National Library
Bibliothèque Nationale
MAR 16 1976

B103/A/140/3

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited

Business Office: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9. Editor-in-Chief KRISS SIDARS. Phone 465-7902. United States Editorial Offices: New York, Editor V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y., 10466; Chicago—Editor Mrs. I. LAMBERTS, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 10630; California — Editor KARLIS KALEJS, 3822 Markridge, La Crescenta, Ca. 91214.

NR. 11 SESTDIENA, 1976. GADA 13. MARTS 26. GADS

SATURDAY, MARCH 13. 1976

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 50 centu

Plkv. Kalpaka piemiņas dievkalpojumā Sv. Jāņa baznīcā Toronto. Priekšējos solos korporāciju pārstāvji.
Foto: J. Liģers

Dr. St. Haidaša iesniegums

Pēc apspriedēm ar Igaunu centrālo padomi Kanadā un latviešu un lietuviešu centrālo organizāciju pārstāvjiem, Kanadas federālā parlamenta loceklis Dr. St. Haidašs (progr. kons., Toronto Parkdale iec.) parlamenta atklāšanas sesijā 26. februārī guvis parlamenta vienprātīgu apstiprinājumu Kanadas ārlietu politikai, kas neatzīst Igaunijas, Latvijas un Lietuvas iekļaušanu Pad. savienībā. Dr. St. Haidaša iesniegumā teksts ir šāds:

Sakarā ar Kanadā izteiktām bažām, ka Eiropas drošības un sadarbības konferencē parakstīto beigu dokumentu varētu uzskatīt kā likumīgu statusu Igaunijas, Latvijas un Lietuvas iekļaušanai Pad. savienībā un ka Pad. savienības vadītāju paskaidrojumi liek domāt, ka viņi beigu dokumentu šādi iztulko, Kanadas parlaments aicināts atbalstīt Kanadas valdības oficiālo nostāju, ko 1975. g. 2. decembrī skaidri deklarējis ārlietu ministrs, ka Helsinku dokuments nekādā ziņā neapstiprina territoriālo status quo Eiropā, it īpaši zīmējoties uz Igaunijas, Latvijas un Lietuvas pašreizējo territoriālo stāvokli, un ka Kanada nekādā ziņā savu tagadējo uzskatu nemainīs.

Kanada neatzīst Baltijas valstu okupāciju

Sakarā ar agrākā Kanadas daudzkultūru ministra un baltiešu drauga Dr. St. Haidaša (Parkdale iec.) iesniegumu parlamentā Baltijas valstu jautājumā, ko atbalstījusi deputāte Appolloni (York South iec.), parlaments savā 26. februāŗa sēdē vienprātīgi nobalsojis, ka neatzīst Baltijas valstu varmācīgo okupāciju un to nelikumīgo iekļaušanu Pad. savienībā, līdzīgi kā to vienprātīgi apliecinājis arī ASV tautas vietnieku nams pagājušā gada decembrī. Iesniegums sagatavots pēc vairāku nedēļu intensīvām pārrunām ar baltiešu pārstāvjiem.

Šo Kanadas nostāju ar lielu gandarījumu pārrunāja LNAK valdes sēdē 3. martā DV namā, Toronto, priekšsēža T. Kronberga vadībā, izsakot Dr. St. Haidašam īpašu pateicību. Politiskās informācijas daļas vadītājs Dr. L. Lukss ziņoja, ka septiņu tautību komiteja, kas sekmīgi darbojās Helsinku konferences laikā (igauņi, latvieši, lietuvieši, poļi, ungāri, čechi un ukraiņi), izstrādājuši īpašus iesniegumu punktus sakarā ar notikušo konservātīvo partijas kongresu Otavā. Iesniegumi sludinājumu veidā publicēti abos Otavas laikrakstos, kā arī izdalīti kongresa delegātiem, kur enerģiski rīkojies latviešu pārstāvis LNJAK priekšsēdis I. Purvs, kas sēdē nevarēja piedalīties saslimšanas dēļ.

Otavā 10. martā jau ceturto reizi notiek baltiešu vakars, baltiešiem uz turieni dodoties īpašā autobusā. Latviešu delegācijas vadību bija uzņēmies Dr. L. Lukss, no latviešu puses priekšnesumos piedaloties vīru ansamblim Kalvim. Kā informēja valdes priekšsēdis T. Kronbergs, konservātīvo partijas Ontario ierosmē noorganizēta etnisko grupu padomdevēju komiteja, kuŗā bez citu daudzo etnisko grupu pārstāvjiem aicināts arī LNAK priekšsēdis, pārstāvot baltiešus. Komitejas uzdevums galvenokārt būs sekot šīs partijas pasākumiem, kā arī iestāties par etnisko grupu kvalificēto personu izvirzīšanu speciālos amatos, kuŗus līdz šim no etniskām grupām nav bijis iespējams pārstāvēt.

Šeratona viesnīcā 26. aprīlī pl. 8 vak. paredzēts īpašs sarīkojums ar Ontario premjēra V. Dēvisa piedalīšanos un tikšanos ar etnisko grupu pārstāvjiem. Vakarā būs pārstāvēta arī LNAK valde ar padomes priekšsēdi V. Upeslāci, valdes priekšsēdi T. Kronbergu, politiskās informācijas daļas vadītāju Dr. L. Luksu, kultūras nozares vadītāju Intu Purvu u.c. Bija ieskats, ka latviešiem būtu jāizmanto vismaz 10 ieejas kartes.

A. Joma varēja ziņot, ka Latviešu dienas, kas paredzētas dziesmu svētku laikā Toronto, radījušas lielu interesi arī citos kontinentos, atsaucoties arī no Vencuelas un citām tālām zemēm. Dr. A. Šteins ziņoja par atsaucību Latvijas brīvības fondam, kuŗā DV Toronto vanadžu kopa nupat iemaksājusi 500 dol. Izglītības nozares vadītājs J. Mežaks informēja, ka latviešu skolu pārziņiem un skolotājiem izsūtīts 58. apkārtraksts un atsaucās uz kāda lasītāja vēstuli LA, it kā ābece Avotiņš nestu kādu peļņu, kāda doma nav pareiza, jo tā izmaksājusi 8000 dol., no tā puse segta ar valdības atbalstu. „Varbūt savu ieguldījumu varēsim saņemt atpakaļ tikai pēc gada," domāja J. Mežaks. Ja būtu kāda eventuāla peļņa, to varētu izlietot nākošo skolas grāmatu izdošanai.

Plašākas pārunas izraisījās par Rīgā sagatavotās filmas Pūt, vējiņi izrādi Toronto. Jautājumā izsacījās vairāki runātāji — V. Upeslācis, J. Grodzi, J. Mežaks u.c. Izpaudās neapmierinātība par šīs Rīgas kultūras sakaru komitejas filmas izrādes organizēšanas slepeno raksturu, minot gan „Jaunās Gaitas draugu klubu", gan „biedrību". Anonimie aicinājumi apmeklēt izrādes izdalīti arī latviešu skolās un dažādās latviešu sapulcēšanās vietās. Tāpat nav zināms, kur aiziet izrāžu apmeklētāju sanestā latviešu nauda? Atzina, ka izrādes rīkotājiem jānāk atklātībā. Jautājumu centīsies tuvāk noskaidrot LNAK valdes priekšsēdis, jo latviešu sabiedrība jūtas maldināta.

Sēdes dalībnieki veltīja laiku arī pārrunām par LNAK padomes sesiju, kas paredzēta 8. un 9. maijā DV namā Toronto. Sesiju atklās 8. maijā pl. 10 no rīta ar svētbrīdi. Paredzēti arī referāti par aktuāliem jautājumiem. Sesijā būs ietverts arī Latviešu dienu jautājums. Atsevišķus referātus lasīs Dr. L. Lukss, V. Upeslācis un A. Joma. Par izglītības problēmām referēs J. Mežaks, jaunatnes — Imants Purvs un Latviešu sabiedrisko centru — V. Liepiņš. Sesijā pieņemts arī jaunā darbības gada budžets. Sesijā sagaida arī ierodamies PBLA un ALA priekšsēžus, kuŗi šādos gadījumos nāk arī ar saviem ziņojumiem.

Sēde ar klusuma brīdi godināja nesen mūžībā aizsaukto bij. Latvijas saeimas deputātu un kabineta ministru Aloīzu Budži.

O. K.

Atskan arī citas balsis

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA
SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Ļeņina un Brežņeva milzīgās svētbildes Maskavas laukumos un ielās droši vien jau novāktas. 25. komūnistu partijas kongresa 5000 delegāti un daudzās ārzemju misijas jau atstājušas sarkanās imperijas galvaspilsētu. Nav šaubu, ka padomju prese vēl mēnešiem gremos un atgremos kongresā pieņemtās rezolūcijas. Piespiestos mītiņos nabaga padomju pilsoņiem būs jānoklausās partijas propagandistu lekcijās par to, cik apskaužami laba dzīve ir plašajā dzimtenē. Patiesībā nekas nemainīsies. Brīvība joprojām paliks vēl neiedomājams sapnis un sarkanās imperijas miljoni arī turpmāk vergos partijas vagaŗiem, neiedrošinoties pacelt protesta balsi.

Pat 25. kongresa delegātiem vienīgi bija dota brīvība slavināt komūnistu partiju, bet nekādā gadījumā nevarēja atklāti vai slepeni izvēlēties augstāko valsts izpildorganu — kompartijas politbiroju. To slēgtā sēdē

(Turpinājums 20. lp.)

TORONTO VANADŽU KORA

ZĪLE KONCERTS

DIRIĢENTS ARVĪDS PURVS

SESTDIEN, 20. MARTĀ, PLKST. 7.30 VAKARĀ
Pēc koncerta saviesīgs vakars — spēlēs „RUNČI" līdz pl. 1,30
Lietuviešu zālē, 1573 Bloor St. W.

Ieeja: koncertam $4, saviesīgam vakaram $4.
Skolniekiem, studentiem un pensionāriem $3.

Ieejas kartes iepriekš pārdošanā pie koristēm, DV grāmatnīcā, tel. 921-7121, Broadview delikatešu veikalā, — Ausma Miķelsone, 141 Danforth Ave., tel. 465-9905. (Rezervējami galdiņi).

Ielūdz koris ZĪLE

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1976. GADA 13. MARTS, 11. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9; tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y. 10466, U.S.A. Tālr. 994-7917. Čikagas redakcijas vad. A. Lamberts, P. O. Box 1890, Chicago, Illinois 60690, U.S.A.. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāliem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personisks uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV — par gadu $21.00, 6 mēn. $11.50, 3 mēn. $6.00. Atsevišķa numura cena 50 centu. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $3.00, tekstā $5.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas slejas telpu. Sarīkojumu kalendārā 50 centu par vienas slejas rindu. Sludinājumi nododami pa tālr. 466-1514.

Nesenajā komūnistu kongresā Maskavā aicināja celt lauksaimniecības ražojumu produkciju. Problēma liela, jo daudz platības aizņem „kultūras" ārzemju vajadzībām.

Dadža zīmējums

Leģiona dienā

Martā atceramies divas nozīmīgas dienas mūsu valsts un tautas nesenajā vēsturē. 6. marts ir Latvijas armijas pirmā virspavēlnieka pļkv. Oskara Kalpaka nāves diena, ko ik gadus pieminam svinīgos aktos un sanāksmēs, bet 15. martā mēs atzīmējam Legiona dienu, ko pieņēma Daugavas Vanagu organizācijas centrālās valdes pirmajā sēdē 1952. gada 11. un 12. aprīlī Anglijā. Tās ierosinātājs bija toreizējais Daugavas Vanagu priekšnieks un vēlākais goda priekšnieks pļkv. Vilis Janums. Par Daugavas Vanagu tradiciju karogu šinī sēdē pieņēma pļkv. A. Krīpena 32. kājnieku pulka karogu, bet kā otru — 15. divīzijas prettanku bataljona karogu. Krīpena pulka karogu toreizējam DV priekšniekam pļkv. V. Janumam DV Rietumvācijas delegātu sapulcē 1952. g. augustā nodeva šī pulka komandieris, piedaloties abu latviešu divīziju pārstāvjiem — virspļkv. A. Silgailim un pltn. R. Kociņam.

Par Leģiona dienu 16. marts pieņemts tāpēc, ka šinī dienā, 1944. gadā, pirmo un vienīgo reizi visā karā abas Leģiona lielās vienības, 15. un 19. divīzija, cīnījās plecu pie pleca augstienē, no kuras varēja pārvaldīt visu Veļikajas upes ieleju. Šīs upes austrumu krastā no 16. līdz 19. martam risinājās viena no smagākām kaujām, tikai pāris desmit kilometru aiz Latvijas austrumu robežas, aizturot sarkanarmijas masu plūšanu uz rietumiem un aizsprostojot ienaidniekam ceļu uz Latvijas zemi.

Par Latviešu leģiona un tā cīņu nozīmi virspļkv. Arturs Silgailis, kura rokās atradās abas vienības, pirms gada rakstīja:

„Nav jāaizmirst, ka daudzi no mums, kas šodien baudām brīvību, varējām to iegūt tikai Leģiona un tā karavīru nopelnu un nesto upuru dēļ. Ir jāšaubās, vai bez Leģiona vācieši būtu izrādījuši kādu labvēlību latviešu bēgļiem un ļāvuši izbraukt no dzimtenes ... Bez Latviešu leģiona mums šodien arī nebūtu spēcīgās Daugavas Vanagu organizācijas, kas ir Latvijas nacionālās armijas un Leģiona tradiciju un gara mantiniece. Tās pienākums arī ir šo mantojumu nodot nākamām paaudzēm, lai Latvijas brīvības liesma neapsiktu. To latviešu trimdas saime ir parādā tiem, kas ziedojuši savas dzīvības, lai mēs dzīvotu. Šādu apņemšanos Daugavas vanagi par jaunu arī apliecina, kad 16. marta svinīgajās sanāksmēs noliecas Leģiona vecie kaujas karogi kopā ar citu organizāciju karogiem, lai godinātu kritušos cīņu biedrus."

Lai atminamies tagadējā Daugavas Vanagu organizācijas priekšnieka Jāņa Frišvalda izteikto aicinājumu:

„Latviešu leģiona sarīkojumos lūgsim runāt un stāstīt lielo cīņu dalībniekus, un raudzīsimies, lai viņu vārdi sasniegtu mūsu jaunos ļaudis. Brīvības cīnītāji visos laikos pārsvarā bijuši gados jaunie. Palīdzēsim viņiem saskatīt savu vietu un sūtību tautas likteņa tālākā veidošanā."

Latviešu leģiona dienā iegaumēsim arī Kanadas Daugavas Vanagu priekšnieka Guntara Brikmaņa aicinājumā uz DV Kanadā 26. delegātu sapulci lasāmos vārdus:

„Es domāšu un darīšu vienmēr tā, kā tas klājas latvietim svešumā, lai paceltu galvu varētu stātīties Mātes Latvijas priekšā, kad Lielajā jumdā viņa mani aicinās pie sevis, dzīvu vai mirušu."

Lt.

Lasītāju vēstules

ĪSI UN SKAIDRI

Jaunās Gaitas redaktors Laimonis Zandbergs LA iepriekšējā numurā savā vēstulē atsaucies uz manām piezīmēm par viņa referātu Kanadas preses kopas PPP vakarā Latviešu namā. Šajās piezīmēs nebija ne „nepamatotu apgalvojumu", ne „tendencioza atreferējuma". Manu piezīmju nolūks nebija sniegt atreferējumu par okupētās Latvijas izdevumiem, kuŗus līdz pēdējam burtam kontrolē turienes Maskavas režīma pārstāvji, jo to saturs visiem jau zināms. Tāpēc jau arī referātu noklausīties bija ieradušies tikai 17 apmeklētāju. Pat tādā šķietami nepolitiskā izdevumā kā Literātūra un Māksla (skat. šī izdevuma 24. janv. n-rā) puse no visa satura bija veltīta Latvijas komūnistu partijas pirmā sekretāra A. Vosa runai partijas 22. kongresā Rīgā, neskaitot vēl citus propagandas rakstus.. Kādi tuvāki pierādījumi tur vēl vajadzīgi? Mums šeit nav nekādas vajadzības spodrināt okupantu zābakus. Cenzētu presi ar brīvās pasaules presi nav iespējams salīdzināt. Tie ir divi atsevišķi temati. Tas, ka Rīgas un trimdas izdevumiem ir kopēja latviešu valoda, arī neko nenozīmē, jo ar vienu un to pašu dunci var izgriezt augoni un arī nonāvēt! Nav saprotams, kāda vajadzība L. Zandbergam bija tendenciozi pieminēt savā vēstulē „Vanagu vadības vīrus" un I. Spilnera braucienu uz Rīgu? Latvija Amerikā šinī jautājumā nekādu nostāju nav ieņēmusi, bet savu lasītāju vēstulēs visiem atļāvusi brīvi izteikties, ievērojot brīvās preses tradicijas. Domas bijušas par un pret, ko L. Zandbergs laikam nav vai arī nav gribējis ievērot. Jautājums noskaidrojies ar I. Spilnera ievēlēšanu par PBLA priekšsēdi. Kas tad nu vēlas graut „mūsu pārstāvju cieņu un nacionālo vienību"?" Gluži nepamatots ir L. Zandberga apgalvojums par „neatlaujami slikto latviešu valodu trimdas izdevumos". Vai tāpēc, ka Rīgā izskaustā burta „ŗ", un „ch" vietā tas šejienes rakstu valodā paturēts, ignorējot okupantu izdevumos visur lietoto „r" un „h"? Rīgas izdevumi tagad taču čum un mudž no krieviskiem vārdiem un aizguvumiem no angļu un citām valodām. Vai paša referenta rediģētajai Jaunajai Gaitai valoda būtu slikta? Un par jauno redportieru un redaktoru trūkumu Latvijai Amerikā Laimonim Zandbergam nebūtu ko reizēties. Latvijas okupantu slavinātājus trimdas laikrakstiem nevajaga, bet no nacionālās vidējās un jaunās paaudzes aug jauni mūsu preses darbinieki, arī redaktori.

PP Toronto

JAUTĀJUMI

Kas rīkoja Pad. savienības filmas Pūt, vējiņi izrādi Toronto 7. martā? Filmas reklāma bez kādiem paskaidrojumiem izdalīta Toronto latviešu skolu audzēkņiem. Arī Diždanča dalībniekiem ieteikts izrādi apmeklēt. Ja šī kultūra mums vēlama, kāpēc paši pasniedzēji slēpjas? Vai šeit būtu darīšana ar „aizliegtiem augliem"? Kur palika līdzekļi no iepriekš izrādītās filmas Nāves ēnā? Kādiem mērķiem kalpos ieņēmumi no Pūt, vējiņi izrādes? Vai būtu jātic, ka Pad. savienība mainījusi savus ieskatus un pēkšņi ar mieru pabalstīt pēc Latvijas kultūras izslāpušos nicinātos trimdiniekus? Jeb vai esam izaudzinājuši naivus, gan pārgudrus jaunus cilvēkus, kas tagad vēlas mūs izglītot?

Jauniešu māte Toronto

GARĪGA UN LAICĪGA GLEZNA

Latvija Amerikā 24. janvāŗa numurā J. Kalnietis negatīvi nokritizējis Antoninas Vaivodes garīgo koncertu Klīvlandē. Nokavējumā varbūt varētu vairāk vainot rīkotājus. Galvenais, ko Vaivodei pārmet, ir, ka programmā neesot neviena latviešu autora. Kur gan lai dziedone tādus ņemtu, ja latviešu skaņražu devums baznīcas mūzikā ir vairāk nekā skops, īpaši solo dziesmās. No tā paša mazuma tās nebūs piemērotas Adventa laikam. Ja J. Kalnietis būtu ieskatījies mūsu garīgo dziesmu grāmatā, tad redzētu, cik maz tur ir latviešu autoru kompoziciju, jo arī mūsu garīgo dziesmu rakstītāji vairums savu skaisto dziesmu pielāgojuši citu tautu meldijām.

Mūsu valsts un tautas traģiskais liktenis nav ļāvis Antoninai Vaivodei mācīties mūsu konservātorijā, bet tā savu solo mākslu izkopusi Minchenes Belkanto operdziedoņu skolā, Floridas universitātes mūzikas fakultātē un Freiburgas mūzikas akadēmijā.

J. Kalnietis savā kritikā raksta: „Tāpat kaut kas mazliet pārspīlēts arī tanī ziņā, ka viņa sevi sauc par kontraltu". Ne viņa sevi tā sauc, bet par tādu viņas balss atzīta mūzikas mācību iestādēs. Jāpieņem taču, ka šo skolu pazīstamie mūzikas paidagogi nav mazāk spējīgi novērtēt Vaivodes balss kvalitāti par J. Kalnieti.

Tā paša laikraksta 31. janvāŗa numurā J. Kalnietis vēl atgriežas pie Vaivodes kritizēšanu ar zīmīgu virsrakstu: „Cik pretējas ir šīs gleznas!" Šo gleznu pretiskība ir laicīga un garīgā glezna. Garīgo gleznu simbolizē Vaivodes personība. J. Kalnietis ar savām negatīvām kritikām, kas ievietotas arī Ņujorkas laikrakstā, nepārprotami parādījis savu pārcenšanos un vēlēšanos Vaivodei kaitēt. Visa viņa atsauksme līdz ar to zaudē savu objektīvitāti.

J. Ozoliņš, Vilimantikā

LEGALIZĒTIE VALODAS „ZIEDI"

Latvija Amerikā 14. febrpāŗa num. V. Augusts raksta par valodas „ziediem" un saka, ka iesvētīšanas saukšana par konfirmāciju esot parasta lieta. Bet tik parasti tas neesot, ja vairāki šādi „ziedi" atrodami grāmatā Zem Barbarosas šķēpa. Godīgā nolūkā kritizētājs 478. lp. biezajā grāmatā atrādis četrus šādus vārdus: „izvestēšana" (te gan ir pārrakstīšanās vai iespieduma kļūda. Grāmatā rakstīts „investēšana"), „definitīvi", „kolportējās" un „konsekvence".

Minētās grāmatas autors nav vairs jauns un tāpēc atpalicis laika garam arī valodas ziņā. Latvijā darbojās latviešu valodas krātuve, kas īpašas redakcijas vadībā (priekšsēdis prof. J. Endzelīns, locekļi — vairāki valodnieki) sakārtoja Latviešu pareizrakstības vārdnīcu. Latvijā tā iznāca divos izdevumos. Manā rīcībā ir otrs un jau krietni novecojies 1944. g. izdevums. Šajā vārdnīcā ir visi V. Augusta minētie vārdi atrodami: investēšana (44. lp. 2. slejā), definitīvi (30. lp. 1. sl.), kolportāža — kolportēt (51., 1.), konsekvence (51., 3.).

Protams, tie ir no svešvalodām patapināti vārdi. Ar ievie-

(Turpinājums 18. lp.)

Trešā paaudze

JAUNU RAKSTNIEČU VAKARS KALAMAZŪ

Jau kopš latviešu ierašanās šai kontinentā, Mičiganā dzīvojošās latviešu grupas vidū arvien bijuši vairāki rakstnieki un dzejnieki. Pēc vairāk nekā trīsdesmit šeit nodzīvotajiem gadiem vecākie no tiem jau aizsaulē, taču viņu vieta nav palikusi tukša. Viņus aizstājusi otra un trešā paaudze. Kalamazū Latviešu biedrības literārās kopas nesen rīkotajā vakarā bija iespēja iepazīties ar trešās, t. i. visjaunākās paaudzes, rakstītājām.

Vakara programmu bija sakārtojusi mag. phil. Līlija Puže. Piedalījās sešas jaunietes, vēl padsmitnieces: Sarma Muižniece, Zinta Aistara, Anita Dzirne un divdesmit gadu robežu pārkāpušās Dīna Rauna, Hēra Zaļinska, Ilze Kleinberga, visas ārpus Latvijas dzimušas, svešumā uzaugušas. Jauno autoru lasījumiem jauku logatu piešķīra Gundara Elkšņa vijoles un Baibas Rūles klavieru solo. Elksnis atskaņoja E. Dārziņa, P. Jurjāna un Jāņa Vītoliņa kompozicijas, Rule spēlēja Šūberta sonātu op. 143.

Sarīkojuma telpas ar ziemas zariem, keramikas veidojumiem un sveču mēnesim pieskanīgām svecēm gaumīgi bija iekārtojušas pašas jaunās dzejnieces. Viņas arī cienāja sešdesmit ieradušos klausītājus ar sarkanvīnu, bet kafijas galdu pārzināja Aina Āboliņa.

Līlija Puže ievadā sniedza jauno autoru darba izvērtējumu.

Sarma Muižniece sākusi dzejot apm. pirms gadiem pieciem. Viņas dzejā atspoguļojas izjūtu un pasaules uztveres maiņas, kas notiek pārejā no bērna uz jaunieti. Dzejoļos blakus visai personīgiem pārdzīvojumiem un dzimtas piederības sajūtai Sarma labprāt pievēršas tēvzemes un brīvības temām, vai, viņas pašas vārdiem — tiem, kas vēl tic. To labi raksturoja arī sarīkojumā lasītā dzejoļa nobeigums. Mūsu nav daudz, pat kādam eļļas ķenim ir vairāk sievu nekā mēs, bet mēs stāvam uz klints un skatāmies saulē. — Viņas dzejoļos atspoguļojas dziļa dabas izjūta, kas kopš seniem laikiem bijusi raksturīga latviešu dzejniekiem.

Anita Dzirne sākusi dzejot pirms divi vai trim gadiem, mācoties Gaŗezera vasaras vidusskolā, kur viņu ļoti ieinteresējusi skolotāja dzejniece Valda Dreimane. Anitas dzeja ļoti tieša. Kā visi jaunie, viņa labprāt dzejo par mīlestību, bet arī dzimtenes un piederības problēmas izraisa meitenē pārdomas. Viņas dzejā atspoguļojas jauna cilvēka mokas, kad viņam jāizjūt piederība pie divi pasaulēm — pie tagadējās apkārtnes un pie senču mantojuma, kuŗš pasvešs, bet pēc kuŗa tomēr izjūtama vajadzība. Viņa aicina māti un vectēvu: Jums bija, man nav — māciet man tagad.

Zinta Aistare arī jau raksta vairākus gadus, pie tam ne vien dzejoļus, bet arī prozas darbus, kas publicēti Latvija Amerikā un Mazputniņā. Zintas dzejoļi ļoti liriski, ar plašas skālas dabas pārdzīvojumiem. Tanīs izskan vienotība ar zemi, stādiem, lietu. Zinta, tāpat kā Sarma, ir ciemojusies Latvijā, tāpēc viņas izjūtas pret dzimteni tiešākas nekā tādiem, kas to pazīst tikai pēc nostāstiem. Viņai bagāta valoda, dažs dzejolis rakstīts ar skaistām alliterācijām.

Hēra Zaļinska, atšķirībā no pārējām autorēm, neraksta dzejoļus nemaz. Viņai jau kopš bērnības paticis rakstīt stāstus. Taču tikai nesen viņa nonākusi tik tālu, ka pašai licies — uzrakstīto var rādīt arī citiem. Nolasītais īsstāsts Ēnu spogulī notēloja meitenes pārdzīvojumus, augot bēgļu nometnē, kur īstenība reizēm tikpat murgaina cik sapņi, un kur bērnam grūti saprast pieaugušo dažkārt ne visai teicamās izdarības, kas nometņu saspiestībā atklājas savā kailumā un rada bērnā bailes un šausmas.

Dīnai Raunai vienīgajai no jaunajām dzejniecēm jau savas publikācijas: dzejoļu grāmatiņa Pusnakts negātīvi 1971. g. un dzejlapa Klauna āda 1973. g. Raunas dzeja neparasta, bagāta simboliem un pilna drāmatiskas kustības. Tā nav maiga dzeja. Tanī atspoguļojas daudz negantuma, iekšēju moku un dvēseles nemiera. Izteiksme liela emocionāla sprieguma piesātināta. Raunai dažreiz diezgan pagaŗi dzejoli, kas nav visai parasta parādība.

Ilze Kleinberga, kaut rakstījusi dzejoļus šad tad jau pasen (daži publicēti žurnālā Mēs), nopietnāk piestrādājusi tikai pēdējā laikā. Blakus dzejoļiem viņa nolasīja arī prozas miniatūru par rudens lapām. Ilze Kleinberga meklē pēc skaidrām atziņām — vispirms jau par sevi pašu un savu vietu dzīvē. Dvēsele viņai tiecas dziļumā, lai sevi atrastu. Kaut viņas dzejā diezgan spilgti izpaužas intellektuāla domāšana, viņa tomēr arī tīri apzinīgi cenšas pievērsties jūtu pasaulei, ko ietērpj simbolos par zalkti, Māru un pazemi. Arī viņas dzeja pieskaŗas jaunās paaudzes duālistiskajam pārdzīvojumam, divām lojālitātēm — iepretī dzīves vietai un iepretī cēlumam.

Pēc jauno dzejnieču lasījuma noklausīšanās varēja pievienoties Līlijas Pužes vērtējumam. Iepriecināja visu lasītāju tīrā, skaidrā latviešu valoda.

Raugoties nākotnē, paliek divi jautājumi: 1. Ceļā un cīņā starp divi pasaulēm — kuŗa gūs virsroku: tagadne un tuvākā apkārtne, vai apzinīgi pārdzīvota „asins balss". Ja uzvarēs svešā tagadne, tad būsim zaudētāji. Tad būs zaudētāja visa latviešu tauta. Jeb vai varbūt iespējama izlīdzinātāja abu pasauļu šinteze? 2. Vai jaunajām rakstītājām pietiks noturības, neatlaidības un gribas strādāt? Potenciālis ir. Sākums ir. Īsteni viņu rokās likta liela atbildība. Ja vinas to apzināsies, būsim ieguvēji, un ieguvēja visa latviešu tauta.

Valija Ruņģe

V. Irbe vadīs Trejus Vārtus

Redaktoru maiņa notikusi žurnālam Treji Vārti, ko izdod apgāds AKA Mičigenā. Par galveno redaktoru aicināts Latvija Amerikā Ņujorkas redaktors Viktors Irbe, kas līdztekus veiks arī šo uzdevumu, sākot ar žurnāla 51. numuru, kas iznāks aprīlī. Līdz šim žurnālam bija vairāki redaktori. Tagad tajā darbosies tikai trīs, arī prof. Edgars Andersons Kalifornijā un Ella Andersone Milvokos, kas abi bija arī līdzšinējā redakcijas kollēģijā.

Uzņemoties jaunos pienākumus, galvenais redaktors V. Irbe izteicās:

„Liekas, ka vislielākā mūsu literāro žurnālu problēma ir tā, ka tie neiznāk rēgulāri noteiktā laikā, Treji Vārti iznāks ik pārmēnešus. Galvenā vērība būtu pievēršama latviešu literātūrai un rakstiem ar vēsturisku nozīmi, ieskaitot arī interesantas atmiņas. Nebūtu aizmirstamas arī citas latviešu kultūras nozares un sabiedriskais darbs. Savs stūrītis būtu veltījams arī jautrākiem brīžiem. Publicējami arī jauno autoru darbi. Jācenšas iespiest rakstus, kas lasītāju interesē, nevis tos, kas pašam rakstītājam patīk." Vk

MINSTERES VIRU KOŖA

KONCERTS

svētdien, 4. aprīlī, pl. 7.00 vak.

NORTHERN SECONDARY SKOLĀ (Eglinton - Mt. Pleasant)

Atkārtojums otrd., 6. aprīlī, pl. 7.30 vak.

LATVIEŠU NAMĀ — PĒC KONCERTA KAFEJNĪCA

Vadītājs Mārtiņš Zandbergs. Korī piedalās 2 audzēkņi no Toronto, kas pašreiz mācās Minsteres latv. ģimnazijā Vācijā.

Laikraksta

LATVIJA AMERIKA

atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcā 491 College St. kā arī LA spiestuvē 125 Broadview Ave.

Edvarts Tūters

VAKARA ZVAIGZNE

Zaigo vakara zvaigzne
Man logā.
Diena atkāpjas krēslā.
Sapņu laikstīgala
Sāk pogot.

Stājusies nediena joņot
Man garām.
Miers nemieru pakāris
Mēness dzīpara
Starā.

Saņemu vakara zvaigzni
Kā māsu.
Sveicinu plaukstošo mieru
Ar dvēseles maigāko
Glāstu.

Varviksnēm skanot

AUSTRAS BALKAS DZEJOĻI DZILNAS IZDEVUMĀ

Jau virsrakstā varam sadzirdēt to dvēseles noskaņu, kas vijas cauri šim dzejoļu krājumam. Vārda formu „varviksne" A. Balka saklausījusi bērnībā savā pusē Liepājā.

Ja pirmajā dzejoļu krājumā „Uz dzintara spārniem" A. Balka savus dvēseles pārdzīvojumu izteikusi galvenokārt krāsu un gaismu spēlē dabā, otrā dzejoļu krājumā Varviksnēm skanot krāsu un gaismu spēle apvienojas ar skaņu dažādību mūzikālā izteiksmē, kas visspilgtāk ainojas dzejiskā tēlojumā krājuma trešajā nodaļā Mūzikas dārzā.

Mūzika te savienota ar dvēseles noskaņām. No pirmās nodaļas mums dvēš pretī draudzības siltums, piem., dzejolī Draudzība: „Mēs viens ar otru tiekamies kā ziedošu ābeļu zari. Mēs saskaŗamies vējā un izmainām smaržas." (14. lp.) Draudzības dziļākās jūtas izteicas mīlestībā, kas savā bagātībā atskaņo otra cilvēka dvēseles dziesmu, kā to lasām paša pirmā dzejoļa Kokle pēdējās rindās: „Tu ieskaņoji manī ar jaunu akordu balsīm pats savas atdošanās dziesmu." (7. lp.)

Dzejoļu krājums sākas un beidzas ar mīlestības temu. Ja sākumā jūtam dvēseles stīgu vibrējuma skaņu, tad krājuma beigās dzejolī Mīlestība šīs dziļākās jūtas izteicas izbrīnā un pielūgsmes pilnā atziņā: „Ka mīlot nevar nedāvāt, ko guvis." (109. lp.)

Cilvēka dvēsele ir gan kā kokle, kur ieskanas dziļākās draudzības akordi, gan arī kā piekrastes viļņi, kur šūpojas draudzības laivas krāsainām buŗām un dzirkstī pretī ar „mīļas sārtām rozēm, ar domu rudzpuķēm, ar gara zaļām tālēm, ar dzintarainu prieku — izteiktu dzejolī Tavas laivas (15. lp.)

Draudzība jāuztur arī pašam ar sevi, kā to redzam dzejolī Satiekot sevi (16. lp.). Dzejolī Piedošana izjūtam draudzības pārveidotāju spēku, kas „baltu nomazgā, vai mūžā ieejot, vai aizejot." (19. lp.) Draudzības tilti ne vienmēr viegli uzceļami. Vientulības un baiļu klinšainā aizu kapā tu nebiji ieslēgts viens. — Puscilvēces te slēpās." (23. lp.) Beži cilvēks it kā trauslā sapnī iet meklēt draudzības brīnumu, kā redzam dzejolī Ziemas sapņu pilī. „Zilu ledu spoguļotiklos veŗas zili biklas acis" (25. lp.), bet neredz tās jaukumu savā tuvumā īstenībā: „Vēl kā apmulsis tu klīsti zilā ziemas sapņu pilī, kad visapkārt tev pie kājām zilie vizbuļi jau smaržo." (26. lp.)

Dzīves disonances ieskanas krājuma otrā daļā Skarbās balsis. Tās A. Balka pārveidojusi atziņās, minot arī bībeles gudrības, kas palīdz tikt pāri dzīves sarežģījumiem: „Neskrieni tā, ka tev kurpes nokrīt, jo kā tu kailām kājām kalnā kāpsi?" (85. lp.) Te daži dzejoļi ir pilnīgi lakoniski savā izteiksmē, kā nupat minētais, turpretī nodaļā Mūzikas dārzā, kas ir viens pats dzejolis 19 lappusēs, jūtam ļoti plašu pārdzīvojuma elpu, A. Balkai ieklausoties pašai sevī.

Nodaļā Sniegpulksteņu zvani dzirdams patriotiskas sirds ilgu pulsējums un lūgums par latvju dziesmu: „Tai dziesmai, Dievs, neļauj rimt! Kaut svešas skaņas visapkārt, liec mūžam tai jaunai dzimt un dziļi ieskanēt sirdī!" (69. lp.) Šis dzejolis arī A. Kalnāja komponēts par skanīgu koŗa dziesmu, ko savā 25 gadu jubilejā pirmoreizi atskaņoja koris Dziesmu Vairogs. Tāpat vairāki dzejoļi arī no iepriekšējā dzejoļu krājuma komponēti un atskaņoti.

Dziļi A. Balkai sāp tautas iziršana, izklīšana. Dzejolī Izdītie viensētnieki atkārtojas rindas ar atziņu: „Mēs nevaram iztikt viens bez otra." (78., 79. lp.) Dziļš traģiskums izskan arī dzejolī Pravieša likstas (80.—83. lp.) un atkārtotais jautājums: „Vai tu Dievu lūdz par savu tautu?" (83. lp.) Tas neļauj mums nevienam aizmirst savas tautas likteni.

Pēdējā nodaļā Dzīvības dziesma ieskanas reliģiski pārdzīvojumi un atziņas. Mēs ieejam kā mūžības dievnamā ar dzejoli Mūžīgā dzīvība (88., 89. lp.), izjūtam paša vainas apziņu dzejolī Lūdzot (90., 91. lp.) un topam apskaidroti dzejolī Zeltītās kāpnes (92., 93. lp.). Mēs sakūstam ar „zvaigžņotu mieru", „pavasaŗa sauli" un „rožu smaržu no neredzamiem ziediem, kas nekad nevīst" dzejolī Ticība (94. lp.). Mēs topam par „Gaismas saucienu" ar „kalnu atbalsi tālai ilgu dziesmai" dzejolī Cerība (95. lp.).

Dzejoļu virknējums Dzīves vārdi balstās bībeles atziņās un desmit baušļu gudrībā, kur atveŗas vesela bagātība dzīves vērtību skālā, kas meklē draudzību ar Dievu, citiem un sevi.. Apcerot bausli par tēva un mātes godāšanu, redzam tajā ietvertu arī savas tautas godāšanu: „Tēvu valodiņu veido, daiļo, neaizmirsti, neļauj svešiem viņu maitāt. Kā lai sveši tēvi, mātes būtu labāki par taviem?" (103. lp.)

Visas atziņas tomēr savu kulmināciju aizsniedz darbīgā, atdevīgā mīlestībā cilvēcei (108., 109. lp.).

Linu audeklā un dzitarainā zeltā ietērpto krājumu gleznaini rotā Jāņa Balka vāks un tušas zīmējumi. **Berta Maine**

Hamiltonas skautu un gaidu vienību gada svētkos. Augšējā attēlā pa kreisi — skautu pilnvarnieku padomes loceklis. A. Budrēvics apbalvo ar Baltās lilijas ordeni mazskautu vadītāju Kati Lapiņu. Vidū — mazskautu inspektors A. Brumelis pasniedz staburadzēna gredzenu mazskautam Pēterim Keršteinam; pa labi — Kanadas skautu jendas priekšnieks E. Dāvidsons. Labajā pusē — latviešu gaidu priekšnieces vietniece M. Vilka apbalvo ar gaidu pateicības zīmi vecāku padomes dāmu komitejas priekšnieci Dz. Šuškovu. Foto: U. Golts

Hamiltonas gaidu un skautu gadasvētki

Ventas 10. gaidu un Aiviekstes 39. skautu vienību saime līdz ar viesiem un labvēļiem Hamiltonā 21. febr., atzīmēja abu vienību 24 gadu darbību.

Svētbrīdi vadīja lielgaida Valda Skrina, klavieru pavadījumus veicot lielgaidai Indrai Pulciņai. Gaidu un skautu vecāku padomes priekšsēdis Dr. P. Cakuls sveica sapulcējušos un pateicās gaidu un skautu saimei par nenogurstošo darbību un krietno stāju. Gaidu vienības priekšniece Dzidra Majoriņa aplūkoja vienības darbību aizvadītajā gadā un sirsnīgi pateicās vecāku padomei, dāmu komitejai, organizācijām, draudzei, labvēļiem un visai latviešu sabiedrībai par dāvāto atbalstu.

Skautu vienības priekšn. E. Dāvidsons, runājot par skautu vienības darbību, atcerējās skautisma dibinātāja lorda Bēden Paula dzimšanas dienu, no kuŗas 22. feb. apritēja 119 gadi. Tikai liela personība spēj radīt jaunatnes kustību globālā mērogā, kas dibināta uz disciplīnas, draudzības un lielākās humānitātes pamatiem un kuŗas dalībnieku skaits sasniedzis 50 miljonus. Ar klusuma brīdi pieminēja nesen aizsaulē aizsaukto vienības mācītāju E. Pavasaru.

Par sekmīgi noliktu latvisko pārbaudījumu mazskautu inspektors A. Brumelis apbalvoja staburadzēnu Pēteri Keršteinu un raženo staburadzēnu Leonu Jēgeru, bet dzimtenes skauta atšķiru A. Šuškovam pasniedza skautu inspektors S. Leimanis.

Mazskautu vadītāja Dzintra Ozola un vecāku padomes dāmu komitejas priekšn. Dz. Šuškova saņēma pateicības medaļu par aktīvo piedalīšanos gaidu un skautu lielajā „Nometnē 21" — Montrealā, kā arī vecāku padomes priekšs. Dr. P. Cakuls saņēma piemiņas velti par apzinīgu pienākumu veikšanu.

Latviešu gaidu priekšnieces vietniece M. Vilka, sveicot abas vienības, pasniedza gaidu pateicības zīmi ilggadējai dāmu komitejas priekšniecei Dzidrai Šuškovai. Latviešu gaidu jendas priekšn. Gundega Dāvidsone, apsveicot pieminēja vispasaules gaidu draudzības dienas lielo nozīmi gaidismā un jaunatnes audzināšanā. Viņa arī sirsnīgi pateicās vadītājai Reginai Pavasarai, kuŗa gaidojusi gaŗus 40 gadus, un vadītājai Norai Pulciņai par 30 gadiem gaidu darbā, pasniedzot veltes un baltus rožu ziedus. Jendas gaidu priekšniece G. Dāvidsone arī pasniedza vadītājai Dz. Majoriņai apliecību par vienības sekmīgo darbību 1975. gadā, bet skautu pilnvarnieku padomes loceklis A. Budrēvics apbalvoja mazskautu vadītāju Kati Lapiņu ar Baltās lilijas ordeni par pašaizliedzīgo darbu skautisma veicināšanā. Rakstveida apsveikumus bija sūtījušas pārējās gaidu un skautu vienības, organizācijas, draudzes un labvēļi, pievienojot arī aploksnes.

Vakara norisi raiti vadīja mazskautu vadītāja Dzintra Ozola. Priekšnesumu daļā gaidu un skautu vienību dalībnieki drāmatizējumos stāstīja par savu tēvu zemi — Latviju, dziesmām un teikām apvijot seno Rīgu, Zilo kalnu, Ventu un Gaiziņkalnu. Cienasta galdu bija sarīkojusi vecāku padomes dāmu komiteja. Ventas gaidu un Aiviekstes skautu vienību saime sirsnīgi pateicās visiem, kas sekmēja svētku labo izdošanos. Jo liels paldies tiem, kas ziedoja vērtīgos laimestus loterijai!

T. G.

Sekmīgs DV Toronto nod. darbs

DV Toronto nodaļas valde aizvadītā gadā sanākusi 11 valdes sēdēs, izkārtoti 18 sarīkojumi un viena izstāde ar caurmērā 150 apmeklētājiem katrā. Pagājušā gadā vanadzes palīdzējušas 41 sarīkojumā, ieskaitot 10 dienas Karavānas Rīgas paviljonā (vanadžu priekšniece M. Dumpe). No 116 vanadzēm 70 darbojas dažādu interešu grupās: teātŗa kopā, korī, tautas deju grupā u.c.

Aprūpes darbā 14. jūnija un Ziemsvētku akcijas vākšanā šogad sasniegts rekorda rezultāts — 2200 un 2700 dol. Ārējās informācijas darbā nodaļa piedalījusies 13. un 14. jūnija demonstrācijās Otavā pie Pad. savienības sūtniecības un LNAK vadītās Brīvības sardzes demonstrācijās. Pavairojusi arī rakstnieka A. Solžeņicina runu.

Aktīvs bijis vanadžu koris Zīle diriģenta A. Purva un kara priekšnieces M. Jonānes vadībā. Zīles gadskārtējais koncerts notiks 20. martā ar savienīgu vakaru. Tautas deju kopa Daugaviņa E. Kalviņa vadībā šogad atzīmēja savu 5 gadu pastāvēšanu. Šovasar Daugaviņa paredz piedalīties 6. Kanadas latviešu dziesmu svētkos Toronto un Daugavas Vanagu 3. globālās dienās Anglijā.

Nodaļas bibliotēkā (vadītāja V. Leišupe) ar 5000 grāmatu, no tām 1450 retas grāmatas. Ir arī žurnāli un mēnešraksti. Lasītāju skaits pašreiz 60.

Nodaļas sporta kluba (R. Kadiķis) basketbola senioru vienība 21. reizi izcīnījusi Kanadas latviešu meitara godu, bet svētdienas līgā kanadiešu sacensībās ieguvusi 3. vietu. Jaunatnes basketbolisti Kanadas latviešu meistarsacīkstēs palika 2. vietā. Aktīva arī futbola vienība. No nodaļas šaušanas sekcijas O. Zvirgzdgrauds izraudzīts par Toronto latviešu šaušanas kluba sekretāru pie valsts šaušanas federācijas. Šaušanas un makšķernieku (notikušas 11 sacensības) sekcijas vada J. Treijs, šacha klubu N. Brastiņš, novusa klubu P. Kalniņš. Pie nodaļas nodibinājusies arī foto sekcija, kuŗas organizētājs ir G. Krauja., kas iecerējis izgatavot krāsu diapozitīvus un skaņu lentes par latviešu tautas tērpiem.

Nodaļas budžets īstenojies ar 7238 dol. atlikumu.

Vanadžu kopas kases atlikums 3280 dol. Vanadžu devums skolām un jaunatnei 550. dol., aprūpei 675 dol., bibliotēkai 50 dol. un inventāra iegādei 572 dol.

Visas nodaļas bilance bijusi 152.640 dol., ieskaitot nama un zemes vērtību pirkšanas laikā (53.307 dol.). Nama un kluba apgrozījums bijis 120.775 dol.

—ls—

Garīgai augšanai,
kristīgai sadraudzībai,
veselīgam priekam

KRISTĪGĀS JAUNATNES KURSI

Šajā Dziesmu svētku gadā notiek no
19. — 26. jūnijam SAULAINĒ

Latviešu jauniešiem, sākot ar 16 gadiem, kas nevēlas būt tikai klaidoņi.

Dalības maksa $55.-; pieteikšanās pie draudžu mācītājiem, vai LELBAs Jaunatnes nozarei tieši: māc. I. Gaide — 12 Worthington Cr., Toronto, Ont. M6S 3P6 (tālr. 416 - 766-5525), ne vēlāk kā līdz 15. maijam; turpat pieprasāmas stipendijas.

Kalifornijas impresijas

T. SILIEŠA VĒSTULE NO KALIFORNIJAS PAR SAULI, SAUSUMU UN SARKANO MIGLU

Laikraksti nesen vēstīja par neparastajiem sniegputeņiem ASV vidienes un austrumu apgabalos, bet pie mums Kalifornijā ir silts, jauks un saulains laiks. Parasti Kalifornijā lietus periods iesākas oktobŗa beigās un apsikst aprīlī, kad visa daba atdzeŗas, ūdens rezervuāŗi piepildās, lai atkal sagaidītu nākošo lietus periodu. Ap Ziemsvētkiem Kalifornijas daba ir spilgtā pavasaŗa zaļumā, bet šogad tā bija pelēcīgi brūna.

Visu pagājušo vasaru bija neparasti vēss un oktobrī lietus periods nesākās. Nolija tikai pāris reizes, lai atkal dotu vaļu saules spožumam. Pie upēm, ezeriem un Klusā okeana līčiem brīžiem samilza biezas miglas vāli, kas reizēm neizklīda arī dienā, apgrūtinot satiksmi. Kādā rītā braucot uz darbu, bija redzama lēcošās saules apmirdzēta sarkana migla. Tā plūda no Sanfrancisko līča, un vējš to lēnām dzina pār laukiem, ietina krūmus un mājas tā, ka redzami bija tikai jumti. Atcerējos Ed. Virzas dzejoli Baigā vasara: „Laiks šovasar vairs neies vecās sliedēs, vējs miglu sarkanu pār laukiem dzīs, aiz katra krūma biedēs".

Radās baiga sajūta. Atcerējos, ka tepat tuvumā, skaistajā Sanfrancisko pilsētā, ir „sarkanās miglas pūtēju orķestris" ar speciāli apmācītiem pūtējiem un ka arī Sanfrancisko, gluži kā sendienās Rīgā, ir radīta „tuvināšanās biedrība". Netrūkst tādu, kas „tuvinās", priecīgi dzeŗ vodku, ēd kaviāru un kopā ar komūnistiem domā, kā sagraut šīs zemes valstisko iekārtu un iznīcināt brīvību. Bet šīs zemes „klusais vairākums" domā, ka par to nav ko uztraukties, jo ir demokratiska brīvība un katrs var darīt kā grib. Kas vainas — visus silda Kalifornijas saule! Ir pavisam viegli aizmirst sarkano miglu, notikumus Portugalē, Angolā un citās tālās zemēs, raudzīties tikai zilajās debesīs, ziedu plaukumā un ticēt labajam cilvēka dzīvē. Cilvēki priecīgi plūst uz saules pielijušām pludmalēm, drūzmējas parkos vai saulojas savu māju dārzos. Satiekoties, tie viens otram priecīgi uzsauc: „Brīnišķīgs laiks!"

Es atkal atceros Ed. Virzas dzejolī teikto par laika sliedēm, sarkano miglu un to, ka aiz katra krūma biedēs. Negribot jāatzīst, ka laiks vairs gluži neiet vecās sliedēs, ir liela nedrošība, noziegumi un tiek veicināta morāles pagrimšana. Jājautā, vai cilvēku prāti vairs netiek virzīti valsts pamatu stiprināšanai, patriotiskai audzināšanai, godīgumam un komūnistiskās liekulības izprašanai? Visiem redzams, ka savairojies bezgala daudz kreiso liberāļu, kas gatavo zemi komūnismam, bariem visādu „brīvības sludinātāju" un morālo grāvēju. Velti brīvību gaida visas komūnistu apspiestās tautas un miljoni vergu darbu nometnēs sadzīto. Savairojies bezgala daudz sarkanās miglas pūtēju.

Uldis Grava, vēl PBLA priekšsēdis būdams, Čikagas sanāksmē nesen norādīja, ka nav nekāds noslēpums, ka arī latviešu centros atrodas komūnistu aģenti. Ar to ir pateikts, ka mums jābūt modriem, lai sarkanās miglas pūtēji brīvības, latvietības un „kultūras sakaru" vārdā mūs neapmulsina, neiemidzina un naīvi neizmanto saviem mērķiem. Tas nozīmē, ka veselai paaudzei, kas pati Baigajā gadā uz savas miesas un gara izbaudīja visus sarkanās varas rafinētos paņēmienus, pieredzēja apcietināšanas, spīdzināšanas un deportācijas, ir pienākums brīdināt tos, kam šīs pieredzes nav, un visiem kopā stāties pretī sarkanās miglas pūtējiem, kas slēpjas dedzīgos „kultūras sakarniekos", viltus brālības un vienlīdzības sludinātājos.

Sanfrancisko rajona latviešu dzīvē jau visu laiku bijis manāms sarkanās miglas strāvojums, kas izpaudies arī atklātās diskusijās. Ilgu laiku šeit ir vērojama neatlaidīga, mērķtiecīga un vienpusīga brīvās Latvijas laika klūdu meklēšana, nacionālo darbinieku, rakstnieku, dzejnieku, mākslinieku noniecināšana. Daudzi malā stāvētāji domā, ka visiem spēkiem jāsaglabā miers, jo ķildas un nesaskaņas nav patīkamas. Daudzi arī jautā, vai „mīļā miera dēļ" par visu jāklusē un jālauj sarkanai miglai mūs apņemt?

T. Silietis

KALAMAZŪ

● DV apvienības valde darbosies šādā sastāvā: priekšnieks A. Minka, vietnieks A. Krūmiņš, sarīkojumu daļas vad. J. Kalniņš, sekretārs V. Rinkuss, kasieris R. Zaķis, protokolists E. Dīriķis, grāmatvedis A. Elksnis un aprūpes daļas vadītājs un biedrzinis Z. Bērziņš. Revīzijas komisijā: V. Šmits, J. Žumburs un Ž. Balcers.

● Korporāciju kopa nākošajam akadēmiskajam gadam par senioru ievēlējusi E. Šmitu (Selonija), vicesenioru J. Turku (Ventonia), sekretāru A. Dravnieku (Fr. Academica) un kasieri R. Gulbi (Patria).

● Recreation Park zālē 28. februārī DV apvienības sarīkojumā ar viegla satura dziesmām klausītājus iepriecināja Indianapoles vanadžu ansamblis Idvasa Aijas Brugmanes vadībā. Pēc koncerta dziedātājas saņēma ziedus un priekšnieka A. Minkas pateicības vārdus. Saviesīgajā vakarā spēlēja Mēs trīs un viņa.

● DV apvienības gada svētku sarīkojums 13. martā pl. 7 vak. Latviešu biedrības namā.

● Latviešu biedrības dāmu komiteja pirmajā vakarēšanā 2. martā Latviešu biedrības namā bija ieradušās 17 personas. Nodarbības notiks otrdienās no pl. 6.30 vak. Tās vadīs L. Bērziņa un P. Skrupškele, tehnisko darbu pārzinās L. Klaumane. Nodarbību veidu var izvēlēties pašas vakarētājas. Pašreiz interese par baltiem un krāsainiem darbiem, tāpat adīšanu un cita veida rokdarbiem. Jaunas dalībnieces var pieteikties katrā laikā.

V. B.

Ceturtais zinātņu kongress

Ceturtais latviešu tehnisko zinātņu kongress notiks Montreālā no 30. jūlija līdz 2. augustam McGill universitātē Kanadas olimpisko spēļu beigās. Kongresu rīko Latviešu inženieru apvienība (LIA) sadarbībā ar Latviešu akadēmisko mācībspēku apvienību (LAMSA), Latvijas architektu biedrību (LAB), Latviešu agronomu biedrību Kanadā un Latviešu mežkopju un mežu darbinieku biedrību. Paredzēti vairāk nekā 25 referāti un divas grupu diskusijas, kuŗās bez speciālām inženieŗzinātņu, arcitektūras, ķīmijas, matēmatikas un agronomijas problēmām apskatīs arī universāla mēroga problēmas, kā pasaules pārtikas nodrošināšanu, vides piesārņošanu, enerģijas avotu izmantošanu u. c. Notiks arī trīs dienu ilga tehniskā skate ar projektiem, eksponātiem un izdevumiem.

Kongresa rīcības komiteju, kas izplānojusi sesijas, pusdienas un balli, vadīs tās priekšsēdis inž. A. Palejs, vicespriekšsēži — prof. Dr. A. Tauriņš (LAMSA), inž. N. Zoldners (LIA) un arch. A. Liepiņš (LAB), agronomu pārstāvis — agr. J. Paukšēns, mežkopju un mežu darbinieku — mežk. ķīm. H. Jeckalējs. Rīcības komitejas sekretārs — P. Agrums, zinātniskās daļas vadītājs prof. Dr. A. Tauriņš, palīgi — inž. A. Spūrmanis un M. Štauvers, saimniecības daļas vadītājs — inž. E. Leimanis, palīgi — inž. B. Deksnis un inž. G. Jakobsons, sabiedrisko lietu koordinātors inž. J. Tērauds, bet informācijas daļas — inž. J. Drupals, palīgi F. Porietis un mežk. O. Stirājs.

Komitejas pārstāvji atsevišķās pilsētās: inž. Jekste Montreālā, Dr. V. Līnis Otavā, inž. U. Lūsis Toronto, prof. J. Lielmežs Vankuverā, inž. A. Straudžs Vinipegā, arch. J. Vītols Bostonā, inž. R. Nīkurs Čikagā, inž. M. Grietēns Kalifornijā, inž. I. Šalme Klīvlandē, adv. L. Bērziņš Ņujorkā, inž. U. Inveiss Milvokos, inž. J. Zeltiņš Mineapolē, Dr. A. Padegs Ņudžersijā un inž. J. Dēmuts Deitonā. Informācija un reģistrēšanās pie inž. A. Paleja, 96 Roxton Cres., Montreal, Que. H4X 1C6 Canada.

Pirmā plašākā inženieŗu un techniķu sanāksme ārpus Latvijas notika 1948. g. 8. un 9. maijā Eslingenā, Vācijā, kur pulcējās 158 inženieŗi un 90 latviešu techniķi. Sanāksmes nozīmīgais lēmums bija dibināt Latviešu inženieŗu apvienību. Pirmā konference notika 1955. g. oktobrī Montrealā ar 55 dalībniekiem. Pēc trim gadiem Toronto notika nākamā konference ar 58 dalībniekiem, bet Čikagā 1962. gadā bija jau 75 dalībnieku ar 10 referātiem. 1965. gadā konferenci pārdēvēja par technisko zinātņu kongresu, kas 1965. g. notika Ņujorkā līdzīgos apmēros, nākamais kongress 1967. gadā Montrealā ilga trīs dienas, pulcinot 130 dalībniekus un nolasīja 28 referātus. 1972. gadā atkal Toronto ar 132 dalībniekiem un 32 referātiem. Sākot ar 1962. gadu sanāksmes baze paplašināta, pieaicinot agronomus un mežkopjus.

Telpas Montrealas viesnīcās kongresa dalībniekiem ieteicams rezervēt jau tagad, sazinoties ar viesnīcu pārstāvību. Rīcības komiteja rezervējusi arī nedaudz telpas McGill universitātes tuvumā, kas pieprasāmas līdz 15. aprīlim, pievienojot kongresa reģistrēšanas maksu 25 dol. un rakstot čeku kasierim E. Leimanim; studentiem 50 proc. atlaide. Reģistrēšanās kongresā sāksies 30. jūlijā, no pl. 5 vak. Leacosk ēkas 1. auditorijā, kur pl. 6 vak. notiks techniskās skates atklāšana, kam sekos Latviešu inženieŗu apvienības gada sapulce. Tās pašas ēkas 2. auditorijā notiks Latviešu agronomu biedrības sapulce. Kongress beigsies 1. augustā.

—ls—

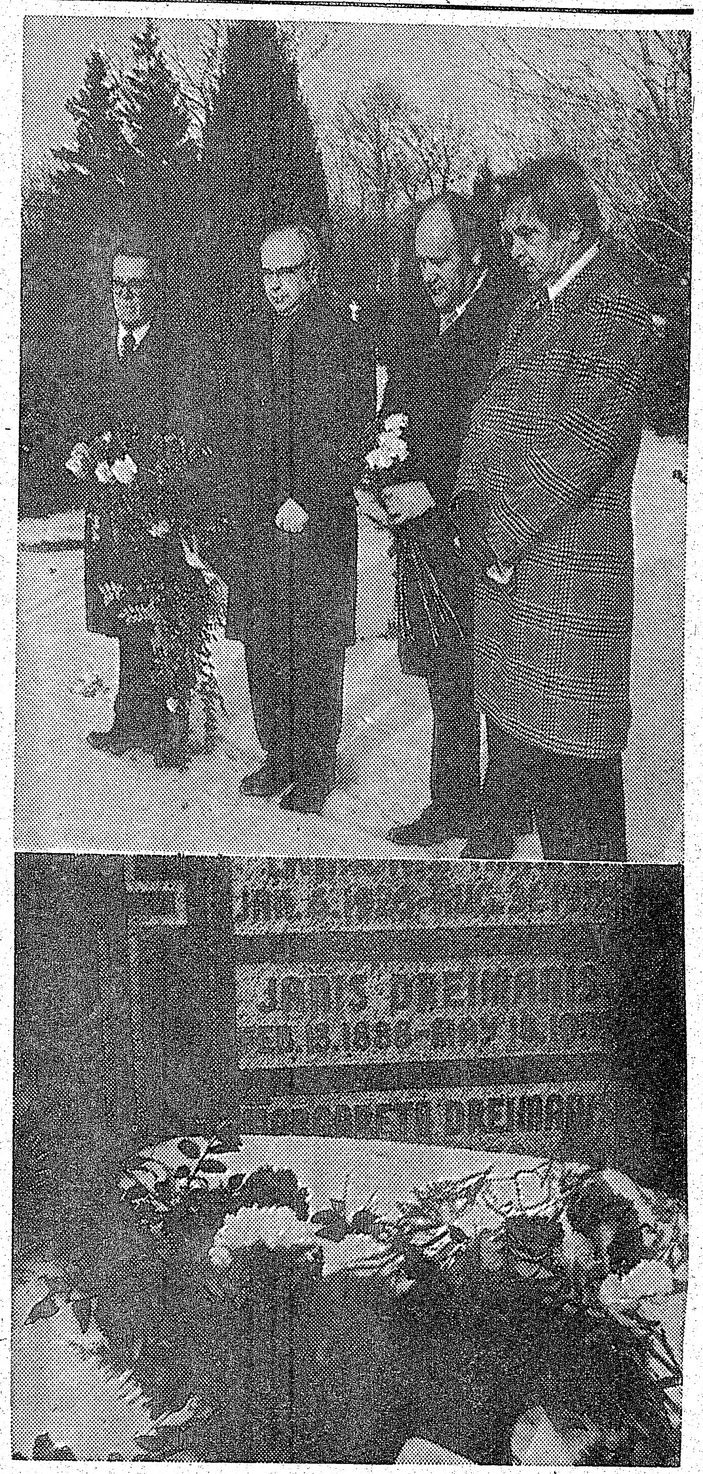

Godinot plkv. O. Kalpaku un viņa karavīrus, Toronto korporāciju kopas un DV Toronto nodaļas pārstāvji 7. martā ieradās Jorkas latviešu kapos un nolika ziedus uz kalpakiešu — studentu rotas cīnītāju kapu kopiņām. Uzrunu teica Toronto korporāciju kopas seniors H. Jeckalējs, augšējā attēlā pa kreisi; viņam blakus kalpakietis K. Tannis, DV Toronto nodaļas pārstāvis Z. Akots un Toronto korp. kopas viceseniors E. Šteinhards. Apakšējā attēlā redzams kalpakieša Jāņa Dreimaņa kapakmens.

Foto: J. Ligers

Svinīgs Kalpaka piemiņas dievkalpojums

Atceroties pirmā Latvijas armijas virspavēlnieka plkv. Oskara Kalpaka nāves dienu, Toronto korporāciju kopas vadība ar kalpakieti K. Tanni un DV pārst. Z. Akotu aizvadītās svētdienas pēcpusdienā nolika Jorkas latviešu kapsētā sarkanbaltas neļķes uz kalpakiešu J. Dreimaņa un Ed. Rempes atdusas vietām. Korporāciju kopas seniors H. Jeckalējs uzrunā pieminēja cīnītāju nopelnus, daudzināja brīvības cīnītāju nestos upuŗus un lielo tēvu zemes mīlestību. To pauduši latviešu karavīri dažādās vienībās un cīņu laukos.

Plkv. O. Kalpaka piemiņas dievkalpojums svētdienas vakarā bija pulcinājis pilnu Sv. Jāņa baznīcu ar dievlūdzējiem. Svinīgajā gājienā pirmais dievnamā ienāca Studenšu korporāciju kopas prezidijs un studenšu korporāciju audzinātājas ar meitenēm, pēc tam archibīskapa A. Lūša un māc. J. Cālīša vadībā korporāciju prezidiji ar karogiem vecākuma kārtībā, gājiena priekšgalā dodoties kopas senioram H. Jeckalējam (Letgalia). Latvijas karogu nesa oldermanis M. Zilvers (Letgalia), asistējot viceseniram E. Šteinhardam (Talavia) un sekretāram V. Upeslācim (Fraternita Lettica). Ievada liturģiju vadīja māc. J. Cālītis, bet nozīmīgās dienas piemiņai veltītu sprediķi teica archibīskaps A. Lūsis. Kopā ar māc. J. Cālīti archibīskaps vadīja beigu liturģiju. Pēc beidzamās dziesmas dievlūdzēji vienojās Latvijas valsts himnā.

Studenšu korporāciju kopa ekonomes Dainas Steinmetz (Daugaviete) vadībā pagraba sabiedriskajās telpās bija sagādājusi atspirdzinājumam cepumus un kafiju, ko baudot, akadēmiskā saime pakavējās savstarpējās pārrunās.

O. K.

Pensionāri piemin pulkvedi Kalpaku

Toronto latviešu pensionāru apvienības 4. marta sanāksme Latviešu namā, piedaloties 184 biedriem, bija veltīta pulkveža Kalpaka un viņa karavīru piemiņai, klātesot kalpakiešiem LKOK pulkv. A. Liepiņam un Kalpaka bataljona Kanadas kopas vecākajam K. Tannim. Savās atmiņās par pulkvedi O. Kalpaku dalījās pensionāru apvienības biedre A. Rutule, kuŗas nelaikis vīrs plkv. Rutulis arī bijis kalpakietis. Referentes dzimtās mājas Latvijā atradušās kaimiņos Kalpaka dzimtajām mājām Meirānu pag. Liepsalām, kur Zvaigznes dienā, 1882. g. dzimis Latvijas armijas pirmais virspavēlnieks Oskars Kalpaks. Viņai vairāk kopīgu atmiņu saistās ar O. Kalpaka bērnību un tēva sētā pavadītiem 20 jaunības gadiem. Tad Kalpaks četrus gadus pavadījis karadienestā Krievijā, kur mācījies kaŗa skolā, kam seko armijā pavadītais laiks Varšavā, Rumānijā un atgriešanās Latvijā, pārpratuma kauja pie Airītēm un pulkveža nāve 1919. gada 6. martā.

A. Rutulè bijusi klāt arī pulkveža Kalpaka pieminekļa iesvētē Viskales kapsētā. Pieminekli laukakmenī izkalis tēlnieks Zāle un atklājis prezidents K. Ulmanis. Vēlāk komūnisti piemineklī nogāzuši un virsaiša tēlu saskaldījuši. Nobeigumā referente nolasīja Kalpaka līdzgaitnieka plkv. R. Berķa sacerētu kalpakiešu balādi — Virspavēlnieka nāve.

Sarīkojumu ar atcerei piemērotām solo dziesmām kuplināja soprāns Marta Ādama Rutas Āzes klavieŗu pavadījumā. Biruta Senkēviča nolasīja pulkveža piemiņai veltītus divus dzejoļus. Loterijas izlozi, kuŗā bija galvenokārt apvienības sieviešu rokdarbu sekcijas gatavotie darbi, vadīja O. Bulkus un E. Vilere. Sanāksmē bija ieradušies arī viesi no Bafalo — Voldemārs Alks ar dzīvesbiedri. Visi pakavējās pie apvienības dāmu komitejas klātajiem cienasta galdiem, kopīgi dziedot kaŗavīru dziesmas M. Ādamas vadībā.

Apvienības valdes priekšsēdis A. Retigs ar 6. martu devies atvaļinājumā un Floridu. Viņu līdz 8. aprīlim aizstās priekšsēža vietnieks M. Prikulis. Dāmu komiteju priekšnieces Edītes Retigas atvaļinājuma laikā vadīs viņas palīdze L. Zvaigzne. Pensionāri, kas nodzīvojuši Kanadā piecus gadus un kuŗu ienākumi nesasniedz 256 dol. mēnesī (ieskaitot banku noguldījumu procentus), var apvienībā izpildīt lūgumu anketes, pieprasot iztrūkstošās starpības piemaksu no Ontario provinces valdības. 25. marta sanāksmē paredzēta Alīdes Krišas skeča — Sestdiena lauku sētā — izrāde ar 11 tēlotājiem Almas Liepiņas iestudējumā.

—ls—

Sidrabenē vecā pārvalde

Sv. Andreja draudzes lauku īpašuma sapulcē 7. martā Sv. Andreja baznīcas zālē, piedaloties 36 sidrabeniešiem, klātesot draudzes priekšniekam J. Pētersonam un draudzes mācītājam J. Cālītim, ar aklamāciju ievēlēja līdzšinējo pārvaldi: priekšsēdis Arv. Kalniņš, viņa palīgs M. Blūms, kasieris E. Siksna un viņa vietniece Dz. Siksna (no jauna), sekretārs Art. Gulbis, pārvaldes loceklis V. Gulbis un Sidrabenes izbūves plānotājs A. Rāviņš. Bez tam draudzes padomei vēl izraugāmi 6 pārstāvji.

Burlingtonas pilsētas pašvaldība apstiprinājusi Sidrabenes izbūves plānu, atļaujot izbūvēt jaunu bērnu nometnes ēku, administrācijas ēku un no jauna vēl 8 vasaras mājas. Pavisam vasaras māju skaits būs 59. No draudzes padomes puses līgumu parakstījuši draudzes priekšnieks J. Pētersons un J. Skrastiņš un Burlingtonas pilsētas galva un sekretārs. Nodibināta Sidrabenes plānošanas komisija, kuŗas priekšnieks ir A. Rāviņš, pārvaldes priekšnieks Arv. Kalniņš, architekts A. Roze, Jānis Liberis un Kārlis Zariņš. Burlingtonas pilsētas valde pieprasījusi, lai Sidradene atpērk pilsētas projektēto ceļa vietu no brīvdabas baznīcas uz veco peldētavu, apm. 4 akrus zemes, kas maksā 1500 dol. akrā. Sidrabenei tas izmaksātu līdz 6000 dol. Sidrabenes iebraucamam ceļam pamati jau izbūvēti. Pavasarī vēl jāuzbeŗ cietāka virsma. Pusi no ceļa izdevumiem sedz Burlingtonas pašvaldība, bet otru pusi Sidrabenes pārvalde kopā ar draudzes padomi.

Šovasar Sidrabenē, tāpat kā katru gadu, būs Jāņu sarīkojums. Deju mūziku spēlēs Hamiltonas Runči. Apmeklētāju Sidrabenē pagājušā gadā bijis vairāk nekā iepriekšējā gadā, jo pērn no auto novietošanas maksām ieņemts 1129 dol., par 130 dol. vairāk nekā gadu iepriekš. Viss apgrozījums bijis 8413 dol., no tā Jāņu sarīkojuma tīrais atlikums vien dod 3790 dol., kollektēs brīvdabas baznīcas dievkalpojumos ieņemts 425 dol., apbūves gabalu nomās 400 dol.

Vairojušies arī izdevumi: ceļa uzturēšana izmaksājusi 511 dol., labierīcību uzturēšana un atkritumu aizvākšana 402 dol., par zāles pļaušanu izdots 475 dol., pašvaldības nodoklis par zemi un sabiedriskām ēkām 1026 dol., samaksāts draudzei par ceļu būvi 1500 dol. Sidrabenes pārvaldes līdzekļu atlikums uz šo gadu bija 2749 dol.

—ls—

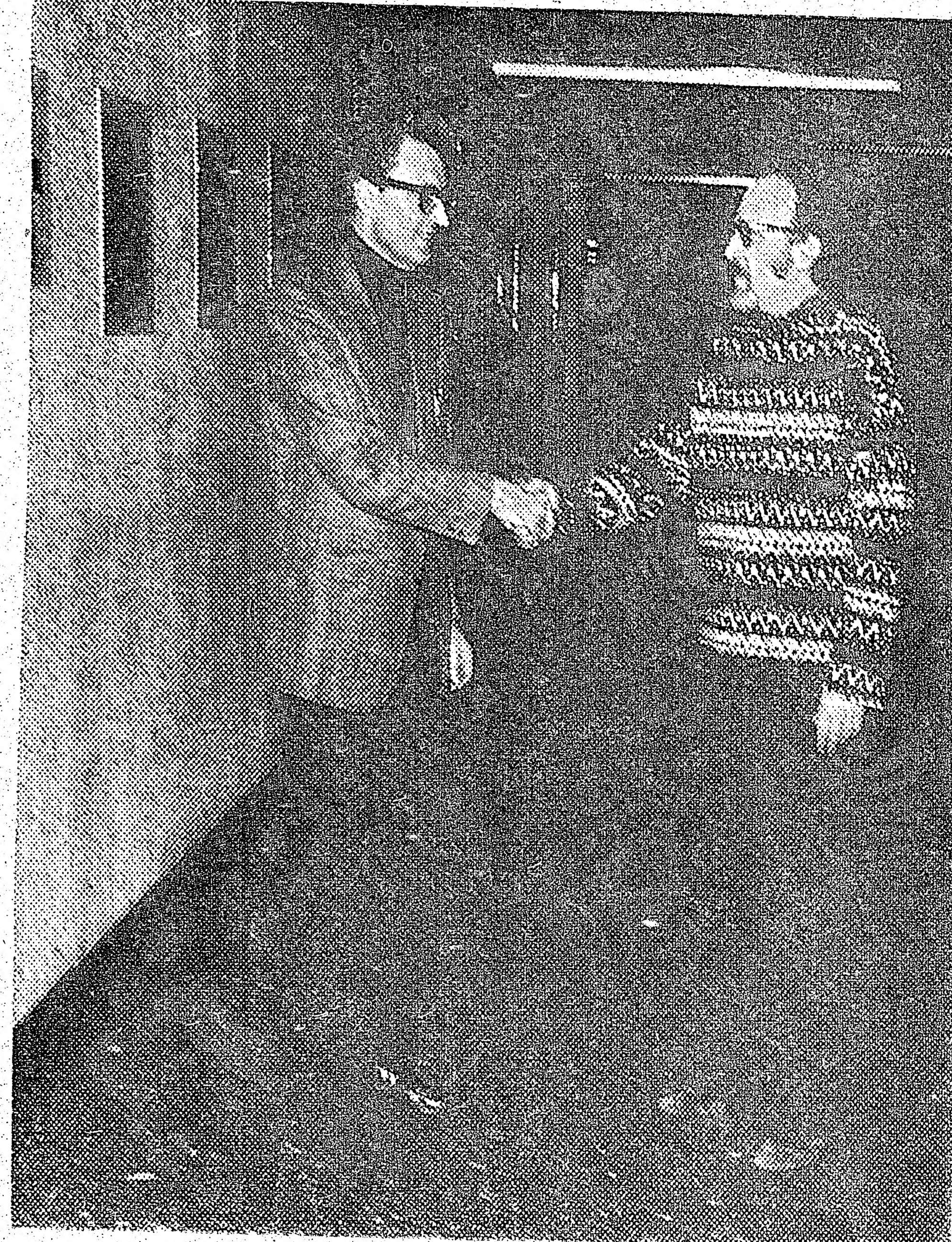

Minsteres latviešu ģimnazijas jauno skolotāju Imantu Balodi, kas pārceļas uz Minsteri no Čikagas (attēlā pa kreisi), sveic ģimnazijas internāta vadītājs Imants Balodis. Viņiem abiem ir vienāds vārds un uzvārds. Foto: Toms Spoģis

Minsteres ģimnazijai jauns skolotājs

No Čikagas uz Minsteri par turienes latviešu ģimnazijas mācībspēku pārcēlies Imants Balodis. Viņš nāk no mūsu vidējās paaudzes, dzimis 1931. gadā Aucē, Zemgalē, ilgus gadus strādājis par skolotāju Čikagā. Pamatskolā sācis mācīties Aucē, izglītību turpinājis Saules pamatskolā Gēstachtā un Saules, kā arī Neuštates ģimnazijā Vācijā. Pēc izceļošanas uz ASV studējis Ilinojas un Rūzvelta universitātē Čikagā. Pēc studiju beigšanas iesācis skolotāja darbu Čikagas un apkārtnes skolās. Darbojies arī latviešu trimdas presē, kā arī publicējis ap 800 vēstuļu amerikāņu avīzēs, atgādinot amerikāņu lasītājiem Baltijas valstu traģēdiju padomju jūgā.

I. Balodis rosīgi darbojies arī sabiedriskā dzīvē un ir par biedru DV, Latviešu preses biedrībā, Amerikas veterāņu org., Ilinojas skolotāju apvienībā, Amerikas vācu valodas skolotāju apvienībā u. c.

„Ja jaunie latvieši svešumā nespēs domāt latviski, tad divu latviešu paaudžu pēdas izbeigsies pie kapsētas vārtiem. Mūsu naidnieki tieši to vēlas," atzīst jaunais Minsteres ģimnazijas skolotājs.

—xy—

Vēlos iepazīties ar

VIENTUĻU KUNGU

no 55 līdz 70 gadu vecu.

Rakstīt šīs avīzes kantorim zem: J. P. O.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ

125 BROADVIEW AVE., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

- ☐ vienu gadu $21.—
- ☐ 6 mēnešiem $11.50
- ☐ 3 mēnešiem $ 6.—

Mr., Mrs., Miss.

Adrese:

Jauns abonents △ pagarinājums △

Čekus lūdzam rakstīt uz
LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING LTD. vārda.

Latvieši bēg no Ņujorkas

Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes gada sapulcē 15. februārī Betlemes baznīcas sarīkojumu zālē Bruklinā pieņēma darbības pārskatus un budžetu, ievēlēja amatpersonas un pārrunāja draudzes darbību. Draudzes locekļu skaits samazinājies, bet darbība raita. Pēc mācītāju R. Zariņa un A. Ozola vērtējuma iemesls draudzes locekļu skaita slīdēšanai ir „bēgšana no Ņujorkas". Sākumā tautieši no Ņujorkas pilsētas pārcēlās uz tuvāko apkārtni, pēc tam uz tālākām vietām. Jaunie meklē labākus darba apstākļus citur, brauc pat uz Aļasku. Pensionāri brauc uz siltākām vietām, sevišķi Floridu. Pēdējos 10 gados zaudēti 585 draudzes locekļi vai ap 15,5 proc. No citām vietām uz Ņujorku arī pārceļas dažas latviešu ģimenes, bet tās nespēj zaudējumus izlīdzināt. Tuvākos gados nav gaidāma stāvokļa maiņa, ņemot vērā, ka Ņujorkas pilsētai ir financiālas problēmas.

Samazinājies arī latviešu skolēnu skaits, kaut procentuāli pret draudzes locekļu skaitu tas ir tāds pats. Skolēnu trūkuma dēļ slēgta draudzes latviešu pamatskola Džamaikā. Pašreiz pie draudzes darbojas četras pamatskolas un divas latviešu vidusskolas. Dažās skolās vecāki bērnus ved uz mācībām pāri par 50 jūdzēm, pie tam vairākas reizes nedēļā, lai bērni piedalītos arī citās jauniešu nodarbībās. Skolās darbojas daudzi jaunās paaudzes skolotāji, pie kam 19 no tiem ir bijušie Ņujorkas skolu audzēkņi.

Debatēs par skolu darbu bija jautājums par mācību kvalitāti. Jonkeru vidusskolā latviešu valodas pārbaudījumā bijuši jautājumi par to, kas ir Komiteja kultūras sakariem ar tautiešiem ārzemēs, kādi ir tās mērķi uz darbība, kāpēc nākotnē tā paredzējusi veltīt lielu ievērību latviešu jaunatnei rietumu pasaulē. Mācītājs A. Ozols norādīja, ka viņš lasījis triju skolēnu atbildes uz šiem jautājumiem. Tie zinājuši, kas slēpjas aiz kultūras komitejas. Mācītājs A. Ozols domāja, ka negatīvās kreisās noslieces ietekmes jauniešiem rodas vēlāk svešā, ne skolas ietekmē. Trūkst pamatojuma, ka skolās notiktu kāda orientēšanās nevēlamā virzienā.

Mācītājs O. Gulbis savā ziņojumā norādīja, ka liela interese ir par draudzes bērnu vasaras nometni, uz kuŗu pieteicas vairāk dalībnieku nekā nometne spēj uzņemt. Pagājušā gadā bijuši 362 nometņotāji.

Draudzes priekšnieks A. Trautmanis norādīja, ka šogad pirmo reizi draudzes budžets nav paaugstināts, bet paliek līdzšinējais — 116.800 dolaru apmērā. Pag. vasarā iesvētīts atpūtas nams Katskilos. Tas ir zem jumta, bet pabeigšanai vajadzēs vēl apmēram 28.000 dol. Prof. L. Liberta mūzeja būves plāni apstiprināti, bet radušies šķēršļi, un nav zināms, kā veiksies ar būvi. Draudzes pārstāvji šo jautājumu pārrunā ar Liberta dzīvesbiedri.

Pašreiz par jauna draudzes nama iegādi netiek domāts. Piedāvātā īpašuma pārbūve prasītu par daudz līdzekļu, arī rajons nav no labākajiem. Pirkuma pārbūves izdevumu cena kopā varētu būt ap 178.000 dol. Iespējams, ka būs jāapskata tagadējā draudzes nama vecie izbūves plāni, lai to uzlabotu. Draudzei 25 gadus iznāk Baznīcas ziņas.

Draudzes bilance šogad sasniegusi 856,082 dol. Īpašums Elkā parkā, kur notiek bērnu vasaras nometne, ir 204. 400 dol. vērtībā, baznīca Jonkeros 190.000, bet Salā 134.000 dolaru vērtībā. Draudzes nama vērtība Bruklinā ir 50.000 dol. Dažādās kasēs noguldīts gandrīz 44.000 dol., draudzes nama iegādes fondā ir 60.000, atpūtas nama fondā 15.500, Ņudžersijas nekustama īpašuma iegādes fondā 8.350 dol., Ziemeļu novada pastorāta iegādei 8.500 dol. Četrām dāmu komitejām kopā līdzekļi pārsniedz 21.000 dol., bet 27 dažādu pasākumu fondos un kasēs līdzekļi pārsniedz 92.000 dol.

Aizvadītajā gadā draudzei bijuši vairāki mantojumu novēlējumi. Ziemeļu novada skolas izbūvei šādā veidā ienācis 22.000 dol. Salā 11.700, bet draudzes valdei nodots 8.300 dol. Šo pēdējo summu ar pilnsapulces lēmumu pārskaitīja atpūtas nama izbūves kontā. Atpūtas namam Katskilos apmēram 500 ziedotāju saziedojuši 35.000 dol., pie kam lielākais bijis Galiņu ziedojums 5000 dol apmērā. To pilnīgi cer pabeigt līdz rudenim. Debatēs vecie ļaudis izteicās, lai jaunajā atpūtas namā vispirms ierādītu vietu veciem ļaudīm. Vasarā draudze izīrē 20 istabas vasarniekiem; pa lielākai daļai tie visi vecie ļaudis. Ar jauno ēku būs iespējams izīrēt vēl 20 istabas.

Par priekšnieku ievēlēja līdzšinējo A. Trautmani. Valdē uz trim gadiem pārvēlamo trīs locekļu vietā ievēlēja J. Ulmani, I. Pecholcu un I. Beiniķi, revīzijas komisijā I. Vijumu, T. Pētersonu un I. Lagzdiņu. Par ALA delegātiem izraudzīja R. Zariņu, A. Ozolu, I. Bērziņu, N. Zālīti, S. Gravu un I. Beiniķi. No 3167 draudzes locekļiem sapulcē piedalījās ap 150.

—be

DV Ņujorkas apvienības gada sapulce

DV Ņujorkas apvienības biedru gada sapulcē 28. februārī DV namā Bronksā priekšnieks K. Kitners ziņoja par pagājušā gada darbību. Notikuši dažādi sarīkojumi, no tiem lielākais apvienības 25 gadu jubilejas sarīkojums. Izbūvēts DV nams. Apvienībā ir 338 biedri, no tiem 22 uzņemti iepriekšējā gadā. Pie apvienības ir bibliotēka ar 920 grāmatām. DV namā pārnakšņojuši daudzi tautieši, sevišķi no aizjūras zemēm. Pārdots vecais DV nams Kvīnsā par 28.000 dol. un iegūtā peļņa ir 14.524 dol. No pārdošanas summām bijis iespējams atmaksāt aizdevumu DV ASV valdei 17.195 dol. apmērā, kā arī nokārtot dažus citus aizņēmumus. Zemes un nama vērtība Bronksā ir 55.500 dolaru, bet apvienības bilance ir 71.092 dolari.

Nākamā gada budžets namam sastādīts 12.000 dol. apmērā. Par namu jāmaksā 3.111 dol. nodokļi, bet apkure, gāze un elektrība, kā arī citi uzturēšanas izdevumi gandrīz 4.300 dol., remonti izmaksājuši 1.400 dol. un apdrošināšana 742 dol. Ienākumi par nama lietošanu paredzēti 10.000 dol., aizvadītajā gadā ieņemts 7670 dol. Organizācijas līdzekļu budžets ir 3200 dol. Ienākumos paredzēti dažādi biedru maksājumi un sarīkojumu atlikumi vai ziedojumi. Izdevumos divas trešdaļas no biedru naudām paredzētas aprūpei, bet 400 dolaru informācijai un apvienības apkārtrakstam. Aprūpes līdzekļiem ienākumi paredzēti 2050 dol.

Vanadžu rīkotais Ziemsvētku tirdziņš devis 2040 dol. atlikuma. No šīs summas 1000 dol. ziedoti telpu īrei un nama uzturēšanai. Apvienībā ir 80 vanadzes. Kopas līdzekļi ir 3.323 dol. Vanadzes veikušas daudzus saimnieciskus darbus, ieskaitot nama apkopšanu. Biedri un labvēļi jaunā nama iekārtošanai ziedojuši līdzekļus un dažādas mantas. Talku sarakstā bez apvienības biedriem ir arī 28 labvēļu vārdi, kas pie apvienības nepieder.

Sapulce, ko vadīja H. Karlsons un protokolēja T. Pētersons, ievēlēja 15 locekļu valdi līdzšinējā priekšnieka Kārļa Kitnera vadībā. Jaunās valdes locekļi ir: G. Apelis, A. Avotiņš, V. Bauers, A. Braunfelds, I. Bundulis, R. Egle, A. Harju, J. Lācis, T. Pētersons, I. Priedīte, O. Reinholds, J. Skrundēns, J. Straume, I. Upmane, D. Vallena, bet revīzijas komisijā — A. Valters, K. Svētulis un D. Malinovskis.

Arī vanadzes, kuŗu sapulce notika 21. februāarī, pārvēlējušas valdi. Līdzšinējai priekšniecei A. Skarai vairs nekandidējot, par priekšnieci ievēlēja Liliju Tomasi, bet valdē — Verēnu Freiju, Viju Dāli, Annu Skaru, Annu Auzeri, V. Bērenfeldi, A. Skulti, Aiju Abenu, Ingrīdu Priedīti, Ilgu Upmani, Elliju Druvu un Dagmāru Vallenu.

—be

GRAND RAPIDI

● Latviešu pensionāru biedrības saietu 23. februārī Latviešu biedrības namā atklāja un vadīja priekšnieks J. Sulainis. Lūgšanas vārdus pirms kopējām pusdienām teica prof. Dr. R. Markus. Gadu mijā sumināja Aloizu Uzuliņu (80 g.), Kārli Valdusu (75 g.), Aleksandru Grīnbergu, Ansi Eversonu, Jāzepu Zīmeli, Bronislavu Zīmeli un Voldemāru Rasu. Tautsaimnieks Jānis Andersons stāstīja par sociālās nodrošināšanas likumiem. Jubilāru vārdā par suminājumiem pateicās A. Eversons. A. Unglenieks no Latviešu biedrības pasniedza prof. Dr. R. Markusam velti sakarā ar nesen aizvadītiem 80 mūža gadiem. Elvīra Brūna aicināja sanāksmēs pievērsties arī latviešu dziesmai un dažāda veida nodarbībām. 21. martā pensionāru biedrības valde paredzējusi Dr. Z. Zadvinska priekšlasījumu.

V. Z.

NUJORKA

● No decembra līdz februāra beigām Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzē miruši 16 draudzes locekļi. No piecām laulībām šinī laika sprīdī divas bijušas jauktas. Draudzes izdevumi katru mēnesi ir 10.000 dolaru.

—be

Toronto latviešu

kreditsabiedrība

491 College St., Toronto, Ont.
M6G 1A5

T.L. Kred. sab.
HAMILTONAS NODAĻA
16 Queen Street North,
Hamilton, Ont.
L8R 2T8

MAKSĀ

9% par 3 gadu ilgtermiņa noguldījumiem (% saņemot termiņa beigās).

Minimālais ilgtermiņa noguldījums ir $2000.00. Visi naudas noguldījumi apdrošināti. Dzīvības apdrošinājums līdz $2,000.00 procentuāli atkarībā no biedru vecuma iemaksāšanas brīdī.

9,5 % par 1 gada termiņa noguldījumiem ne mazāk par $5,000.00 (bez dzīvības apdrošinājuma). Noguldījumu var izņemt tikai pēc gada.

IZSNIEDZ

apdrošinātus personiskus aizdevumus līdz $10,000.00,
māju obligācijas līdz $75.000

Toronto BIROJS atvērts:
no pirmdienas — ceturtd.
no 10 rītā — 7.30 vakarā,
piektdienās no 10 rītā — 8.00 vakarā. Sestdienās no pl. 10 rītā līdz 1 pēcp.. Vasaras brīvlaikā no 15. jūnija līdz 15. septembrim birojs sestdienās slēgts.

TĀLRUNIS
Tel. 922-2551

Hamiltonas birojs
atvērts otrd. un ceturtdien
no 6.30 vak. — 9 vakarā
Tālrunis 529-7939

PEEL CHAPEL
2180 Hurontario St., 279-7663

RONCESVALLES CHAPEL
436 Roncesvalles Ave. 533-7954

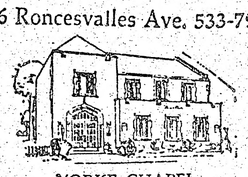

YORKE CHAPEL
2357 Bloor St. W. 767-3153

Turner & Porter
APBEDĪŠANAS BIROJI

R. S. KANE Ltd.
apbedīšanas birojs
4812 YONGE STREET
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale
221-1159

(43. turpinājums)

Kad citi pa kaklu pa galvu bēga, viņas apstaigāja izdauzītos veikalus. Tālredzība tām diktēja ņemt, ko var. Cauri izdauzītiem skatlogiem, pāri stiklu šķembām, Paule stiepa no manufaktūras veikaliem drēbju baķi pēc baķa. Malkas šķūņa lielā, izraktā bedrē tika glabāts viss, kas vien gadījās paņemams. Izsistie skatlogi Lielajā ielā aicināt aicināja ar daudzkrāsaini izrakstītiem drānu rakstiem. Šķībā Mērija nepalika aiz Paules. Kā jau vienas mājas iemītnieces, tās savus darbus un nedarbus nevarēja noslēpt viena no otras. Brīnumainā kārtā abām sievām izdevās izvairīties no ielu cīņām. Kad krievu bumbveži pārklāja pilsētu ar bumbu tīklu, Paule atgriezās ar īsteni smagu nesamo plecos. Tikai kā tas nu bija gadījies — laikam Linu fabrikai tēmētā bumba bija kritusi tieši Valņu ielas mājelē, kurā dzīvoja Paule. Šķībā Mērija bija atgriezusies jau agrāk. Tā stāvēja nokvēpušu muti un saplēstiem brunčiem dārza vidū un vaimanāja pilnā galvā. Tur — trešā stāva bēniņos, kur bija sakrāta viņas jaunības gadu bagātība, tagad sabruka sijas un dega koka sienas. Tur divritenis, spožs kā saule, stāvēja istabas kaktā, priecinot prātu. Nekad vēl neuzvilktie slidu zābaki. Slidas. Spožas un asas. Un kleitas, viņas kleitas! Ā! —

— Ko stāvi kā sāls stabs! — uzbrēc pienākušā Paule.

— Pati redzi — viss pagalam! — Mērija plūkā pašķidros matus. Bet Paule, nolīdusi savā šķūņa slēptuvē, sāk cītīgi aizbērt bedri. Ja arī uguns nāktu, cauri zemei tā netiks. Tikai Mērija plati izplestām kājām stāv dārza vidū un auro.

Toreiz tālredzība Paulei bija palīdzējusi, un tā viņa tagad var kādu lupatiņu atnest uz tirgu. Šķībā Mērija tai noderēja par palīdzi. Tā komercijas māksla audzināja jaunbagātniekus.

Pamazām atgriezās aizbēgušie zemnieki. Katrs atrada kaut ko, ko dot izsalkušajām mutēm. Līdz šim pelēkais zemnieks jutās kā apvilcis kunga svārkus. Zeme — tā bija nauda, to tagad atskārta visi. Zemnieka sēta — maza, savrupa valstība. To tagad dēvēja — darba zemnieks. Agrākais zemnieks — kulaks un budzis, darba ļaužu izmantotājs bija iznīcināms, bet darba zemnieks bija goda vīrs. Tā pats sākums rādījās būt panesams, jo tirgū atnestā prece atrada noņēmējus. Apkārtējo ģimenes dārziņu īpašnieki atnesa tirgū kādu sakni, burkānu, bieti, sīpolu. Ja kādam pietika drosmes rudens dienā aiziet uz mežu, tas pārnesa žagaru nastu iekuram un sēni uzkodai. Tā cilvēki laipoja starp badu un salu.

Un tad tirgū parādījās manīgs vīrs — Jurka. Bezdarbniekos izskolojies totāls sliņķis, iedvesmi smeļot alkoholā, plašuma jēdzienu apgūstot vasarās plostošanas mākslā pa dzimtenes upēm. Agronomiskās zināšanās skolojies grāvju rakšanā. Izveicīgs spēlmanis ar iezīmētām kārtīm, par ko no biedriem piekauts līdz nesamaņai, pamests gulam uz Lielupes krasta. Peldēt pratējs virspusē, nenoslīkstot un badā nemirstot. Pēkšņi tas tagad iznira kā gāztā režīma vajātais un apspiestais, tagad sauļodamies jaunā režīma labvēlībā. Tagad tas bija kļuvis par tādu kā tirdzniecības sakarnieku, kā izveicīgu komersantu ar lielu praksi, kam nākotnē uzticami valsts veikali. Pagaidām Jurka uz tirgus laukuma atslaucītajiem akmeņiem izklāja lielu palagu, salika tur visādus krāšņumus, pats kā komijs aiz bodes letes locīdamies un slavēdams savu preci. Blakus viņam bija divi lieli brūni koferi, piebāzti pilni ar mantām krājumu papildināšanai. Tur bija skaista, cakaina veļa, gatavi drēbju gabali. Cenas? — Nu, komercijas mākslinieks tās prata noteikt. Un atradās, kas to varēja maksāt. —

Neviens nezina, no kurienes te ieradušies tie cilvēki, kas etagad apdzīvo Jelgavas apkārtni. Ja arī tie nebija ienaidnieki, tad lielo tiesu sveši cilvēki, ar lielo bēgļu vilni atplūduši šurp no citas malas. Kur kara vilnis cilvēkus bija pametis, tur tie palika. Izpostītās mājvietas daudziem bija sāpīgi redzēt. Varbūt dažam viņa vecā vieta nelikās pietiekami droša, jo latviešu runāt kāre vietā un nevietā daudzreiz dažam labam kļuva liktenīga. Svešā vidē, kur neviens nepazina, varēja cerēt atsākt jaunu dzīvi kā jaundzimušais. Arī tad vēl ar atpakaļ vērstu bailīgu skatu: vai neseko kāds? Cilvēks bija bēdzis no degoša nama, tagad tas bēga no savas ēnas. Ja vien varēja, ceļā sastaptam krievam apgāja garām kā smirdošam seskam, cenšoties to neredzēt. Iztapīgie palīdzēja atrast budžus, izsūcējus, strādnieku verdzinātājus. Sarkanie izsūtāmo vagoni pildījās. Un pēcgalā vislielākā izbrīnā pārsteigtais nodevējs pats atradās izsūtāmo pulkā. Čeka neuzticējās nevienam. Ikviens, kas bija svaidīts kāda noslēpuma līdzdalībā, pēcgalā tika nolikvidēts kā nevēlams liecinieks.

Kā tad tā? tie vīlušies sodījās, neskaidrā cerībā mierinoties — lielais tēvs gan zinās, tur, viņpusē, viņiem būs ganāmi šie izsūtāmo bari. Kas zina?

Lai nu kādi cilvēki bija samesti kopā, bet dzīve bija sākama no pašas apakšas; tā bija ļoti grūta. Vislielākās raizes radīja pajumtes trūkums. Atkal ar robusto noteikumu: palīdzies pats sev. Ir maldīgi gaidīt palīdzību no citiem. Netrūka uzņēmīgo, kas gan ar tačkām, gan rokas ratiņiem vai kādu citu paštaisītu rīku drupās vāca kiegeļu lauskas un kaut cik lietojamu materiālu. Vienkārši — vāca visu vienkopus, krāva kaudzītēs kādai tālai aizredzei. Un tad kādā dienā ģimenes dārziņā vai kādā citā nostūrī kāds rosīgs vīrs sāka lipināt drupu paliekas kopā. Lēni cēlās grumbuļaina, ežaina siena, tad otra, un raugi, uz rudeni tur tupēja īpatnēji maza ēciņa ar nelielu skurstenīti. Un ka tur kāds dzīvo, liecināja sīkā dūmu strūkla, kas kāpa no tā. Mazliet komisks, mazliet kuprains plecos ierāvies ežuks tur pīpēja. Jeb vai pusaudžu palaidnis, burkānu vagās ieslēpies, tur pīpēja savu pirmo sūro pīpi? Tik jocīgs tas bija. Bažās par nākotni, aiz lielas saulpuķes galvas noslēpies, cenzdamies aizmirst pagātni, cilvēks skatījās jaunām cerībām pretī. Galvenais — vakardiena jāizdzēš, tādas nav bijis. Anonims nekas, dreb par savu dzīvību: es neesmu! Tā daudzi staigā ierautiem elkoņiem, jo nav godīgi būt milzim starp punduriem.

Vīri, kur vīri. Ja kādai sievai tāds vēl bija, tas, savilcies sievas šabrakus, lakatu pār acīm, līkņājās gar pavardu, tēlodams pusaklu veceni. Pārējie — rīdami naidu, sala mežos, gaidot pavasari un labākus laikus.

Pārtikas problēmai noderēja sava uzņēmība. Ceļmalas grāvjos arvien vēl mētājās daudz un dažādu mantu. Kam čaklas kājas un stipri pleci, pārstaigāja tuvus un tālus ceļus. Kad tuvākās ceļmalas bija aplasītas, maišelnieki klejoja uz pamestajām lauku mājām. Daudzas no tām bija vaļā, kā viesmīgus ciemiņus gaidīdamas. Kur klētis bija noslēgtas, tur tās uzlauza. Tai svētībā, kas bija zemnieku sētās, varēja mieloties vislielākais gardēdis. Daudzi savu bezpajumtnieka stāvokli apmainīja pret bagātu sētu. Dzirdētie vārdi par darba zemnieku deva neskaidras cerības. Tā daudzi apmetīs klaji pamestajās saimniecībās. Vai izsalkušie vēderi prasīja, kam pieder savvaļā pamestie lopi? Pēc jaunās valdības bauslības viss pieder tautai. Vai tad latvietis nebūtu savas zemes kungs? Tā dažs bija pratis sev iegādāties pat zirgu. Tas bija neaprēķināms pienesums — arkla un vezuma vilcējs.

(Turpinājums seko)

TORONTO ZIŅAS

● Toronto Latviešu biedrības drāmas ansambļa vadītājas Lonijas Vasariņas iestudēto izrādi Čāpiņa dēla precības, ko no Jēkaba Janševska lielā romāna Dzimtene skatuvei uzrakstījusi V. Aigare-Ūbelīte, 6. martā Latviešu namā noskatījās vairāk nekā 150 apmeklētāju, aizņemot zālē visas vietas, tā ka vēl bija jāliek papildkrēsli. Režisore bija aranžējusi arī daudzas tautasdziesmas un dejas lauku sētā. Tēlotāji: Ērika Krēmane (Čāpiņiene), Žanis Zundmanis (Čāpiņš), Stanis Butkēvics (Čāpiņa dēls Jānis), Anete Bencone un Edgars Zeibergs (Migulu saimnieks un saimniece), Maija Kuze un Anna Briede (viņu meitas), Oļegs Bērziņš (puisis Migulos) un Arvīds Marsons (krodzinieks). Izrādes laikā dziesmu dziedātāji un atjautīgie tēlotāji saņēma bagātīgus aplausus. Pieminot pīkv. Kalpaku un viņa bataljona karavīrus, Andris Vasariņš pirms izrādes skandēja Zinaidas Lazdas dzejoli Varoņu kapi. Ansamblis pēc izrādes pateicās režisorei ar ziediem, kuru pasniedza St. Butkēvics. Ziedus ar veltījumu ansamblim bija nodevusi arī Biruta Senkēviča. Izrādes sagatavotāja savukārt pateicās visiem tēlotājiem un skatuves techniskajiem darbiniekiem — Vilim Kuzem un Arnoldam Zvaigznem par skatuves iekārtojumu, dekorātorei Lonijai Kleperei, gaismotājam Valdim Briedim un suflierei Lūcijai Zvaigznei. Biedrības dāmu komitejas Edītes Āpšes vadībā bija gādājusi par bufeti, bet bāru pārzināja biedrības valdes priekšsēdis J. Briedis. Par skaņu plašu mūziku rūpējās Vilnis Āpše.

● Latviešu biedrības sestdienas skola 6. martā pirms mācībām īpašā aktā pieminēja pīkv. Kalpaku un visus brīvības cīņu dalībniekus. Svētbrīdi vadīja mācītāja I. Gaide. Skolas pārzine A. Martinsone stāstīja par pīkv. Kalpaku un brīvības cīņām un aicināja vienu skolēnu no katras klases parakstīt apsveikuma kartīti trim kalpakiešiem — LKOK pīkv. Alb. Liepiņam, P. Ikšelim un K. Tannim. Par kalpakiešiem stāstīja arī 8. kl. skolniece Zinta Briede. Aktu ar deklamācijām kuplināja skolas audzēkņi un beidza ar Latvijas valsts un skolas himnu. — Sestdienas skola piedalās arī ALA izglītības biroja izsludinātās daiļlasīšanas sacensībās, ierunājot tekstu skaņu lentē.

● Mākslas audēja Velta Vilsone sniegusi plašāku interviju Kanadas laikraksta The Globe and Mail līdzstrādniecei Džo Kersonei, pastāstot savu dzīves stāstu: viņa iebraukusi Kanadā un 1955. gadā uzsākusi Toronto rokas austuvi kopā ar igaunieti, bet 10 gadus vēlāk kļuvusi vienīgā studijas īpašniece. Pašreiz V. Vilsonei pieder divas studijas: viena Toronto un otra Niagarā pie Kvīnstonas, kur viņa strādā brīvā laikā. Viņa vada divas aušanas klases vakaros un vienu kursu dienā Džona Brauna kolledžā, kā arī veikusi vairākus valdības un privātu sabiedrību pasūtinājumus. Pēdējais pasūtinājums ir Kanadas indiāņu un ziemeļu attīstības ministrijai. Par saviem darbiem V. Vilsone ieguvusi godalgas.

● Toronto Kivanis klubu mūzikas festivālā arpas solo sacensībās vecuma klasē līdz 17 gadiem pirmo vietu ar 84 p. izpelnījusies Margareta Upeniece. Viņa ieguvusi balvas arī iepriekšējos gados.

● Toronto skolu fonds sasauc savu biedru gada sapulci trešdien, 24. martā, pl. 7.30 vak. Latviešu namā. Sapulce pilnīgā statūtos paredzētā veidā. Darba gaitā: fonda lietu kārtošana, akciju sabiedrības Latviešu nams 1975. g. saimnieciskā pārskata un 1976. gada budžeta projekts un dažādi jautājumi. Skolu fondā ir 292 akcionāri. Par iecerēto un topošo jauno latviešu centru informēs tā rīcības komiteja.

● DV Toronto nodaļas vanadžu kora 4. gadskārtējais koncerts 20. martā pl. 7.30 vak. Lietuviešu namā, 1573 Bloor St. W. Koncerta programmā būs divi pirmatskaņojumi — prof. T. Keniņa Ūbeles dziesmā ar Zentas Liepas tekstu un diriģenta Arvīda Purva veltījums zīlēm — Bērzs (Veltas Tomas teksts) — un Jāņa Norvila dziesmas „Padziedāju, palīksmoju un Dziedat, puiši, ko gaidat? Programmā uzņemti vēl citu latviešu komponistu skaņdarbi. Pēc koncerta balle; spēlēs Runči no Hamiltonas. Biletes iepriekšpārdošanā pie koristēm, DV grāmatnīcā, Latviešu namā un Broadview Delicatessen, 141 Danforth Ave., tālr. 464-9905.

● Vīru kora Viesturs koncerta atkārtojums 1. maijā Sv. Katrīnās un 15. maijā Kičenerā. Rudenī iespējama koncertturneja ASV.

● Ērģelnieces Anitas Rundānes cienītājiem 7. martā bija izdevība noklausīties viņas koncertu — Eastminster United Church baznīcā. Otrs koncertants bija V. Viljams (taure).

● Dievturu Burtnieku draudzes Lieldienu daudzinājums 21. martā pl. 3 pēcp. Latviešu namā ar svētku mielastu.

● Mākslinieka Eduarda Dzeņa gleznu izstādes atklāšana 27. martā pl. 1.30 pēcp. Bostonā, ALTS telpās, 64 Sigourney St.

● Sv. Andreja draudzes koris gatavojas 24. gadskārtējam koncertam 11. aprīlī pl. 6 vak. Piedalīsies ērģelniece Anita Rundāne, soprāns Silvija Erdmane, tenors Ivars Gaide, Juris Dzeguze — teicējs, vīru ansamblis Kalvis un stīgu orķestris. Programmā uzņemti vairāki lielāki skaņdarbi: Hendeļa — Dziediet tam Kungam jaunu dziesmu — korim, ērģelēm, solistiem un stīgu orķestrim. Pirmatskaņojumā būs dzirdama Viktora Baštika kantāte Dievam slava — korim, soprānam un orķestrim. Šai atskaņojumā piedalās arī vīru ansamblis Kalvis. Pirmatskaņojums būs diriģenta Arvīda Purva Pret gaismu ar Ingrīdas Vīksnas tekstu no cikla Piecas naktis — korim, ērģelēm, stīgu orķestrim, piedaloties arī teicējam. Pārējā programmā citi latviešu autoru darbi korim.

● Sūsenmarī (Sault St. Marie) Greenwood kapsētas latviešu nodalījumā 3. martā, izvadot māc. J. Cālītim, apglabāja 27. februārī autokatastrofā nonāvēto 21 g. veco Maiju Maunu, dzimušu Jurenovsku. Negadījums noticis, braucot no Sadberijas uz Sū pa 17. autoceļu, kur mašīna slīdējusi. Kādai citai mašīnai uzdrāžotjes slīdošajai, Maija nonāvēta, bet auto vadītājs, viņas vīrs Ričards Mauns, palicis dzīvs. Aizgājēja atstāj Sū vecākus Modri un Irēnu Jurenovskus, brāli un māsu.

● Laikmetīgo pārdomu cikla 25. martā pl. 7.30 vak. Latviešu namā māc. J. Cālītis referēs par tematu Ticība un rakstura.

● Latviešu preses biedrības Kanadas kopas PPP vakara ietvaros 29. martā pl. 8 vak. Latviešu namā Juris Zommers referēs par tematu Reālitātes sapņi un jaunais latviešu dzejnieks, kā arī lasīs savus dzejoļus.

● TLB tautas deju kopas Diždanča 30 dejotāji nedēļas nogalē 5., 6. un 7. martā pulcējās Viļņa un Edītes Āpšes mājā, lai gatavotu jaunajiem Alsungas tautas tērpiem slenģu jeb stiepuļu jostas ar bronzas plāksnītēm. Toronto bija ieradies rotkalis Kārlis Grencions no Čikagas, kas pārraudzīja jostu darināšanu. Jaunajiem Alsungas tautas tērpiem puišiem būs baltas bikses un tumši zili svārki. Pašreiz Diždanci ir 110 dejotāju, un to vada Zigurds Miezītis. Šai skaitā ietelp arī mazais Diždancītis ar 30 dalībniekiem.

● Toronto visu triju ev. lut. draudžu un, iespējams, arī Hamiltonas iesvētāmo jauniešu saiets 1. un 2. maijā Saulainē, bet 28. martā Sv. Jāņa draudzes un Sv. Andreja draudzes jauniešiem notiks izbraukums.

● Austrumu draudzes padome pēc vēlēšanām konstruējusies šādi: draudzes priekšnieks Arvīds Bērziņš un vietnieks G. Soste, sekretārs R. Pētersons un vietnieks H. Jeckalējs, kasiere R. Bērziņa, draudzes finanču lietu pārzinis V. Dreifelds un draudzes vecāko pārstāvis V. Āboliņš. Lielās Lūdzamās dienas dievkalpojumā 14. martā pl. 1.30 pēcp. svētrunu teiks archibīskaps A. Lūsis. Dziedās DV vīru koris A. Saulītes vadībā. Pēc dievkalpojuma baznīcas augšējā zālē dāmu komitejas rīkotais draudzes vakars ar kafijas galdu un vīru kora priekšnesumiem. Draudzes dāmu komiteja nodibināta 1956. gada martā, un šajās dienās no tās dibināšanas apritējuši 20 gadi. Tā būs reizē arī draudzes dāmu komitejas darba atcere.

● Latviešu virsnieku apvienības Kanadā valde ar dāmām un revīzijas komisijas priekšsēdi sveica rev. kom. locekli vltn. Alfredu Zēvaldu, kam 8. martā apritēja 75 mūža gadi, pasniedzot jubilāram apvienības vārdā veltī — mākslinieka Otto Grebžes gleznu, un jubilāra dzīvesbiedrei rozes.

● Studentu korporācija Talavija svētdien, 28. martā, pl. 4,30 rīko Latviešu namā atklātu referātu par tematu: Latviešu pieredze 1917. gadā. Referēs vēsturnieks prof. A. Ezergailis. Pēc referāta paredzētas diskusijas. Ieeja brīva. Tuvākai informācijai zvanīt J. Langinam, tālr.: 962-9593.

● No Toronto latviešu filatelistu kluba vadības darba slodzes dēļ aizgājis Jānis Ronis, viņa pienākumus pārņemot Žanim Grundmanim. Sekretāra pienākumus veic Egons Michelsons un kasiera — Paulis Rudlapa. Nākošā sēde 11. aprīlī 117 Westrose Ave., pl. 2 pēcp. Aicināti pieteikties par biedriem arī citi filatelisti, kas vēl klubā nav saistījušies.

● Mūžībā aizsaukto bij. Latvijas saeimas deputātu un ministru Aloīzu Budži 4. martā guldīja Holy Cross kapsētas veterānu nodalījumā, izvadot prāvestam Dr. B. Kokinam. Atvadvārdus teica bij. Latvijas saeimas deputāts J. Lejiņš, Kara veterānu strēlnieku biedrības pārstāvis Ed. Apenis, LNAK — J. Grodnis, Toronto pensionāru apvien. B. Senkēviča, Kanadas latv. katoļu apvien. — S. Gabrāns, Latgales pētn. biedrības — A. Zvīdris, Toronto latv. katoļu draudzes — A. Vuciņš un no DV — P. Broks.

● „Jaunās Gaitas draugu kluba" organizētās Rīgas kino studijas krāsu filmas Pūt, vējiņi izrādes pirmajā seansā 7. martā Ontario zinātņu centra auditorijā visas 500 vietas bija aizņemtas, bet otrā seansā publika zāli nevarēja piepildīt. Ievadījumā izrādīja studijas 1973. g. ražoto īsfilmu par Rīgu, kas domāta ārzemju tūristiem un ieskaņota angļu valodā, bet titula uzraksti bija krievu valodā. Tās izrāde ilga apm. 10 min. Filmas Pūt, vējiņi galvenais režisors ir Gunārs Piesis, scenāriju autors Imants Ziedonis, mūzika Imanta Kalniņa. Lomas tēlo 8 profesionāli aktieri, izņemot Baibas lomas tēlotāju Esmeraldu Ermali, Rīgas ģimnazisti. Pārējie tēlotāji: Pēteris Gaudiņš, Astrīda Kairiša, Girts Jakovlevs, Elza Radziņa, Elita Krastiņa, Antra Liedskalniņa, Lidija Freimane un Uldis Dumpis ar lielāku skaitu paliglomu tēlotāju, piedaloties arī Alsungas un Madonas tautas deju ansambliem. Filma pretendē uz etnografisku kolorītu, un tā izrādīta arī filmu festivālā Spānijā.

Attēlā augšā: jauno mākslinieku klasiskajā koncertā Sv. Jāņa baznīcas zālē Toronto — Nora Būmane (arpa) un Juris Poruks (ģitara). Vidū — Otavas jauniešu ansamblis Anda, Nora un Roberts popūriju pēcpusdienā, no kreisās: Nora Stirāja, Roberts Stirājs un Anda Sprudža. Apakšā: LNJAK priekšsēdis Imants Purvs atklāj jauno mākslinieku darbu izstādi Sv. Jāņa baznīcā. Viņam aizmugurē Valža Didrichsona reljefā veidota plastikas glezna. Foto Juris Sauemagi

Latvieši televīzijas filmās

Televīzijas skatītājiem sestdien 7. martā pl. 9 vakarā bija izdevība noskatīties stundu ilgu filmu, kurā vienu no galvenajām lomām tēloja latviete Inta Purva. Filma uzņemta CBC televīzijas tīkla raidījumu ciklā „Performance" kā priekšpēdējā starp piecām šīs jaunās serijas izrādēm, kas sākās 8. februārī. Filma rāda Ontario ezera pārpeldēšanu 32 jūdžu distancē, ko veic 18 gadu vecā Katija, imigranta Alberta Karuka meita, kuras māti tēlo Inta Purva, latviete, kas appreecējusi igauni. Pēdējā lomā bija igaunu aktieris Rudijs Lipps. Katiju tēloja kanadiešu aktrise, bet viņas peldēšanas treneri Holivudas aktieris Donnelijs Rodess, pavisam piedaloties 30 tēlotājiem. Katijas tēvs strādā Toronto par drānu labotāju, bet viņa sieva (Inta Purva) kādā necilā restorānā par viesu apteksni. Filmas uzņemšana Toronto sākās jau pagājušā vasarā, kādā dzīvokļu rajonā pilsētas austrumos un uz Ontario ezera. Kādā citā CBC filmā jau agrāk piedalījās arī Intas Purvas dēls Imants, tagadējais LNJAK valdes priekšsēdis, tēlojot kriminālfilmā vairāku Eiropas valodu pratēju policistu, par ko jau savā laikā mūsu laikrakstā ziņots. Arī viņa tēvs Rūdolfs Purvs nupat piedalījies jaunas CBC serijas filmā, ko izrādīs rudenī un kas tēlo poļu ģimeni 1932. gadā Manitobā. Šinī filmā tēlo arī trīs citi latvieši — Alma Mača, Herta Jurševska un Edgars Ābele. Tās nosaukums: „Diena, kad mans vectēvs mira".

(ls)

HAMILTONĀ

● Draudzes dāmu komiteja 28. februārī baznīcas zālē bija rīkojusi saviesīgu vakaru ar nosaukumu „Hamiltonieši Sprungulmuižas gada tirgū". Bija dažādi stendi ar desām, klingeriem, galvas lakatiņiem, „drapēm", kūkām u.t.t. Tirgus apmeklētājus ar dziesmām iepriecināja draudzes koris, kas bija tērpies tirgus apmeklētāju drānās. Tirgū bija ieradies arī Čāpiņa dēls — A. Cers, Pindacīša — V. Alksne, Bebene — E. Dāboliņa, kā arī Tomuļu māte — E. Šniķere, kas savās pārrunās graizīja hamiltoniešu aktīvitātes — braukšanu uz Floridu, 2 un 3 mašīnu un māju iegādi u. c. Uzvedums ritēja raiti un interesanti. Vārdus rakstījusi un mūziku sabalsojusi A. Kārkliņa, kas arī pati piedalījās uzvedumā. Pie klavierēm J. Grīnvalds un M. Alksnis. Apmeklētāji ar lielu interesi un patiku sekoja uzvedumam. Ieeja bija pret ziedojumiem.

Baltiešu vakarā Toronto

Ap 1000 apmeklētāju bija ieradušies š. g. februāŗa beidzamās nedēļas nogalē DV Toronto nodaļas deju kopas Daugaviņa rīkotajā Baltiešu vakarā, kas bija rīkots šīs rosīgās jauniešu dejotāju vienības piecu gadu darbības atcerei ar īpašu lieluzvedumu Seneka kolledžā. Bez latviešu vokālā ansambļa Ausma uzvedumā piedalījās arī igauņu, lietuviešu, poļu, ungāru deju grupas un jau pasaulē pazīstamās igauņu vingrotājas Kalev Estienne Gymnasts. Baltiešu vakars vienoja latviešu, igauņu un lietuviešu jaunatni, un šo vienoto kultūras demonstrāciju iespaidīgi rādija arī pārējiem kanadiešiem.

Mūzikāli un etnogrāfiski krāšņā lieluzvedumā 150 dejotāju un dziedātāju demonstrēja baltiešu un viesu — poļu un ungāru raksturīgākās dejas. Daugaviņas dalībnieki ne vien rādīja savu dejas māku, bet arī organizētāju spējas, iesaistot tik daudz dalībnieku un radot tehniski augstvērtīgu sarīkojumu. Daugaviņas vadītājs no tās dibināšanas Edvīns Kalviņš uzsvēra, ka ir ļoti svarīga baltiešu tautu kopībā kā kultūras, tā citos jautājumos. Šo kopību spilgti nodemonstrēja igauņu un latviešu kopīgi nodejotā lībiešu kāzu deja Sarabumbals un vēlāk dejojot visām trim baltiešu grupām — L. Āboliņas Draudzības deju. Tā kā Daugaviņa bijusi arī aktīva Karavānas rīkotāja un Folk Arts Council dalībniece, tad programmas daļu papildināja ielūgtie viesi — poļu un ungāru dejotāji. „Mēs, baltieši, savās dejās un dziesmās dalāmies arī ar mūsu draugiem no citām tautām, kam līdzīga kultūra un politiska attīstība," teica E. Kalviņš, iepazīstinot krāšņās poļu un ugunīgās ungāru dejotājas. Šis bija jau 3. Baltiešu vakars, ko rīkoja Daugaviņa, prasot daudz pūļu un uzupurēšanās.

Daugaviņa 5 gadu laikā dejojusi no Sietlas, Vašingtonā, līdz Ķelnei, Vācijā, ar daudziem pieturas punktiem dziesmu svētkos un citos sarīkojumos. Savā 5. gada dienā Daugaviņa jau uzstājās ar oriģinālchoreogrāfijām — E. Kalviņa Virpuli un A. Granta Rota — Gredzentiņš un daudz citām pazīstamām tautas dejām. Ilgus aplausus izpelnījās jaunās, bet melodiski dzidrās Ausmas dziedātājas P. Zariņa vadībā. Ausmas meitenes mīl dziedāt par patriotismu, dzimtenes mīlestību — Man deviņi rožu dārzi, Daugaviņa puto balti.

Igauņu deju kopa Kungla izcēlās ar dejām, atspoguļojot zvejnieku motīvus. Lietuviešu dejotājas Atžalynas skaisti attēloja aušanas sarežģītās darbības. Poļu tautas motīvus un skaistos, graciozos deju soļus nodemonstrēja Visva dejotāji, izpelnoties ilgus aplausus. Toronto ļoti pazīstamais ungāru ansamblis Kodaly dziesmās un ugunīgās dejās attēloja lauku dzīvi vecos labos laikos — vīna darināšanā.

Klase par sevi, protams, bija Kalev vingrotājas, kuŗu plastiskās kustības esam visi redzējuši TV ekrānos un citur. Kalev vingrotājas E. Koopa vadībā piedalīsies arī olimpiadas atklāšanā Montrealā, pēc neskaitāmām turnejām ASV, Eiropā un Expo 70 Japānā.

Bez Daugaviņas stingri turējās Mazā Daugaviņa. Jāpiemin arī Daugaviņas angļu izcelsmes dejotāji M. Blizards un H. Kalviņa, kuŗi 5 gadu laikā izvērtušies par lieliem latviešu tautas deju entuziastiem un grupas aktīviem locekļiem; H. Kalviņa pat dzied Zīlē!

Tā pagāja enerģiskās Daugaviņas 5. dzimšanas diena un trešais Baltic Night lieluzvedums. Vakaram cauri vijās izteiktā baltiešu deju kopu draudzība un sadarbība ar pārējām Austrumeiropas tautu grupām. Bieži sludinātā vajadzība pēc ciešākām jaunatnes saitēm šo tautību starpā tiešām arī tika iedzīvināta Daugaviņas ierosmē un iniciātīvā. Draudzīgi dejojot un dziedot kopā, bieži rodas arī citi sadarbības veidi!

Pēc uzveduma Daugaviņai pasniedza G. Bāliņas rožu velti.

Nākošā vakarā 150 Daugaviņas draugu un labvēļu pulcējās jubilejas ballē Igauņu namā. Runči gādāja par mūziku, DV dāmas par kafijas galdu. E. Kalviņš pateicās DV Toronto nodaļas priekšsēdim V. Plūdonim par morālo un materiālo atbalstu, kā arī citiem draugiem un labvēļiem. **G. Suksc**

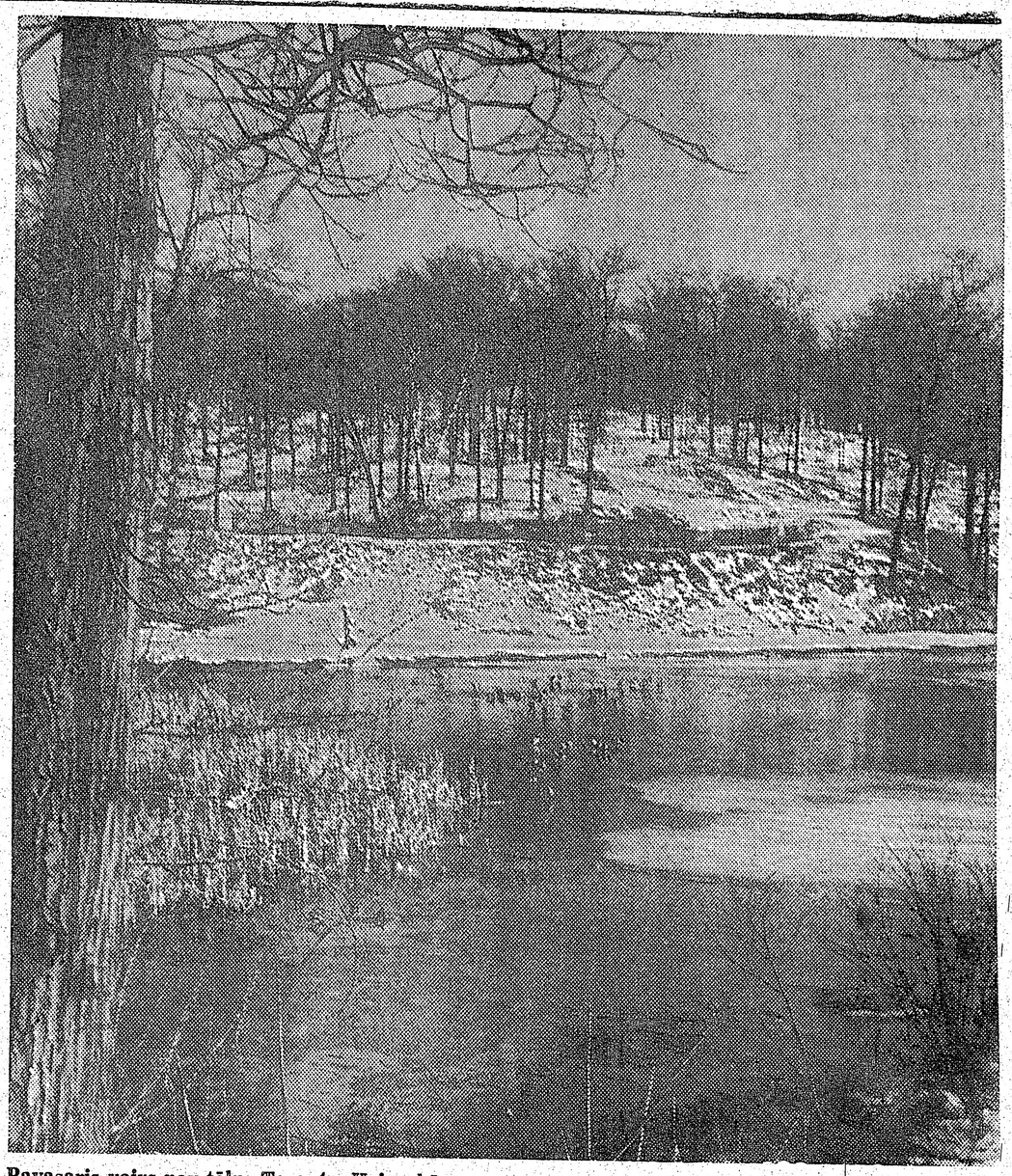

Pavasaris vairs nav tālu: Toronto Haiparkā. Foto: J. Liģers

Tuvojas ALA jubilejas kongress

Amerikas latviešu apvienības sabiedriskā centrā Vašingtonā. Viena trešdaļa no šīm telpām būs ALA rīcībā, divas trešdaļas Latviešu institūtam.

Amerikas latviešu apvienības valdes sēdē 28. un 29. februārī Brīvo latvju biedrības namā Filadelfijā visvairāk pārrunu bija par ALA 25. kongresu un par nākamā darbības gada budžetu.

ALA 25 gadu jubilejas kongress notiks Vašingtonā no 29. aprīļa līdz 2. maijam. Valdē bija ierosinājums uz kongresu aicināt visus tos 22 ASV kongresa locekļus, kas atbalstījuši rezolūciju par Baltijas valstīm. Debatēs tomēr izpaudās doma, ka tādā gadījumā viena kongresa diena būtu veltījama tikai runām un apsveikumiem, kādēļ nolēma nosūtīt no jubilejas kongresa visiem 22 locekļiem pateicības telegrammas. Iespējams, ka ALA kongresā varētu piedalīties arī kāds ASV valdības pārstāvis.

Pārmainīja arī līdz šim kongresā ierasto darba seku. Delegātu ziņojumi paredzēti sestdien un svētdien. Komisiju sēdes iekārtotas tā, lai tās neiekristu vienā laikā. Delegātiem tā būtu iespēja piedalīties vairākās komisijās. Tikai kultūras un apŗūves komisijas darbosies vienā laikā. Atesvišķos laikos gan darbosies politiskā un izglītības komisija. Nominācijas komisijai kandidātus paziņos jau piektdienas vakarā, lai varētu zināt, kādi kandidāti jau pieteikti, kādi vajadzīgi un kādi vēl jāizrauga. Kultūras birojs rīkos tēlotājas un lietiskās mākslas izstādi jaunajās archīva telpās, kas iekārtotas Latviešu

sabiedriskā centrā Vašingtonā. Viena trešdaļa no šīm telpām būs ALA rīcībā, divas trešdaļas Latviešu institūtam.

Šī gada budžetā uzkrājušies samērā daudz līdzekļu, jo nav pabeigti vairāki iesāktie projekti. Tā ALA apgādam iekrājušies diezgan daudz līdzekļu, jo nav vēl sagatavoti manuskripti grāmatu iespiešanai. Līdzīgs stāvoklis ir kultūras birojam, kam palikuši vairāki nepabeigti projekti. Bija plašas debates, vai piešķirt līdzekļus nākotnes nodomiem, pirms vecie projekti vēl nav pabeigti. Nolēma šīs sarunas turpināt nākamajā ALA sēdē, kas paredzēta 3. aprīlī Vilmingtonā.

PBLA priekšsēdis I. Spilners ziņoja par plānotām Latviešu dienām šī gada jūnijā Toronto. Valde bija ieskatos, ka sarīkojumiem veltīto dienu skaits būtu samazināms, lai gan rīkotāji Kanadā aizstāvot līdzšinējo plānu. Plašas pārrunas bija arī par to, vai trijos kongresos Latviešu dienu laikā vajadzētu izraudzīt delegātus, kas varētu būt ap 140, vai ļaut piedalīties ikvienam, kas to vēlas un grib samaksāt reģistrācijas naudu. Lai gan ASV dzīvojošie PBLA valdes locekļi savā 31. janvāŗa sanāksmē Ņujorkā izteica ieskatu, ka katrs varētu piedalīties, ALA valdes sēdē vairums domāja, ka nevajadzētu kongresa gaitu atstāt pašplūsmai un ka deleģēšanas principu vajadzētu ievērot. Ceļa izdevumiem vajadzētu vismaz 8000 dol. Pastāv iespēja, ka tos varētu palīdzēt segt dziesmu svētku rīkotāji, ja būtu pietiekams atlikums. Bija arī ieteikums, lai ALA atbalstītu ar līdzekļiem savus delegātus. Arī šīs pārrunas atlika uz nākamo valdes sēdi. Starplaikā PBLA priekšsēdis I. Spilners vēlreiz dosies uz Toronto, lai saskaņotu ieskatus Latviešu dienu rīkošanā.

Sēdē bija ieradies arī Celsmes padomes priekšsēdis L. Bērziņš. Viņš ziņoja, ka ASV valdības pārstāvji no 800 piedāvātiem īpašumiem veco ļaužu mītņu iekārtošanai izmeklējuši trīs projektus, starp tiem arī Celsmes izvēlēto īpašumu Longbīčā, Ņujorkas pavalstī. Pēc viņa vērtējuma iespējams, ka Longbīča projektu pieņem īstenošanai.

V. Lapenieks ar rakstu bija paziņojis, ka viņš dosies uz Tobago, kur jūnijā paredzēta kurzemnieku pieminekļa atklāšana. Pašreiz gan nevarot droši paredzēt, vai piemineklis paredzētā laikā būšot gatavs. Pēc Togago apmeklēšanas viņš vēlētos doties uz Dienvidamerikas zemēm, kur filmētu latviešu notikumus event. nākamajai ALA filmai. Jautājumu uzdeva noskaidrot rietumkrasta pārstāvim J. Cilnim, jo iesniegumā nebija minētas nekādas naudas summas.

Gaŗezers bija atsūtījis Draudzīgā aicinājuma līdzekļu vākšanas listes. ALA noziedoja 50 dol. Skautu 3. lielajai nometnei šogad piešķīra 650 dolarus un tikpat nākamo gadu, kopā 1300 dol. Šim mērķim DV organizācija jau ziedojusi 1200 un ALJA 1000 dol. Minsteres ģimnazijas 30 darba gadu atcerei nolēma ziedot ALA apgāda izdotās grāmatas.

ALA 25 gadu jubilejas grāmatas sagatavošana nav pavirzījusies kā iecerēts. No vajadzīgiem 20 rakstiem ienākuši tikai puse. Aizkavējies arī latviešu izdevums ASV 200 gadu jubilejas gadījumam. Amerikas latviešu apvienībā tagad ir 1109 mūža biedri, kas katrs iemaksājis 100 dolaru.

Vk

Lāčplēšu saime kļūst retāka

Toronto 10. februārī mūžībā aizsauktais LKOK vltn. Jūlijs Auseklis bija dzimis 1900. gada 19. okt. Bērzaunes pagastā. 1919. gadā viņš no skolas iestājās Ziemeļlatvijas brigādes Valmieras kājnieku pulkā, kuŗa sastāvā piedalījās Latvijas atbrīvošanas karā. Par kaujās izrādīto varonību cīņās pret bermontiešiem apbalvots ar Lāčplēša kara ordeni. Valmieras pulka karogam J. Auseklis palika uzticīgs arī miera laikā. 1935. gadā viņš iestājās Latvijas kara skolā, pēc kuŗas beigšanas, divus gadus vēlāk, 1939. gadā tika paaugstināts par virsleitnantu.

† LKOK vltn. Jūlijs Auseklis

Savas nosvērtības un dziļās sirsnības dēļ LKOK vltn. Jūlijs Auseklis bija iemantojis kā kollēģu, tā padoto cieņu un mīlestību. Izvadīt savu kollēģu un draugu bēŗu mājā 14. februārī bija pulcējies kupls virsnieku skaits, no kuŗiem pārmaiņus ar Daugavas vanagiem veidojās goda sardze. Atstājot bēŗu namu, aiz mācītāja Ivara Gaides šķirstam pa priekšu LKOK majors Alberts Ameriks nesa nelaiķa Lāčplēša kara ordeni.

Kapsētā lāčplēšu un agrāko valmieriešu vārdā atvadījās LKOK majors A. Ameriks, no Latviešu virsnieku apvienības Kanadā — vltn. Ervins Ziplāns, Latvijas kara skolas 11. izlaiduma — vltn. Aleksandrs Zariņš un no Daugavas vanagiem O. Kļavenieks. Nelaikis atstāj meitu Ināru un znotu Arvidu Tīrumu, kā arī mazbērnus. Nelaika dzīvesbiedre mira pagājušā gada rudenī, bet dēls kritis 2. pasaules karā Kurzemē.

PER ASPERA AD ASTRA!

E. Ziplāns

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

13. martā pl. 6.30 vak. Plkv. Kalpaka bataljona atceres balle Prince Hotel, 900 York Mills Rd. (pie Don Mills Rd.).

18. martā pl. 2 pēcp. Latviešu namā Pensionāru apv. biedru iknedēļas sanāksme. Kārtējās nodarbības.

20. martā pl. 7.30 vak. DV Toronto vanadžu kora Zīle koncerts, 1573 Bloor St. W. Diriģents Arvīds Purvs. Saviesīgajā vakarā spēlēs Runči.

20. martā pl. 8 vak. Latviešu namā TLB inženieru un tehniķu kopas gadskārtējais „Saviesīgais vakars."

21. martā pl. 3 pēcp. Latviešu nama augšējā zālē Burtnieki rīko Lieldienu daudzinājumu. Svētku mielasts groziņu veidā.

27. martā pl. 8. vak. DV namā Latv. kara inval. apv. Kanadā saviesīgs vakars. Vakaru ar dziesmām kuplinās M. Pavasars. Spēlēs „Runči".

27. martā pl. 7 Sv. Jāņa draudzes dievnamā, 200 Balmoral Ave., tenora Ivara Gaides un ērģelnieces Anitas Rundānes garīgs koncerts par labu draudzes ērģeļu fondam.

28. martā pl. 3. pēcp. Bickford Park skolas auditorijā Toronto teātra izrāde Ernesta Aistara „Goda diena" Voldemāra Pukata režijā.

29. martā pl. 20.00 Latviešu namā — LPB PPPV. Referēs Juris Zommers par tematu „Reālitātes, sapņi un jaunais latviešu dzejnieks".

3. apr. Ilmāra Dzeņa un kompānijas koncerts-kabarē „Tai mazā krodziņā" Ukraiņu namā 297 College St. Sākums pl. 8 vakarā.

4. aprīlī pl. 1 pēcp. Latviešu namā TLTA ģimnazijas audzēkņu vakars.

4. aprīlī pl. 4.30 pēcp. Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē Gaujas gaidu vienības Lieldienu sarīkojums.

3. aprīlī pl. 7.30 vak. DV namā Baltiešu veterānu korpusa dibināšanas 10 gadu atcere un draudzības vakars.

4. apr. pl. 7 vak Minsteres vīru koŗa koncerts Northern Secondary (Eglinton - Mt. Pleasant)

6. apr. pl. 7.30 vak Minsteres vīru koŗa koncerta atkārtojums Latviešu namā — kafejnīca.

11. aprīlī pl. 6vak. Sv. Andreja draudzes koŗa gadskārtējais koncerts Sv. Andreja baznīcā.

18. aprīlī pl. 16.00 Latviešu namā — LPB Arnolda Rasas piemiņas sarīkojums. Referēs māc. Ā. Čops par tematu „Kristīgā rakstnieka darbs un nozīme šodien". Piedalīsies Dr. E. Upenieks, B. Senkēviča, I. Purva (apceres, atmiņas, darbu lasījumi) u.c. Mūzikāli priekšnesumi.

24. aprīlī pl. 8 vak. Bickford Park skolas auditorijā ALT Bostonas ansambļa 25 g. jubilejas iestudējums — Rūdolfa Blaumaņa No saldenās pudeles. Režisors Reinis Birzgalis.

24. aprīlī pl. 7.30 vak. Latviešu namā Toronto DV sporta kluba futbola sezonas atklāšanas balle ar Hamiltonas Runču deju mūziku.

Beigu aina jautrajai spēlei Čāpiņa precības, ko Toronto Latviešu biedrības drāmatiskā kopa L. Vasariņas režijā izrādīja Latviešu namā no J. Janševska romāna Dzimtene. Attēlā no kreisās: Žanis Zuntmanis (Čāpiņš), Anete Bencone (Migulu saimniece), Oļegs Bērziņš (Migulu puisis Miķelis), Maija Ķuze (Truša), Stanis Butkēvics (Jānis Čāpiņš), Anna Briede (Ņuša), Arvīds Marsons (krodzinieks), Ērika Krēmane (Čāpiņiete) un Edgars Zēbergs (Migulu saimnieks). Dekorātore bija Lonija Klepere, gaismotājs Valdis Briedis, skatuves meistars Vilis Ķuze, sufliere Lūcija Zvaigzne.

Foto: J. Liģers

Pirms delegātu sapulces

DV KV sēdi, kas ritēja jau DV Kanadā delegātu sapulces zīmē, 6. martā DV Toronto nod. namā atklāja priekšsēža vietnieks J. Gailītis, jo G. Brikmanis slimības dēļ nebija varējis ierasties. Sēdē piedalījās: A. Kalupnieks, J. Gailītis, R. Britāls, A. Šterns, E. Pulciņš, A. Kalviņš, A. Reinberga, V. Kārkliņš, I. Breikša, Z. Masīte, V. Plūdons, K. Bencons, J. Treijs, V. Gulēns, N. Brasliņš, V. Cinis, O. Kļavenieks.

Godinot marta mēnesī notikušos lielos notikumus latviešu tautas dzīvē, sekr. A. Kalupnieks nolasīja DV CV apkārtraksta 2. nr. ievadu, kurā pieminēts plkv. O. Kalpaks un 16. marts — Leģiona diena un kā tā radusies, kad cīņās Veļikajas upes augstienē, kurās piedalījies arī pats lasītājs, ar spožiem panākumiem cīnījās abas latviešu divīzijas.

Ar klusuma brīdi pieminēja mūžībā aizgājušos biedrus Viju Vecziediņu no Montrealas nodaļas, Aleksandru Fogelmani no Londonas nod. un Arvīdu Pladaru no Manitobas nodaļas.

Priekšsēža vietnieks un kultūras daļas vad. J. Gailītis vēl strādā pie Kanadas DV filmas, kuŗu cer drīzumā pabeigt. Saņēmis Edgara Krasta instruktoru rotas beigšanas diplomu, kuŗu ievietos Kaŗavīru piemiņlietu mūzejā Toronto.

Kasieris R. Britāls izmaksājis 200 dol. Toronto nodaļai bēŗu gadījumā, 200 dol Ziemeļamerikāņu kultūras fondam un 200 dol pārskata sagatavošanai iesniegumam valdībai . No kasieŗa R. Britāla pārskata redzams, ka aprūpes līdzekļos ieņemts kopā ar iepriekšējo gadu atlikumu 42.486, 92 dol, no tā nodaļās 1,227.09 dol., DV KV 12,127.88 dol. — kopā 13,354.97 dol. Ziedojumos nodaļās — 9,779.23 dol.; nodaļu līdzekļi 11,546.76 dol.; nodaļu iemaksas DV KV 4,143.90 dol.; brīvie līdzekļi (DV KV) 3,662.06 dol.

Izdots 42,486.92 dol., no tiem DV KV nosūtīti 4,143.90 dol.; ziedojumi uz vārda nodaļās 7,815.22 dol., DV KV 1,180.45 dol., kopā 9,031.67 dol.; jaunatnei un skolām nodaļās 7,477.33 dol., DV KV 2,720.38 dol., kopā 10,197.71 dol.; Minsteres ģimnazijai DV KV 805 dol.; aiz dzelzs aizkaŗa DV KV 850 dol.; veciem un slimiem nodaļās 423.73 dol., DV KV 1,162.92 dol., kopā 1,586.65 dol.; invalidiem DV KV 687 dol.; apmeklējumiem slimnīcās nodaļās 757.63 dol.; atlikums uz 1976. g. 1. janvāri nodaļās 1,899.27 dol., DV KV 12,528.09 dol., kopā 14,427.36 dol.

Revīzijas komisijas priekšsēdis A. Kalviņš ziņoja, ka izdarītas revīzijas. Pārskatu dos delegātu sapulces laikā.

Vanadžu priekšniece I. Breikša ziņoja, ka Britu Kolumbijas nodaļā jauna vanadžu kopas priekšniece — L. Kajaka un Niagaras nodaļā G. Bērziņa. Viņa lasījusi referātu daudzkultūru centrā Hamiltonā un Milgroves sieviešu institūtā.

Nodaļu darba izvērtēšanas komisijas vadītāja ziņoja, ka darbs veikts, bet nākotnē nepieciešami pārkārtojumi un jaunas aptauju formas.

Sporta daļas vadītājs J. Treijs informēja, ka Sporta skola Sidrabenē tiks paplašināta.

Sēdes beigās pārrunāja delegātu sapulces gaitu, kas sāksies 20. martā DV namā Toronto.

Braucējiem uz 3. DV globālajām dienām Anglijā jāievēro, ka koplidojums notiks 21. augustā.

e. t.

DIVI KONCERTI

Ērģelnieces Anitas Rundānes koncerts svētdien, 14. martā, pl. 1.30 pēcp., radio CBC FM, viļņis 94,1 raidījumā „Recital Organist". Otrs koncerts 18. martā no pl. 11.55 – 12.30 Sv Paula katedrālē (Bloor un Jarvis).

TORONTO KONCERTAPVIENĪBAS KONCERTI

6. maijā soprāns Irma Kurme, pie klavierēm Verena Stelpe-Dambrāne.

Visi koncerti notiek Sv. Laurenca Taunhallē.

HAMILTONA

4. aprīlī pl. 4.30 vanadžu kopas pēcpusdiena ar bazāru, stendiem, priekšnesumiem u. c. YWCA telpās 75 McNab St. S.

SV. KATRĪNAS

20. martā pl. 7 vak. 185 Bunting Rd. St. Chatarines, Folk Arts centrā pie Queen Elisabeth ceļa, deju kopa Jandāls rīko „Jandālvakaru'. Programmā Ņudžersijas jauniešu ansamblis Frikadeļu zupja, lietuviešu deju kopa Ņemunas, slovaku deju kopa Dunai, Jandāls un krustmātes — vanadžu kopa. Bez priekšnesumiem deja un atspirdzinājumi.

LONDONA

20. martā pl. 18.30 Londonas ukraiņu centrā 247 Adelaide St. S. DV Londonas nod. mednieku un makšķernieku sekcija rīko Zaķu balli Priekšnesumi, „Mežsarga meitiņas" vēlēšanas, bagātīgs cienastu galds. Spēlēs Runči.

Ievēlēta LELBA pārvalde

Latviešu ev. lut. baznīcas Amerikā jaunās pārvaldes vēlēšanu rezultātu saskaitīšanā 6. martā Ņujorkas latviešu draudzes Jonkeru baznīcas zālē bez vēlēšanu komisijas locekļiem piedalījās arī kāds ducis interesentu. Pārvaldē bija jāievēl 4 garīgie, 3 laicīgie un 3 locekļi revīzijas komisijā.

No garīgiem pārstāvjiem ievēlēja prāv. Arturu Voitku no Montrealas ar 123 balsīm, prāv. Aleksandru Veinbergu no Vašingtonas ar 108, prāv. Robertu Āboliņu no Sietlas ar 105 un māc. Vili Vārsbergu no Čikagas ar 99 balsīm. Visi četri ievēlētie jau darbojās LELBA pārvaldē. Kandidātos paliek māc. Ivars Gaide no Toronto ar 90, māc. Pēteris Nesaule no Indianapoles ar 73, māc. Imants Kalniņš no Bostonas ar 66 un māc. Laimdots Grendze no Leikvudas, Ohaijo, ar 37 balsīm.

No laicīgiem pārstāvjiem ievēlēja Eiženu Leimani no Vankuveras ar 134 balsīm, Jāni Robiņu no Sanpaulas ar 107 un Arminu Rūsi no Vašingtonas ar 94 balsīm. Kandidātos Jānis Ansbergs no Bostonas ar 74, Jānis Ķinēns no Kalamazū ar 55, Eiženija Zintniece no Mineapoles ar 37 un Pēteris Priede no Kolumbus, Ohaijo, ar 25 balsīm.

Revīzijas komisijā ievēlēja Jānis Osis no Kolumbus, Ohaijo, ar 119, Valdi Kalēju no Kalamazū ar 117 un Pauli Bukanu no Sietlas ar 104 balsīm. Kandidātos Arvids Stepe no Dīrbornas, Mičigenā, ar 103 un Arnolds Vītoliņš no Kolumbus ar 76 balsīm.

No 209 balstiesīgiem locekļiem vēlēšanās bija piedalījušies 186 vai 88,9 proc. Laicīgie pārstāvji bijuši mazliet atsaucīgāki, un no 118 locekļiem, vēlēšanās piedalījušies 107 vai 90,7 proc. No 91 garīgā pārstāvja savas balsis nodevuši 79 mācītāji vai 86,8 proc. Visčaklākie vēlētāji bijuši ASV rietumu apgabalā, kas piedalījās 100 proc., un visi 27 locekļi tur balsojuši. Tikpat labus rezultātus uzrāda arī 8 Baznīcas virsvaldes locekļi un 4 LELBAs pārvaldes locekļi. Viskūtrākie balsotāji bijuši garīgie pārstāvji Kanadā, kur no 12 mācītājiem balsojuši 7 vai 58,3 proc., bet caurmērā Kanadā balsojuši 80,5 proc., no 36 locekļiem vēlēšanās piedaloties 29.

Izvērtējot vēlēšanu rezultātus, vēlēšanu komisijas priekšsēdis T. Pētersons norādīja, ka lielais balsotāju skaits liecina, ka latviešu draudzes jaunās pārmaiņas ir pieņēmušas un tās apstiprinājušas.

V. I.

HAMILTONA

Burlingtonas Brand slimnīcā 28. februārī miris Mārtiņš Grīnbergs. Viņš dzimis Latvijā 1910. g. 9. martā. Hamiltoniešiem M. Grīnbergs palicis atmiņā kā bezkompromisa pretkomūnisma cīnītājs. Viņa rīcībā bija liela bibliotēka ar informāciju par komūnistu darbību rietumos, arī Krievijā un komūnistu okupētajās zemēs. Savā laikā viņš Burlingtonā nodarbojās ar dārzkopību un biškopību, bet pēdējā laikā gatavoja rotas no dažādiem akmeņiem un savu māku rādīja Hamiltonas latviešu pensionāru apvien. biedriem. Pēc nelaika skumst sieva Anna, viens brālis Zviedrijā un viens Latvijā, kā arī Hamiltonas latviešu pensionāri.

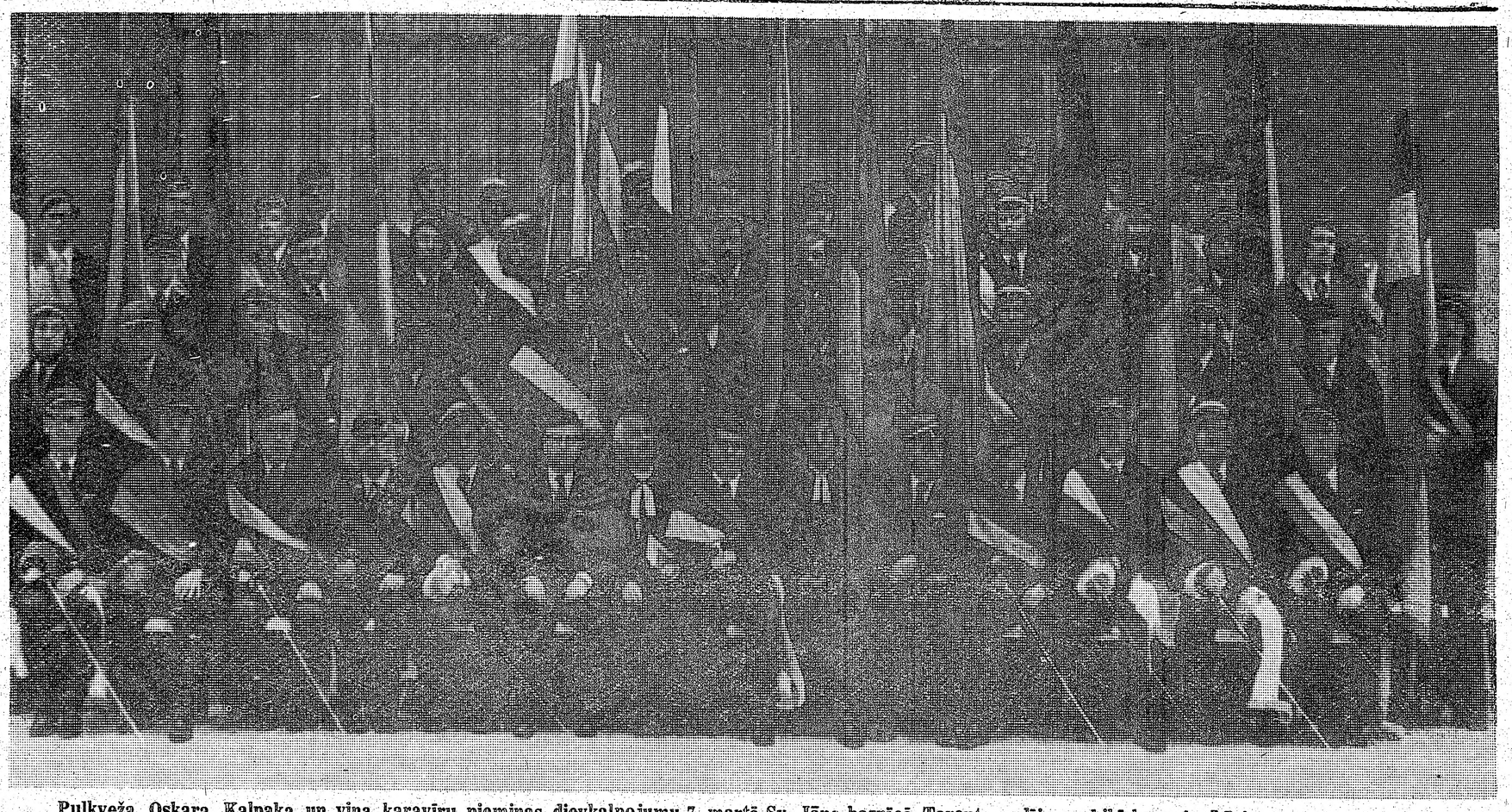

Pulkveža Oskara Kalpaka un viņa karavīru piemiņas dievkalpojumu 7. martā Sv. Jāņa baznīcā Toronto vadīja archibīskaps A. Lūsis un māc. J. Cālītis. Augšējā attēlā korporāciju pārstāvji pirms dievkalpojuma ar karogiem, kas dievkalpojuma laikā bija goda sardzē pie altāŗa. Pirmajā rindā no kreisās: Oskars Zilvers (Lettgallia), Vitauts Alks (Latvia), Leonīds Undups (Lettgallia), Imants Alksnis (Lettonia), Edmunds Šteinhards (Talavija), Kārlis Tannis (Sav. plkv. Kalpaka bataljona Kanadas kopas vecākais), archibīskaps A. Lūsis, Herberts Jeckalējs (Toronto korp. kopas seniors), māc. J. Cālītis, kalpakietis Pēteris Ikšels (Selonija), Viktors Upeslācis (Fr. Lettica), Edvīns Kalviņš (Selonija), Laimons Garklāvs (Talavija) un Oskars Perro (Fr. Cursica). Foto: J. Ligers

Uzvedums par kāzu paražam

Zilā kalna gaidu un Rīgas skautu vienības 27. gada svētku programma Ņujorkā 29. februārī bija veltīta senlatviešu kāzām. Savā darbības laikā abas vienības šādu uzvedumu rādīja jau trešo reizi. Pēc Latvijas gaidu vadītājas Z. Gaujenieces vērtējuma šinī uzvedumā apmēram trīs ceturtdaļas ir to vecāku bērni, kas paši piedalījušies šādā uzvedumā pirmo reizi 1955. gadā. Arī no 500 apmeklētājiem apmēram puse varēja būt pirmā uzveduma vecāku bērni.

Sarīkojumu Ņujorkas draudzes Jonkeru baznīcā iesāka ar māc. R. Zariņa vadītu dievkalpojumu, bet lejas zālē skautu un gaidu vecāku padomes priekšsēdis O. Balodis teica atklāšanas vārdus, kam sekoja draudzes priekšnieka A. Trautmaņa uzruna. Bija vairāki rakstveida vai telefoniski apsveikumi no skautu vadītājiem un kaimiņtautu pārstāvjiem. Igauņu skautu delegācija trīs vadītāju sastāvā vadītājam A. Gaujeniekam pasniedza igauņu skautu augstāko medaļu — ozollapas, bet Latvijas gaidu vadītājai Z. Gaujeniecei ziedus. Ņujorkas amerikāņu skautu vadītājs Beilijs vadītājam J. Šūlmeisteram pasniedza augstāko skautu vadītāja zīmi — Meža zīmi. Gaidu pateicības zīmi saņēma I. Zālīte, skautu A. Jansons. Nelaikis mākslinieks J. Gailis skautiem ziedojis savu darbu reprodukcijas.

Akta beigās vadītājs J. Šķiņķis aicināja palīgā iekārtot 3. vispārējo skautu un gaidu nometni laikā no 1977. gada 20. augusta līdz 4. septembrim Ņujorkas draudzes īpašumā Katskilu kalnos. Palīdzība iespējama: piedaloties talkās, ziedojot līdzekļus vai atlicinot laiku nākamgad nometnes administrācijai, kur vajadzētu ap 40 izpalīgu. Sagaida, ka nometnē piedalīsies pāri par 750 zēnu un meiteņu no visas brīvās pasaules.

Uzvedumu Senlatviešu kāzas bija sagatavojusi vadītāja Z. Gaujeniece; stundu ilgajā uzvedumā piedalījās gandrīz visi abu vienību dalībnieki, kopskaitā ap 150. Bez dažādiem kāzu skatiem uzvedumā bija 10 tautasdejas, ko dažāda vecuma dalībnieki nodejoja tautas tērpos. Pavadījumam bija gan kokļu mūzika un trideksnis, gan lentēs ieskaņota latviešu tautas deju mūzika. Dzirdēja daudzas tautasdziesmas gan teicam, gan dziedam. Uzveduma mūziku aranžējis bija A. Jansons, dejas iestudējuši Z. Gaujeniece, M. Mangule un N. Zālīte. Koklētāju grupā bija 8 dalībnieki. Ar dziesmām mijās dejas un mūzika, bet pa starpām teica tautasdziesmas. Uzvedums bija raits, un saistīja skatītāju uzmanību.

Abu vienību darbībā vadītāji meklē jaunus veidus un idejas, kā iedzīvināt skautu un gaidu mērķus — uzticību Dievam un Latvijai, palīdzību tuvākiem un sevis veidošanai pēc skautu likumiem.

Labākie panākumi Senlatviešu kāzu uzvedumam bija otrai izrādei, kas notika 1963. gadā. Par šo uzvedumu ALA Kultūras fonds piešķīra balvu, bet uzvedumu atkārtoja DV apvienības Jāņu sarīkojumā. Uzveduma dalībniekiem visās trijās reizēs dažādos vecumos palicis iespaids par latviskiem ticējumiem un kāzu ierašām.

Pēc uzveduma viesi un vienību dalībnieki pakavējās pie atspirdzinājumiem un trim dažādām loterijām. Laimestus bija ziedojuši vecāki, arī par cienastu rūpējās vecāki.

—be

Padomju un poļu spēki Baltijas jūrā

Dānijas parlamenta un valsts aizsardzības jautājumu komisijas rīcībā ir ziņas, ka Varšavas pakta flotes un gaisa spēku vienību aktīvitāte Dānijas pierobežā pēdējā laikā manāmi pieaugusi, ziņots āurnālā „Nordisk Kontakt" (nr 3/1976), ko izdod t.s. Ziemeļu padome, orgāns Skandinavijas valstu politikas saskaņošanai.

To apstiprinājis arī Polijas ārlietu ministrs Stafans Olszovskis, kas ieradies Dānijā oficiālā vizītē šī gada februāŗa sākumā. Olszovskis paskaidrojis arī, ka šī parādība nebūtu izskaidrojama tā, ka militārajai aktīvitātei ir nolūks apdraudēt kādu no Skandinavijas valstīm.

Parlamentā poļu flotes aktīvitātei Dānijas ūdeņos pieskāries arī Dānijas bij. aizsardzības ministrs un sociāldemokratu partijas frakcijas priekšsēdis parlamentā Kjelds Olesens. Politiskajās debatēs Olesens izteicies, ka ir grūti izprast, kāpēc arvien vairāk desanta kuģu atraduši par vajadzīgu uzturēties Dānijas piekrastes tuvumā un manevrēt Kategatā, t.i. jūŗas šaurumā starp Dāniju un Zviedriju. Runātājs citējis ķiniešu brīdinājumus Rietumiem nebūt naīviem padomju stratēģijas jautājumos. „Mēs ķiniešu apgalvojumiem negribam ticēt," teica Olesens, „bet mums jābūt skaidrībā un tas arī jāpasaka, ka centieniem panākt sprieguma mazināšanos tikai tad būs kāda jēga, ja šie centieni ietvers kā politiskā, tā militārā sprieguma atslābumu Eiropā."

Bet attīstība šajā virzienā negrib iet, un par to rūpējas Varšavas pakta militārā vadība. Dānijas aizsardzības komisijas rīcībā ir ziņas, ka, piemēram, Varšavas pakta gaisa spēki operē Bornholmas salas tuvumā Baltijas jūŗā, un to pašu dara padomju bumbveži. Šādi Varšavas pakta spēki kontrolē kuģu satiksmes kustību jūŗas šaurumos pie Dānijas.

GGR

Sacensība bērnu ludziņām

Sacensība bērnu ludziņām

Daudzkultūru teātŗa apvienība, kuŗas priekšsēde ir Inta Purva, izsludinājusi sacensību noteikumus bērnu ludziņai: tai jābūt īsai, ap 45 minūšu ilgai izrādei angļu vai franču valodā ar noteiktu daudzkultūru iezīmi, uzsveŗot toleranci un saprašanos tautu un rasu starpā, kā arī jārāda lepnums par savu kultūrālo mantojumu, neatkarīgi no izcelsmes. Lugai nav vēlamas sarežģītas dekorācijas un rekvizītes. Par trim labākajiem darbiem paredzētas 750 dol., 500 dol. un 350 dol. godalgas. Godalgoto lugu apvienība inscenēs Nacionālajā daudzkultūru festivālā šāgada jūlijā, kad ludziņu katru dienu izrādīs parkos, rotaļu laukumos, slimnīcās u. c. Iesnieguma termiņš — 30. aprīlis. Sacensības rezultātus paziņos līdz 15. maijam.

Autoram jābūt Kanadas pavalstniekam vai ar legāla imigranta statusu. Manuskripts rakstāms ar rakstāmmašīnu lugu manuskriptu standartformā, pievienojot apliecinājumu, ka darbs nav iepriekš izrādīts. Autoram jāpievieno pašam adresēta, apmaksāta aploksne manuskripta sūtīšanai atpakaļ. Sacensību darbi adresējami: Caroline Morgan, Multicultural Theatre Association, 1721 Eglinton Ave. W., Toronto, Ontario M6E 2H4.

Gino ir miris

SUNS AR LIELU SLAVU

Grand Rapids Press 10. februārī pirmajā lappusē gaŗākā rakstā, pievienojot uzņēmumu, vēstīja, ka iepriekšējā dienā miris policijas vilku sugas suns Gino. Mirušo atradis policijas virsnieks Džeims Rabbai pl. 6.30 no rīta, kad gribējis doties uz darba vietu. Gino dzīvojis sava saimnieka mājā, bet bijis ieskaitīts policijas dienestā.

Par Gino gaitām un sekmēm noziedzību atklāšanā, noziedznieku gūstīšanā, vecu cilvēku un bērnu meklēšanā, kas aizmaldījušies, aizvadītos gados amerikāņu laikrakstā varēja lasīt jo bieži. Gino bijis 8 g. vecs, un Dž. Rabbai sācis viņu trenēt jau pēc 6 nedēļām. Policijas dienestā Gino bijis kopš 1969. g., paliekot Rabbai kopšanā un gādībā. Šinī laikā Gino pārcietis arī diezgan smagu muguras operāciju, ārstēts Mičigenas valsts universitātes klinikā Lansingā, jo, sekojot kādam noziedzniekam pa pēdām, slīdējis uz ledus un radusies pakaļējo kāju paralize. Pēc dažāda veida ārstēšanas, Gino atkal varējis darboties policijas dienestā. Ārstēšana izmaksājusi 650 dol., šie izdevumi Rabbai vēlāk atmaksāti. Viņa gaitās bijis vēl kāds starpgadījums. Citi policijas virsnieki negribējuši lietot mašīnu, kuŗā devies Gino ar savu pavadoni. Tajā arvien palikušas suņa spalvas, kas pielipušas citiem pasažieŗiem.

Šerifs uz laiku pārtraucis Gino piedalīšanos patruļu dienestā. Kad par šo starpgadījumu bijis lasāms laikrakstā, notikums izraisījis plašu publicitāti un saņemti dažādi ieteikumi no visas Amerikas. Gino pārvadāšanai patruļas mašīnā iekārtota speciāla telpa, un dienests varējis turpināties. Gino pārcietis arī skunksa uzbrukumu, 1972. g. apbalvots ar goda vairogu. Gino savā karjērā panācis 50 gadījumos arestēšanu un noziedznieku notiesāšanu. Mūsu laikraksta līdzstrādnieks sazinājās ar Dž. Rabbai. Pēdējais sarunā paskaidroja, ka viņš pēc Gino nāves saņēmis diezgan daudz simpatijas apliecinājumu par sava uzticamā līdzgaitnieka nāvi. Gino aprakts dzīvnieku kapsētā speciālā nodalījumā, bez goda sardzes un salūta šāvieniem. Uz kapa novietošot piemiņas plāksni.

V. Z.

Baltijas institūtam jauna vadība

TURPMĀK TO VADĪS IGAUNIS DR. REINS MARANDI

Baltijas institūta (Baltiska institutet) Zviedrijā gadskārtējā sapulcē Stokholmā 20. februārī ievēlēja jaunu institūta vadību, priekšsēža amatu uzticot igauņu sabiedrisko zinātņu doktoram Reinam Marandi; sekretāra pienākumus arī turpmāk veiks igaunis Imants Rebane. Vairāk nekā piecus gadus institūta vadība atradās fil. Dr. Bruno Kalniņa rokās.

Valdē vēl ievēlēja: latviešus Arnoldu Aizsilnieku, Uldi Ģērmani, Bruno Kalniņu, Ati Lejiņu un Jāni Zalcmani, igauņus Hariju Oltu un Ēvaldu Ustalu, lietuvieti Jozi Liņģi un zviedru docentu Ingemaru Karlsonu.

Pērnvasar Stokholmā notikušā zinātniskā konference bija pulcējusi Baltijas jautājumu pētīšanā nodarbinātus zinātniekus no piecpadsmit zemēm, un to atklāja Zviedrijas ministru prezidents Ulafs Palme.

Ar gandarījumu institūta bij. priekšsēdis Bruno Kalniņš atzīmēja, ka institūts sekmīgi sadarbojas ar Association for the Advancement of Baltic Studies Ziemeļamerikā, ar baltiešu un baltvācu zinātniekiem Rietumvācijā un citām zinātnieku organizācijām. Uz AABS konferenci šopavasar Ņujorkā dosies vairāki BI darbinieki, un nākamgad Baltijas jautājumu pētīšanai veltītu konferenci sasauks zinātnieki Izraēlā, aicinot tur piedalīties arī igauņu, latviešu un lietuviešu zinātniekus.

BI biedru skaits krietni pārsniedz simtu un vēl vienmēr aug, jo sākotnējai saimei pievienojas arī zviedru zinātnieki. BI darbību sekmē gan zviedru valdības, gan Stokholmas pilsētas iestādes un fondi, taču līdz šim naudas piešķirumi bijuši domāti īpašu projektu īstenošanai, mazāk domājot par tiem izdevumiem, kas saistīti ar institūta ikdienas izdevumiem — maksājumiem par telpām u.c. Par šī jautājuma atrisināšanu institūts turpina sarunas ar valsts iestādēm.

Kā zināms, no minoritāšu organizācijām budžetā paredzētās summas Zviedrijas valsts pērnruden piešķīra latviešu organizāciju vajadzībām 125.000 kr. un igauņiem 150.000 kronu. No latviešu organizācijām piešķirtās summas Baltijas institūts saņēmis 7.000 kr. lielu pabalstu, bet igauņu organizācijas nav neko devušas, aizbildinoties ar naudas trūkumu.

Sapulces darba gaitu ievadīja fil. Dr. U. Ģērmanis ar referātu par „Panākumiem bagāto padomju diplomātiju. Ģērmanis panākumus izskaidroja ar to, ka padomju diplomāti konsekventi darbojas savienības politisko mērķu labā, kamēr Rietumu diplomātiem jārēķinās gan ar ekonomiskiem, gan sabiedriskā noskaņojuma apsvērumiem. Padomju diplomātija ir bezgala pacietīga un var turpināt iesāktās sarunas, cik ilgi vien vajadzīgs, kamēr no rietumu politiķiem un cilvēkiem diplomātiskajā dienestā prasa „panākumus", kuŗus ne vienmēr var uzskatāmi parādīt zināmā laikā. Rietumu diplomāti tādēļ nereti darbojas sasteigti un pieņem dažādus kompromisus. Vēsturiskā skatījumā šī padomju diplomātiskā metode ir tiešs mantojums no cariskās Krievijas diplomātu metodēm.

I.

Māte Latvijā meklē dēlu

Ēvaldu Eduardu Reidemani,

dzim. 1923. gada 9. martā Lielstraupes „Klucīšos". Pēdējā zināmā adrese 1947. g.: O-M P.and P. Co. Ltd. Camp. S - 105 FLANDERS, Ont., Canada. Lūdzu rakstīt: Elfrīdai Gailītis, 39 A Long Branch AVe., Toronto, Ont. M8W 3H8.

Piedalaities cilvēka tiesību pārbaudē

Ontario cilvēka tiesību komisija

uzsākusi plašu Ontario provinces cilvēka tiesību likuma revīziju.

Komisija pārbaudīs, vai ir vajadzīgs mainīt Ontario iedzīvotāju vispārējas tiesības un iesniegs ieteikumus valdībai, kas ietvers:

1. Cilvēka tiesību likuma pastiprināšanu.
2. Uzlabot cilvēka tiesību komisijas struktūru un lietderību.
3. Cilvēka tiesību laukā atbalstīt iepaidīgu sabiedrības un izglītības programmu.

Atsevišķi individi, grupas un organizācijas aicinātas iesūtīt savus ieskatus un komentārus komisijai ne vēlāk par 1976. g. 15. maiju.

Komisija arī sarīkos zināmu skaitu publiskas pārrunas visā provincē. Vieta un laiks tiks izsludināts.
Ir ļoti vēlams uzzināt Jūsu uzskatus, un tos var iesūtīt:

Secretary,
Review Committee,
Ontario Human Rights Commission,
400 University Avenue,
Toronto, Ontario M7A 1T7

ONTARIO HUMAN RIGHTS COMMISSION:

Rosalie Abella, Bromley Armstrong,
Lita-Rose Betcherman, Jean Marie Bordeleau,
Elsie Chilton, Valerie Kasurak, N. Bruce McLeod,
Thomas H. B. Symons, *Chairman.*

Ontario Human Rights Commission

Ontario

Nelatvieši izprec latvietes

SV. JĀŅA BAZNĪCĀ JAUNĀS ĒRĢELES SĀKS SKANĒT OKTOBRĪ

Sv. Jāņa draudzē Toronto, kuŗas garīgais aprūpētājs ir māc. I. Gaide, locekļu kopskaits pērn bija 1795, no tiem 1498 iesvētīti un 297 neiesvētīti. Gada laikā draudzē iestājušies 12, bet izstājušies 10 locekļi, miruši 29; gadu iepriekš mirušo skaits bijis uz pusi mazāks. Kristīti 16 bērni, no kuŗiem 6 dzimuši jauktās laulībās, iesvētīts 31 jaunietis. No 12 laulībām 8 bijušas religiski un etniski jauktas, pie kam 7 gadījumos līgava bijusi latviete. Notikuši 62 dievkalpojumi ar caurmērā 190 dievlūdzējiem, no tiem seši notikuši Saulainē. Jau otru gadu, jūlijā un augustā, rīkoti dievkalpojumi ceturdienās. Tajos caurmērā piedalījušies 60 dievlūdzēju, par 10 vairāk nekā gadu iepriekš. Pie svētā vakarēdiena nākuši 45 proc. draudzes locekļu.

Jaunatnes darbs risinājies divās vecuma grupās ar 39 dalībniekiem regulārās sanāksmēs un nodarbību grupās. Draudzes svētdienas skolā bija 66 audzēkņi. Audzēkņu pieaugums it īpaši bijis bērnu dārza grupā, un šiem jaunpienākušajiem bijusi laba latviešu valoda. Svētdienas skola no savām agrāk iekrātām kollektēm 1500 dolaru nodevusi draudzes ērģeļu iegādes fondam, 25 dol. Saulainei koku dēstīšanai un 25 dol. draudzes bāreņu fondam. Pie draudzes jau 10 gadus pastāv žēlsirdīgo samariešu kopa, kas veic iekšmisijas darbu, apmeklējot slimos un vientuļos.

Draudzes mantas vērtība ir 407.713 dol. Draudzes ienākumi pērn bijuši 96.582 dolaru, bet izdevumi tos pārsnieguši par 10.315 dol. Garīgai aprūpei izdots 19.746 dol., jaunatnes darbam 4900 dol., baznīcas uzturēšanai un draudzes administrācijai — 17,823 dol., bet parādu nomaksai, pabalstiem, ziedojumiem un citiem izdevumiem — 42.890 dol.

Ērģeļu fondā pašreiz ir 22.561 dol., bet pieskaitot iepriekš apsolītās summas, fonda kontā pavisam 36.000 dol. Pēc kontrakta jauno stabuļu ērģeļu izmaksa ir 59.654 dol.; balkona nostiprināšana un koka pārsegs ērģeļu stabulēm vēl varētu izmaksāt 6500 dol., ar kopējo summu ap 66.000 dol. Iztrūkstošo summu cer ieņemt no sarīkojumiem, koncertiem un draudzes locekļu ziedojumiem astoņu mēnešu laikā, lai jaunās ērģeles varētu iesvētīt jau šī gada oktobrī.

Draudzes dāmu komiteja pērngad rīkojusi 4 draudzes pēcpusdienas, agrās Lieldienu rīta brokastis, divus koncertus un Ziemsvētku tirdziņu. Dāmu komiteja, ieskaitot 1974. g. atlikumu, apgrozījusi 14.505 dol. pie kam Ziemsvētku tirdziņš devis 4949 dolarus atlikumu un citi sarīkojumi 4847. dol. Draudzes ērģeļu fondam dāmu komiteja devusi 1155 dol., baznīcas īpašuma parāda dzēšanai 1000 dol., Saulaines atbalstam 2136 dol., palīdzības darbam 951 dol., kopā izdots 8344 dol. un atlikums uz šo bijis 6161 dol.

Saulaines gada apgrozījums bijis 69.655 dol., izdevumiem pārsniedzot ienākumus par 1013 dol. Bērnu vasaras nometnē uzturējušies 119 bērni ar 15 vadītājiem. Saulaines izbūves budžeta projekts šim gadam paredzēts 36.000 dol. Saulaines pārvalde cer ieņemt no vakariņām 3000 dol., ziedu svētkiem 1500 dol., rudens svētkiem 1500 dol., no īrēm un citiem sarīkojumiem 1000 dol. un ziedojumos 2000 dol. Būvdarbos, atjaunošanā un izbūvē, ieguldīti 32.884 dol., pavairojot Saulaines vērtību par 100.000 dol.

Draudzes padomei aizvadītajā gadā notikušas 12 sēdes un 4 valdes sēdes. Tā kā darbs draudzē — pilsētā un lauku īpašumā Saulainē — izvēršas plašumā, tad padome lūgs gada sapulcei, kas notiks 14. martā pēc dievkalpojuma, palielināt padomes locekļu skaitu no 20 uz 24 un revīz. kom. loc. skaitu no 3 uz 5 locekļiem. Šogad pārvēlami 7 padomes locekļi un divas draudzes uzticības personas.

—ls

SAVIENOTAS VALSTIS

KALAMAZŪ

● 19. martā pl. 7 vak. Kalamazū kolledžas Stetsona telpās čellistes Lindas Alles koncerts V. Treimaņa klavieŗu pavadījumā. Nākošais koncerts 9. aprīlī ar Minsteres vīru ansambļa piedalīšanos. 15. maijā dziedās Čikagas akadēmiskais vīru ansamblis J. Gaiķa vadībā.

● 1. martā mirusi 68 g.v. Irma Kalmane, pēdējā gaitā izvadīt māc. A. Piebalgam. Kalmane bija dzimusi Dundagā, Kalamazū dzīvoja kopš 1962. gada, kur strādāja Nacaretes kolledžā. Viņa atstāj dēlu ar vedeklu Kalamazū un māsu Latvijā.

● Uz Amerikas latviešu apvienības kongresu Vašingtonā, pēc līdz šim pārdotām biedru kartēm Latviešu draudze var sūtīt 2 delegātus, bet pa vienam delegātam Sv. Jāņa draudze, Latviešu biedrība, DV apvienība un koris Dziesmu Vairogs. Korporāciju kopai vēl vajadzīgas 25 kartes. Mūža biedriem pievienojušies: Jānis un Anna Ragaiņi, Ida Vinklera, Hedviga Pole, Monika Reinvalde un Alfrēds Minka. Pašreiz šeit ir 65 mūža biedri vai 25 % no visiem ALA mūža biedriem. Latviešu biedrībā ir 19 un Latviešu ev. lut. draudzē 15 ALA mūža biedri.

● Latviešu biedrības gada sapulci 22. februārī biedrības namā vadīja priekšnieks J. Cīrulis.. Ar klusuma brīdi pieminēja pagājušā gadā mirušos 4 biedrus. Pašreiz biedrībā 212 biedri. A. Āboliņa ziņoja par literāro kopu, A. Blankenburģis par novusa sekciju un bibliotēku, J. Venners par kreditsabiedrību un V. Miķelsons stāstīja par Amerikas latviešu apvienību. Pēc revīzijas komisijas priekšsēža J. Vennera atsaucīgā atzinuma, sapulce visus pārskatus apstiprināja vienprātīgi, izsakot pateicību visām amatpersonām. Paaugstināja biedru naudu – vīriešiem 7, sievietēm 3 dol. Valdes sastādīto budžetu 4880 dol. apmērā pieņēma bez grozījumiem. Par biedrības priekšnieku ievēlēja līdzšinējo J. Cīruli. Jaunā valde amatus sadalījašādi: pirmais vicepriekšsēdis V. Miķelsons, otrs vicepriekšsēdis A. Bārzdelis, kasieris E. Pavasaris, sekretāre A. Āboliņa, biedrzinis A. Znatnājs, ārējās informācijas vadītājs T. Strautkalns, sarīkojumu daļas vadītāja A. Rozenberga, viņas palīgs un mantzinis J. Šneiders jun. un nama pārzinis J. Šneiders sen. Biedrības telpu izīrēšanas pieprasījumi piesakāmi E. Pavasarim. Dāmu komiteja par priekšnieci ievēlējusi H. Poli, vietnieci M. Reinvaldi, sekretāri A. Znatnāju, kasieri E. Lazdenieci, saimniecības daļas vadītāju L. Šneideri, mantzini V. Ozoliņu un par loceklēm darbosies G. Sīka un A. Zadiņa. Par ALA delegātu izraudzīja V. Miķelsonu. Revīzijas komisijā — Jānis Venners, Jānis Gailis un Paulis Sīks; nominācijas komisijā — Pēteris Austriņš, Jānis Šverns un J. Lazdenieks.

GRAND RAPIDI

● Latviešu biedrības namā 20. februārī notika komponista Emīla Dārziņa 100 gadu piemiņas koncerts ar solistes Ritas Dzilnas-Zaprauskas piedalīšanos Valža Treimaņa klavieru pavadījumā. Programmā bija 17 E. Dārziņa dziesmas. Vajadzēja dot arī pāris piedevu. Pirms koncerta uzrunu teica J. Rumberga. Par E. Dārziņu apceri bija uzrakstījusi G. Plostniece. Klausītāju bija tuvu pie 70.

Ar aklamāciju

Biedrības „Nāc un strādā" ar aklamāciju ievēlētais sapulces vadītājs bija sliktā omā. Viņš norāja tos sapulces dalībniekus, kas snauž ne vien krogū, bet arī savā sapulcē, tā izturoties it kā govju slaucējas un cūku kopēji Maskavas komūnistu kongresā. Pat savas biedrības valdi un revīzijas komisiju prasot ievēlēt ar aklamāciju, lai pašiem nebūtu jānopūlas ar zīmīšu rakstīšanu un balsu skaitīšanu.

Sapulces vadītājs runāja tik iekaisis, ka pat Taukums uzrāvās no omulīgās snaudas un pacēla gaisā roku: „Vai atļauts jautāt?"

Sapulces vadītājs žigli izstiepa roku pret patukšo krēslu rindu: „Vārds Taukuma kungam!"

„Mēs te katru gadu vēlam un dzeram kafiju ar aklamāciju, bet, liekas, nevienam vēl nav īsti skaidra šī vārda nozīme," atspiedies pret priekšējā krēsla atzveltni, teica Taukums. „Vai kāds varētu tuvāk paskaidrot?"

Tūliņ arī Liesums pacēla roku. Nu bija reize atklātībā parādīt, ka viņš par Taukumu vismaz vienā jautājumā gudrāks: „Aklamācija ir akla mācība, kā to latviski varētu tulkot. Kas tai seko vai to lieto, tie visi ir sisti ar aklību, tāpat kā tie tur Maskavā." Liesums pārlaida krēslu rindām plašu skatienu, vai viņam neaplaudēs. „Es beidzu!"

Gaidīto aplausu vietā zālē iečīkstējās krēsli. „Tas ir skaidrs apvainojums visai mūsu sapulcei!" — „Atņemt vārdu!" — „Izraidīt no zāles!" atskanēja saucieni.

„Kam vēl ir kāds paskaidrojums?" sapulces vadītājs jautāja pēc zāles apklusināšanas.

Piecēlās biedrības bibliotēkārs Tārpiņš, kas bija vienīgais bibliotēkas grāmatu lasītājs un zināja ne vien sirdsslimību un kaulu sāpju cēloņus, bet arī liekā svara nodzīšanu, dzimstības kontroli un kas ir aklamācija. „Aklamācija ir vienprātīgi, — labprātīgi vai uzspiesti, — piekrišanas saucieni, gluži kā krieviem — urrā! Tā ir ievēlēšana bez balsošanas," viņš paskaidroja.

„Nu, vai es no šīs pašas vietas jums jau neteicu: gluži kā Maskavā — ar piekrišanas saucieniem!" gandarīts konstatēja sapulces vadītājs un pateicās Tārpiņam par vērtīgo pienesumu.

Sapulcē pēkšņi radās dzīvība. Visiem bija skaidrs, ka viņi brīvā un demokratiskā zemē uzvedušies kā cūkkopji un teļu dzirdinātāji. Ar to pašu aklamāciju tikko ievēlēto valdi tūliņ atcēla un izsludināja aizklātas vēlēšanas. Uz melnās tāfeles uzrakstīja arī Taukuma un Liesuma vārdus.

„Kas vēlas par uzstādītiem kandidātiem izteikties?" jautāja sapulces vadītājs.

Taukums ar Liesumu saskatījās, bet palika sēžot. Kā nu lai visas sapulces priekšā gāztu otram virsū tīru žulti ar visiem akmeņiem, lai gan viņiem abiem vienam pret otru bija daudz ko teikt, sevišķi Liesumam, kas vēlējās iekļūt Taukuma rados un izprecināt tā graduētam dēlam savu meitu, bet viss sagāja „biezā pienā". Taukums tikai par velti bija izdzēris viņa vodku, neskaitot nemaz apēstās dārgās siļķes ar krējumu. Nekas, kad ievēlēs amatā, gan jau tad Taukums savu velnu pats redzēs bez mālēšanas.

Arī citi sapulces dalībnieki negribēja par kandidātiem izteikties. Labu teikt neviens nevēlējās, bet ja sliktu runās, pārmetīs vēl latvietības šķelšanu. Nebija jau arī daudz laika ar kandidātiem krāmēties. Kad ap pusnakti saskaitīja visas nodotās balsošanas zīmītes, izrādījās, ka Taukums un Liesums abi izkrituši cauri, pat valdes kandidātos neietikuši. Viss tomēr nebija pagalam. Biedrības lauku īpašumam bija jāievēl arī pārvaldes personas, kas sagrābtu un sadedzinātu pērngada lapas un pastāvīgi apkoptu abas labierīcības. Bez sabiedriska amata neviens šos darbus labprātīgi negribēja veikt.

Ar valdes un revīzijas komisijas vēlēšanām bija izšķiests tik daudz laika, ka īpašuma pārvaldi ar aklamāciju ievēlēja trīsdesmit sekundēs. Tās pienākumiem nekāda liela uzticība nebija jāmeklē — darbu pārraudzīs pati biedrības valde un dos savus norādījumus, ja īpašums būs nolaists. Ja labi strādās, varēs piešķirt kādu atzinības rakstu, kas neko nemaksā, bet labi iedarbojas. Taukumu ievēlēja par īpašuma pārvaldes prezidentu, bet Liesumu par viceprezidentu. Jaunā valde viņus pilnvaroja kooptēt pārējos loceklus un novēlēja sekmīgus panākumus.

Protokolu rakstījis ar aklamāciju ievēlētais

Jukums Jekums

Basketbola spēles senioriem un jaunatnei

Tuvākā laikā sāksies Toronto svētdienas basketbola līgas spēles senioriem un jaunatnei. Spēles notiks Lietuviešu zālē — 1011 College St., pl. 12.30 pēcp. Iespējams, ka šogad līga būs tīra baltiešu līga, jo Andys un Tridents šinī sezonā nepiedalīsies. Līgas vienību skaitu palielinās lietuvieši un latvieši, piedalīdamies ar vairākām vienībām.

Nupat aizvadītajā draudzības spēlē lietuviešu Aušras svētdienas līgas senioru sastāvs ar 92 — 75 uzvarēja latviešu YMCA, kas nebija pamatsastāvā, bet papildināta ar jaunatnes spēlētājiem. Latvieši zaudēja spēli otrā ceturksnī, kad Aušra atguva ne tikai zaudētos 10 punktus, bet ieguva vēl pārsvaru ar 44 — 28. Viss spēles otrs puslaiks ritēja vienlīdzīgi.

YMCA spēlēja: K. Pret — 20, L. Tobi — 15, V. Pālens — 14, A. Ozoliņš — 10, M. Kārkliņš — 6, L. Roze — 5, I. Kopštāls — 3, J. Ozoliņš — 2 un G. Paukšēns.

Lietuviešu Aušra uzvarēja draudzības spēlē arī latviešu YMCA jaunatni un pie tam ar palielu 73 — 48 (38—25) rezultātu. Latviešu zēniem nav ko skumt, jo šajā sastāvā spēlēja pirmo reizi un trūka saskaņas, kaut individuālā spēles māka ir teicama.

Latviešiem spēlēja: J. Ozoliņš — 10, A. Līdums — 8, R. Krūze — 6, I. Koškins — 6, V. Stuģis, G. Paukšēns — 4, A. Zariņš — 2, J. Plaudis — 2, A. Pālens, M. Grundmanis.

Apdāvinātais A. Līdums, kas uzskatāms par vienu no mūsu labākajiem jaunatnes basketbolistiem, bija laukumā pirmo reiz pēc gada pārtraukuma ievainojuma dēļ. Ar viņa atgriešanos YMCA atguvusi labu spēlētāju.

Ž. Ž.

Mans mīļais tētiņš un māmīte, mans brālītis un svaine, mūsu mīļais dēls un vedekla

Auseklis Šmits

un

Zigrida Šmits

dzim. Māldere

aizgāja ātrā nāvē 1975. gada novembrī.

Gribēju tālajos laukos vēl iet . . .
— Klausīties dziesmu, ko cīruļi dzied . . .
Satumsa nakts!

Sēro

meitiņa Anda Latvijā,
māsa un vecāki Vankuverā, B. C., Kanadā.

Dieva mierā aizgājis mūsu mīļais

Arvīds Pēteris Pladars

dzimis 1925. gada 17. martā Babītes pagastā,
miris 1976. gada 23. februārī Vinipegā, Kanadā

Par viņu sēro

brālis, dēls Kanadā un māte Latvijā

No mums šķīries

Mārtiņš Grīnbergs

dzimis 1910. gada 9. martā Latvijā,
miris 1976. gada 28. februārī Burlingtonā, Ont.

Viņu mīļā piemiņā paturēs

Hamiltonas latviešu pensionāru apvienība

Bijušais Cēsu draudzes skolas pārzinis un Cēsu Sv. Jāņa baznīcas ērģelnieks

Kārlis Hartmanis

dzimis 1883. gada 10. jūlijā Latvijā,
miris 1975. gada 8. decembrī Toronto, Kanadā.

Paldies, Jums, mīļo skolotāj, par visu labo, ko mums mācījāt. Lai viegla Jums dusa pēc gara, darbīga dzīves cēliena svešas zemes smiltājā!

Bijušais skolnieks

(24. turpinājums)

Ielas galā vēl atskatos, bet Zvaigznes kundze ir jau nozudusi kāpās.

Kamillu es atrodu ierakušos grāmatās. Viņa sēž pie vecmodīga, masīva rakstāmgalda, galvu rokās iespiedusi, un mācās fizikas likumus.

Kamillas parasti nevainojami „kārtīgās" matu cirtas pajukušas pār pleciem un jau tā šaurās acis kļuvušas vēl šaurākas.

„Es „izkritīšu" fizikā un mācīšos pazīt tēva pātagu!" gaužas Kamilla.

„Vai tikai es netraucēju?" ieprasos.

„Nē. Taisni otrādi. — Cauru nakti es sēžu pie grāmatām. Un viss tas tēva godprātības dēļ! Zini, Rudīt, es tevi apskaužu. Kas nekait tev lasīt dienām romānus un gulēt rītos, cik ilgi tīkas."

„Tā nesaki, Kamilla. Arī es iešu skolā, kad vien radīsies iespēja. Man patīk skola."

„Ak nieki, tu tik tā runā, bet šaubos, vai maz mainītos ar mani?"

„Ar tevi ? Mainīties? — Nē! Es nemainītos ne ar vienu. Es esmu es un nevaru citāda būt!"

„Nu redzi. Bet stāsti, kas pasaulē un atpūtas namā jauns? Senči ar mani vairs neielaižas konversācijā, bet liek tikai mācīties."

„Pasaulē ir kaŗš, bet atpūtas namā miers!" smeju.

„Tiešām asprātīgi. Ko tad tu laba dari tajā miera valstībā?"

„Šuju tautisko blūzi."

„Ko darīsi ar tautas tērpu?"

„Greznošos Ziemas svētkos!"

„Tautas tērpi šodien kļuvuši vecmodīgi!"

„Tev tā liekas, bet man ne. Es esmu latviete."

„Nemaz nelielies ar savu piederību pie mazas zemnieku cilts. Man manas mātes ģermāņu asinis liek galvu augstāk nest!"

„Bet es lepojos, ka esmu tīra latviete!"

„Latviete un lepna! Ha! Ha! Ha!" nīgri smej Kamilla.

Man derdzas Kamillas smiekli. Neesmu nākusi ciemos, lai sāktu vārdu divkauju ar „nama māti" par tautību vai ticību.

„Vai tavs tēvs zina tavu nostāju? Vai viņa pārliecība tāda pati kā tavējā?" uzbudināta runāju.

Kamilla pārstāj smiet. Viņas acīs pazib neizteiktas bailes, samulsums. Kā nedarbos pieķerts bērns viņa noduŗ skatu. Brīdi vainīgi blenž telpas četros kaktos, ar labo roku nevērīgi pārbrauc matiem un, acīm atgriežoties pie manis, nezin kādēļ vēl vairāk atkailina savu „es".

„Tēvs nezina, bet māte zina — "

Manī aug īgnums pret draudzeni. Viņa nav cienīga nest latvietes vārdu. Šī divkosīgā meitene, kuŗa bieži ir redzama baltajā namā starp latviešu kaŗavīriem sarīkojumos, aiz muguras nīgri smej par latviešiem un visu latvisko. Nē, Kamilla Priede nav mana draudzene. Viņa nepieder Latvijas jaunajai audzei. Ne liktenis, bet gadījums mūs savedis kopā! Es dumpojos sevī —

Kamilla beidzot noprot, ka vārdu kaujā ir gājusi par tālu. Viņas sejā iekrīt ierastais platais smaids un lūpas kļūst šauras, šauras. —

„Tu tiešām noticēji, ko teicu? Es bieži daudz aplam sapļāpāju. Man tāda žagatas mēle. Redzi, ziemeļnieki ir klusētāji, noslēgti cilvēki. Arī sapņotāji, bet es nemaz nebrīnītos, ka manī rit spāņu karstās asinis. Es būtu labs matadors, ko? un Kamilla smejas šoreiz draiski un skaļi, bet es dzedra klusēju.

Manī nekūsā spāņu asinis. Manu tēvu tēvu dzimtenes jūŗmalā nezaļo palmas, bet priedes.

Kamillai nenākas viegli man piekļūt — esmu ievilkusies sevī kā ezis asās adatās.

Paiet laba pusstunda, līdz mūsu sarunas ievirzās kaut cik līdzenā gultnē.

„Zenta Tīruma kļūs zaļa no skaudības, redzot tevi krāšņā tautas tērpā," saka Kamilla.

„Vai tu esi redzējusi zaļu meiteni? Tikai nenovīdīgas sievas aiz skaudības kļūst zaļas."

„Zenta Tīruma necieš tevi!"

„Kā tā?" brīnos.

„Arī viņai patīk seržants Alks."

Es neatbildu, un Kamilla jautā:

„Vai viņš ar tevi dejoja arī svētdienas vakarā?"

„Jā."

„Ko jūs runājāt?" Kamillā ir pamodusies neapslāpējama ziņkāre. Viņas zaļgandzeltenās acīs iedegas liesmiņas kā nerātnam kaķēnam, kas mēģina iemērkt ķepu krējuma ķērnē.

„Mēs klusējām."

„Nu tu gan stāsti niekus!"

„Tik tiešām, Kamilla, es pat nezinu viņa priekšvārdu!"

„Kādēļ nepajautāji? Biji nobijusies?"

„Gaidīju, ka viņš pats pateiks."

„Vai viņš aicināja tevi uz satikšanos?"

„Nē! — Kāpēc tu to gribi zināt?"

„Tad es varēšu Zentai Tīrumai droši stāstīt, ka tavā un seržanta Alka starpā ir tikai platoniska mīlestība!"

„Jā, to tu vari teikt un vēl daudz ko citu. Man vienalga, ko kāds domā."

„Neticu, ka tev būtu vienalga, ko seržants Alks par tevi domā?"

„Tikpat neviens viņa domas neuzzinās, un vismazāk tu un Zenta Tīruma!" pēkšņi esmu iecirtusies spītā, bet Kamilla smīn nīgra. —

— . —

Atceļā eju gar jūŗu.

Saule pārkāpusi jau pusdienas slieksni. Diena ir gaiša, spirgta un vējaina. Jūŗā valda paisums. Tālu gar ūdeņu malu sniegs pilnīgi pazudis. Izkusis dzeltenajās smiltīs vai aizskalojies jūŗā

Katrs devītais vilnis uzšļāc augstāk krastā vai aizrauj sev līdz kādu saulē žilbušu oli.

Kamillas vārdi mani ir sarūgtinājuši. —

Valodīgā, divkosīgā intrigante!

(Turpinājums sekos)

Uzticība līdzšinējām amatpersonām

DV Edmontonas nodaļas gada sapulcē 22. februārī Sv. Pēteŗa baznīcas telpās piedalījās 15 nodaļas biedri. To vadīja nodaļas priekšsēdis A. Stepermanis ar protokolisti — nodaļas sekretāri Zentu Stepermani. Sapulce ilga nepilnas divas stundas. Pie pārskatiem nebija jāuzkavējas, jo tos biedri bija jau saņēmuši iepriekš. Biedru skaits palicis līdzšinējais — 26 vanagi un 19 vanadzes. Nodaļas kasē uz šī gada 1. janvāri bija 1870 dol. 14. jūnija akcijas ietvaros ienākuši 148 dol., kas nosūtīti DV Kanadas valdei.

Helsinku konferences laikā nodaļa piedalījusies Edmontonas etnisko grupu kopējā akcijā. DV priekšnieka vēlēšanās piedalījušies 89 proc., bet vanadžu priekšnieces — 81 proc. no balstiesīgo skaita. Aprūpes darba atbalstam DV Kanadas valdes aprūpes daļai nosūtīti 100 dol. Jauniešu tautas deju grupai Daina nodaļa novēlējusi 300 dol., pusi no nodaļas kases un pusi no J. Birzgaļa jauniešu fonda. Ar latviešu biedrību Imanta kopīgi rīkotais 18. novembŗa atceres sarīkojums pulcinājis 175 dalībniekus. Šovasar jārīko plašāks Jāņu sarīkojums un šaušanas sacīkstes. Vanadzes izdarījušas slimnieku apciemojumus un piedalījušās 18. novembŗa sarīkojuma organizēšanā, atbalstījušas arī DV loteriju.

Revīzijas komisijas ziņojumā A. Bachs norādīja, ka pagājušais gads devis mazāk ienākumu nekā iepriekšējais, kur pa daļai vainojami arī nelabvēlīgie laika apstākļi. Revīzijas komisijas ierosmē sapulce izteica valdei un visiem darba veicinātājiem pateicību. M. Laipenieka ierosmē sapulce ar aklamāciju šim darbības gadam izraudzīja līdzšinējās amatpersonas: A. Stepermans (valdes priekšsēdis), R. Vilks (vietnieks), Z. Stepermane (vanadžu kopas priekšniece un nodaļas sekretāre), E. Brūze (kopas priekšnieces vietniece), J. Šnepsts (kasieris), P. Heinbergs (biedrzinis) un V. Brūzis (loceklis). Revīzijas komisijā: J. Jēkabsons (priekšsēdis), A. Bachs (sekretārs) un D. Vilka (loc.). Sporta sekciju vadīs M. Laipenieks, viņa vietnieks V. Čaks, mednieku un makšķernieku sekciju vadīs J. Atvars. Par nodalas delegātu un pārstāvi pie DV Kanadas valdes izraudzīja līdzšinējo O. Kļavenieku no Toronto.

O. K.

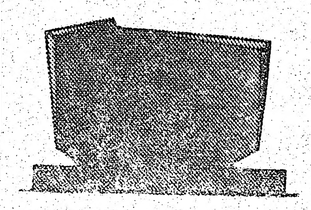

PIEMINEKĻI

Igauņu uzņēmums

YONGE MEMORIAL LTD.
2019 Yonge St., Toronto 7
Starp Eglinton un Davisville
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets

RELIĢISKĀ DZĪVE

Mūsu liktenis in mūsu rokās

Helēne Kellere piedzima akla un kurla, tātad nekur un ne kam nederīgs bērns. Bet . . . ar kādu ārkārtīgu mīlestības pacietību viņas māte un audzinātāji nodarbojās ar Helēni, un vēlāk ar kādu disciplīnu Helene pati sevi ņēma savās rokās, tā kā visi viņas sasniegumi un panākumi palikuši par modernu brīnumu cilvēku acīs.

Helene Kellere studēja filozofiju, vienu no smagākām gara disciplīnām, un ir sarakstījusi vairākas grāmatas. Vienā no tām — Atvērtās durvis — lasāms arī šāds teikums: „Mēs esam atbildīgi par savu likteni." Ja normāli piedzimis bērns un normāli uzaudzis jaunietis būtu uzrakstījis šādu teikumu, mēs to izlaistu kā daiļskanīgu frazi, lai atkal to aizmirstu. Turpretī, ja Helene Kellere to uzrakstījusi un atstājusi nākošajām paaudzēm izlasīšanai un pārbaudīšanai, tad mēs darītu labi, ja šiem vārdiem dāvātu savu uzmanību. Helene Kellere ir pati veidojusi savu likteni, tādēļ viņa zina, ko viņa sludina.

Mēs esam paši atbildīgi par savu likteni. To pašu varētu sacīt par Mēriju Liu. Mazu ķīniešu meiteni, tikai četrus mēnešus vecu, atrada aukstā ziemas rītā noliktu uz kāpnēm pie kristiešu slimnīcas durvīm. Tas bija Ķīnā. Izrādījās, ka viņa tur bija gulējusi ilgāku laiku, jo viņas locekļi, kājas un rokas, bija cietuši no sala. Viņai amputēja abas kājiņas līdz ceļiem, vienu roku līdz elkonim, un otrai bija jānoņem trīs pirksti. Mazo Mēriju atstāja dzīvot slimnīcā, kur visi tai parādīja iespējamo uzmanību un mīlestību. Gadiem ejot, Mērija pieauga un nobrieda, un viņa kļuva kristiete.

Bez kājām un gandrīz bez rokām, viņā tomēr izveidojās gaiša dzīves uztvere un liels prieks dzīvot. Skolas mācībās viņa pārspēja citus bērnus savā vecumā. Ar atlikušajiem diviem pirkstiem viņa veikli lietoja irbuļus rīsu ēšanai un spalvu rakstīšanai. Viņa rediģēja kristīgu laikrakstu Šanhajas pilsētā. Komūnistiem pārņemot Ķīnu, Mērija devās uz Ameriku, un kad sāka nākt ievainotie no Korejas kara laukiem, tad tā bija Mērija Liu, kas kā dvēseļu kopēja savā braucamā krēslā tuvojās ievainoto karavīru gultām un ar savu starojošo prieku stāstīja par Jēzu kā visu cilvēku Glābēju. Daudziem amerikāņu karavīriem Mērija iedeva cerību jaunai dzīvei.

Mērija Liu bija pati atbildīga par savu likteni.

Mērija bija izvēlējusies Jēzu Kristu, un Jēzus Kristus palīdzēja viņai tapt par tādu personu, kas ar vārdiem, ar acu valodu, ar dabisku smaidu parādīja un pierādīja, ko Jēzus Kristus dara ar cilvēku, kas savu dzīvi uztic Viņa rokām.

No mūsu izvēlēm veidojas mūsu raksturs, un no mūsu izvēlēm atkarīgs mūsu liktenis šajā dzīvē un mūžībā.

—ek—

Lielā lūdzamā diena

Lielās lūdzamās dienas svētbrīžiem lasīšanai un pārdomām norādītas mūsu baznīcas gada grāmatā 1976. gadam šādas bībeles vietas:

1) Jāņa atklāsmes grāmatā:

„Tu saki: es esmu bagāts bagātīgi, un man nav nekāda trūkuma, bet tu nezini, ka tu esi nelaimīgs, nožēlojams, nabags, akls un kails. Es tev došu padomu: pērc no manis zeltu, uguns kvēlē kausētu, lai tu būtu bagāts un baltas drēbes, lai tu apsegtos, un tava kailuma kauns neatklātos, un acu zāles, tavas acis svaidīt, lai tu kļūtu redzīgs. Jo, ko es mīlu, tos es pārmācu un pamācu, tad nu iekarsies un atgriezies! Redzi, es stāvu durvju priekšā un klaudzinu. Ja kas dzird manu balsi un durvis atdara, es ieiešu pie viņa un turēšu ar viņu mielastu, un viņš ar mani.

Tam, kas uzvar, es došu sēdēt pie manis uz mana goda krēsla, tā, ka es esmu uzvarējis un sēdu pie mana tēva uz viņa goda krēsla. Kam ausis dzirdēt, lai dzird, ko gars saka draudzēm." (Jāņa atkl. 3, 17-22)

2) Mateja evaņģelijā:

„Bet kam es šo cilti līdzināšu? Tā ir līdzīga bērniem, kas sēd tirgus laukumā un sauc saviem biedriem: Mēs jums stabulējam, un jūs nedejojāt; mēs jums sēru dziesmas dziedājām, un jūs neraudājāt. Jo Jānis nāca, viņš ne ēda, ne dzēra; un tie saka: Viņam ir ļauns gars. — Cilvēka Dēls atnāca, viņš ēd un dzer; un tie saka: redzi, kāds negausis un vīna dzērājs, muitnieku grēcinieku draugs; un gudrība attaisnojas ar saviem darbiem.

Tad viņš iesāka norāt tās pilsētas, kur viņa brīnumi visvairāk bija notikuši, ka tās no grēkiem neatgriezās." (Mat. ev. 11, 16-20)

Lielā lūdzamā diena — pirmā trešdiena Ciešanu laikā — no laika gala mūs draudzēs bijusi nopietnas grēku nožēlošanas un Dieva žēlastības meklēšanas un izlūgšanās diena. Lai Dievs dod, ka viņa tāda mums būtu arī šogad un vestu mūs tuvāk Kristus krustam — cilvēces vienīgajam miera un dzīvības avotam!

„Liec mums ciest un uzvarēt"

CIEŠANU LAIKA DIEVKALPOJUMI

TREŠDIENĀS plkst. 7.30 vak. Sv. Jāņa dievnamā 200 Balmoral Ave., Toronto.

10. martā — LIELĀ LŪDZAMĀ DIENĀ, dievkalpojums ar dievgaldu; svētapcere—māc. Dr. E. Grīslis, Gaismas Rīts; pēc dievkalpojuma sadraudzības brīdis.

17. martā — svētapcere — māc. I. Gaide; kokles un flauta.

24. martā — svētapcere — māc. A. Briedis; ērģeles.

31. martā — dievkalpojums ar dievgaldu; svētapcere — arhibīskaps A. Lūsis; ērģeles, duets.

7. aprīlī — svētapcere — māc. J. Cālītis; vijole.

VISUS SIRSNĪGI AICINA Toronto latviešu luterāņu draudzes

No mums šķīries

Aloizs Budže

dzimis 1896. gada 19. septembrī Līvānu pagastā,

miris 1976. gada 1. martā Toronto

Mūžīgā gaisma lai atspīd viņam.

Viņu mīļā piemiņā paturēs

radi dzimtenē un Kanadā

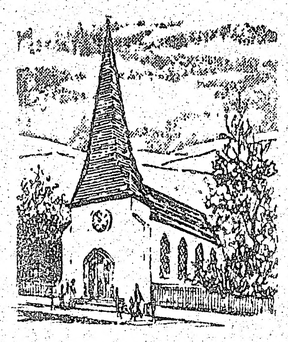

BAZNĪCU ZIŅAS

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cresc., Toronto 21, Ont., tālr. 766-8525. Sv. Jāņa draudze, tālr. 421-3327, 200 Balmoral Ave.

Mācītājs sastopams baznīcas kancelejā otrdienās no pl. 6.30—9 vak., trešdienās un ceturtdienās no pl. 9.30—12 dienā. Piektdienās no pl. 6.30—8 vak. Pārējās dienās pēc iepriekšējas norunas.

14. martā pl. 11 no rīta dievkalpojums. Viesojas latviešu baptistu draudzes koris, diriģents A. Purvs.

CIEŠANU LAIKA DIEVKALPOJUMI SV. JĀŅA BAZNĪCĀ:

10. martā (trešdienā) pl. 7.30 Sv. Jāņa baznīcā: Lielā lūdzamā diena. Prof. E. Grīslis no ASV. Dievgalds.

17. martā pl. 7.30 vak. (trešdienā) Sv. Jāņa baznīcā Ciešanu laika 2. dievkalpojums. Māc. I. Gaide.

24. martā (trešdienā) pl. 7.30 vak. Sv. Jāņa baznīcā Ciešanu laika 3. dievkalpojums. Māc. A. Briedis.

31. martā (trešdienā) pl. 7,30 vak. Sv. Jāņa baznīcā Ciešanu laika 4. dievkalpojums. Archibīskaps A. Lūsis.

7. aprīlī (trešdienā) pl. 7.30 vak. Sv. Jāņa baznīcā Ciešanu laika 5. dievkalpojums. Māc. J. Cālītis. Dievgalds.

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto. Mājā 8 Rolland Road, Toronto, Ont. M4G 1V5. Tālr. 482-5743. Māc. A. Čops, 84 John Street, Weston, Tālr. 249-6593.

Draudzes mācītāju var satikt birojā trešdienās no pl. 10—12 dienā un no pl. 6—8 vak., piektdienās no pl. 6—8 vak.; arī citā laikā, iepriekš piesakoties.

Sākot ar 28. oktobri, katru otrdienas vakaru pl. 7 — iesvētes stunda.

14. martā pl. 11 no rīta dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma draudzes gada sapulce.

21. martā pl. 3 pēcp. dievkalpojums. Māc. A. Čops.

28. martā pl. 11 no rīta dievkalpojums.

4. aprīlī pl. 3 pēcp. dievkalpojums.

11. aprīlī pl. 1 dienā Pūpolu svētdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

16. aprīlī pl. 11 no rīta Lielās piektdienas dievkalpojums. Dievgalds. Koris.

18. aprīlī pl. 6 no rīta Lieldienu dievkalpojums.

25. aprīlī pl. 3 pēcp. dievkalpojums.

DIEVKALPOJUMI ANGĻU VALODĀ:

7. martā (dievgalds) un 4. aprīlī, pl. 1 pēcp.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. 757-2739. Toronto Austrumu ev. lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā, 361 Danforth Avenue.

14. martā pl. 1.30 pēcp. Lielās Lūdzamās dienas dievkalpojums un svētdienas skola. Viesis: Archibīskaps A. Lūsis. Toronto Daugavas Vanagu vīru koris diriģenta A. Saulītes vadībā. Pēc dievkalpojuma: draudzes pēcpusdiena baznīcas augšas zālē.

21. martā pl. 1 pēcp. Kristus ciešanu laika dievkalpojums un svētdienas skola.

28. martā pl. 1.30 pēcp. Kristus ciešanu laika dievkalpojums Grace United baznīcā Bramptonā.

Māc. R. Ekšteins, 487 Brockdale Avenue, tālr. 782-8570. Baptistu draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 4 pēcp. — Bībeles studijas trešdienās pl. 8 vakarā Walmer Road baptistu dievnamā.

Māc. prāv. Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Avenue, tālr. 533-9456. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā pl. 1 dienā.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze, 18 Victoria Avenue South.

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latviešu ev. lut. Trisvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

14. martā pl. 1,30 pēcp. Lielās Lūdzamās dienas dievkalpojums; pēc dievkalpojuma baznīcas zālē draudzes pēcpusdiena ar referātu „Draudzes darbinieks un draudze'.

21. martā pl. 1,30 pēcp. dievkalpojums.

28. martā pl. 1.30 pēcp. dievkalpojums.

OTAVA

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906, Otavas latv. ev.-lut Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

21. martā pl. 2 pēcp. dievkalpojums. Māc. J. Cālītis no Toronto.

Latviešu misijas radio raidījums

„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"

Nepārtraukti 20. gadagājumā

Katru svētdienas rītu no pl. 9 — 9.30

Vilnis 1270 AM.

No Niagara WHLD raidītāja

Vadītājs A. Laksmanis, 106 Dorset Rd. Scarborough, Ont.. Tālr. 261-4218.

PRIEKA VĒSTS

Kristīgs latviešu radio raidījums katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagara WHLD raidītāja

Vilnis 1270 AM

Vadītājs Dāvids Miķelsons 60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont., tālrunis 749-0832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS —

107.7 um TV 29. staciju pl. 11.30 no rīta.

Tuvāka informācija,

700 CLUB, CBN FM radio tel. 889-3126.

Kremlis pārskaities uz britu konservātīvo partiju

Sen nepiedzīvotu dusmu izpausmi pierādīja padomju oficiālās aprindas sakarā ar britu konservātīvo partijas līderes Margaretes Tačeres un bij. konservātīvo valdības ministra Juliana Emerija nesenajām runām. Abi izcilie konservātīvo partijas politiķi asi kritizēja tagadējo leiboristu valdības politiku par aizsardzības un bruņošanās budžetu, ko atkal paredz samazināt. Kā Emerijs, tā Tačere uzsvēra, ka tad, kad Pad. savienība ik dienas savus militāros spēkus uz zemes, jūrā un gaisā palielina, Lielbritanija atrod par vajadzīgu tos samazināt. Šī iemesla dēļ cieš pašas Lielbritanijas un viņas sabiedroto NATO valstu drošība. Padomju savienība nav ne mazākā mērā pierādījusi, ka vēlas ievērot Helsinku konferencē sludināto saprašanos un atspraiguma politiku starptautiskās attieksmēs. Gluži pretēji, tā radījusi jaunas sadursmju vietas un problēmas, piem, Portugalē, Angolā un arī Lebanonā. Ne mazākā mērā netiekot atvieglināta personu un informācijas kustības brīvība starp padomju un rietumu zemēm. Notiekot tieši pretējais.

Abi konservātīvie politiķi nevairījās lietas saukt īstos vārdos un minēja tieši Pad. savienību kā starptautisko lēmumu un tiesību pārkāpēju un naida kurinātāju pasaulē. „Krievi apņēmušies valdīt pār visu pasauli, un viņi ļoti strauji iegūst līdzekļus, lai kļūtu par visspēcīgāko imperiālistu tautu, kādu jebkad pasaule ir piedzīvojusi," bija Tačeres beigu vārdi.

Jau nākamā dienā padomju aģentūra TASS nosauca Tačeri par „vecu propagandas klišeju lietotāju". Sekoja Pad. savienības vēstnieka Lunkova sūdzēšanās britu ārlietu ministram Kalaganam, lai pievaldot konservātīvo partijas politiķus. Kalagans bija īsi un skaidri atteicis, ka Lielbritanija ir brīva zeme, kur katrs drīkst izteikt savus uzskatus un kritiku. Šāda atbilde varēja Lunkovu tikai vēl vairāk nokaitināt, un padomju sašutumu britu sabiedrībai izteica kāds padomju vēstniecības padomnieks BBC radio raidījumā. Faktu sagrozījumā viņš minēja, ka Pad. savienība īstenojot tikai Apvienoto nāciju principus. Ļoti asu kritiku padomju diplomāts veltīja konservātīviem, kas veicinot naida un nīšanas politiku pret „lēnprātīgo un miermīlīgo Pad. savienību."

Pēc šīs intervijas sekoja otra, kur Julians Emerijs vienu pēc otra konservātīviem izteiktos pārmetumus noraidīja. Viņš uzsvēra, ka tieši konservātīvo valdības laikā uzsākta Helsinku konferences sagatavošana. Mainījusies esot nevis konservātīvo politika, bet Pad. savienības, un protams, ka pret pašreizējo politiku konservātīvo partija nevarot draudzīgi izturēties. No šiem faktiem konstatējams, cik dziļi Kremļa plānos un nolūkos skatus iemetuši konservātīvo partijas politiķi. Nav noliedzams, ka tieši Kremļa asais uzbrukums Tačerei cels viņas popularitāti ne tikai viņas partijā, bet visas tautas acīs.

Par komūnistu iefiltrēšanos britu sabiedrībā un saimniecībā BBC televīzijā runāja kādreizējais ministrs lords Čalfonts raidījumā „Kas saka, ka tas nevar notikt šeit?" Balstoties uz Marksa 1848. gada komūnistu manifestu, lords Čalfonts konstatēja, ka no manifesta 10 punktiem 5 jau ir Lielbritanijā īstenoti, divi ir pusceļā un tikai trīs vēl paliek nākotnei, lai britiem pienāktu „komūnisma paradīzes" laimīgie laiki. Raidījums sastāvēja no daudzu pazīstamu politiķu, žurnālistu un arodbiedrību pārstāvju izteiktiem uzskatiem, pie kam bija aicināti savas domas izteikt arī komūnistu partijas biedri un līdzskrējēji.

Komūnistu mērķis sasniegts vai ir ļoti tuvu sasniegumam jau ar rūpniecības un transporta uzņēmumu nacionālizāciju, mantošanas tiesībām, izglītību, lauksaimniecības izmantošanu, arodbiedrību varas pieaugumu u. c., un jo sevišķi ar militārā budžeta samazināšanu. Lords Čalfonta brīdinājums, kas laika ziņā sakrita ar Emerija un Tačeres, liek cerēt, ka briti un viņu valdība saskatīs briesmas, kas draud ne tikai britu salās, bet visai Eiropai un pat visai pasaulei. Tā kā ir vieglāk cīnīties pret ienaidnieku, ko pazīst un redz, nekā pret to, kas slēpjas, tad pamatots ir aicinājums tagad valdošajai strādnieku partijai iztīrīt „savu māju" no sarkanajiem, kas „slēpjoties pagultēs", lai šie Marksa ideju paudēji nākot klajā paši ar savu partiju un politisko platformu. Tagad tie kaitē ne tikai vispārējam uzskatam par leiboristu partiju, bet vēl vairāk pašai partijai, ko kreisais novirziens šķeļ un dala.

T. P.

Svarīgs paziņojums par ienākuma nodokļa maksājumiem

Ja jūs pelnāt naudu, jums tā ir jāpiesaka. Tas nozīmē, ka reizi gadā jums jāizpilda valdības ienākuma nodokļa veidlapa un jānosūta Finanču daļas Nodokļu nozarei Otavā.

Katram Kanadas iedzīvotājam, kam 1975. gadā bijuši ienākumi, kas pārsniedz vispārīgo un personiska ienākuma netaksējamo summu, jāizpilda T1 individuālo ienākumu veidlapa ne vēlāk kā līdz 1976. g. 30. aprīlim. Ja jūs vēl neesat saņēmuši ienākuma nodokļa veidlapu, jūs varat to saņemt savā pasta nodaļā.

Ienākuma veidlapas galvenokārt tiek lietotas, lai par jums dabūtu informāciju, lai atzīmētu ienākumus no visiem avotiem, lai samazinātu ienākumu, atskaitot atvilkumus, un, beidzot, aprēķinātu jūsu nodokli. Lai jums palīdzētu, mēs esam ienākuma nodokļa veiddapai pievienojuši brošūru par ienākuma nodokļiem, kuŗa jums dos visu vajadzīgo palīdzību.

Ir svarīgi izpildīt ienākuma nodokļa veidlapu pareizi un rūpīgi. Vispirms katrā ziņā ierakstiet visus savus ienākumus, ne tikai tos, kas uzrādīti T4 zīmē, ko izdod darba devējs, bet arī visus citus ienākumus, kaš jums būtu bijuši gada laikā; piemēram, samaksu par pakalpojumiem, ja arī tie nav uzrādīti T4 zīmē, dzeŗamnaudas un gratifikācijas, saņemtas naudā, ienākumus no dažāda veida ieguldījumiem, ieskaitot procentu maksājumus no aizdevumiem radiem un draugiem, īres maksājumus un visus ģimenes pabalsta maksājumus, ko esat saņēmuši.

Izmantojiet iespēju atskaitīt visus atvilkumus un no nodokļa atbrīvotās summas, uz kuŗām jūs esat tiesīgi. Piemēram, ja jūs uzturat vai palīdzat uzturēt kādu, kas dzīvo Kanadā (vai ārpus Kanadas, kas būtu uzskatāms par uzturamo, ja tas dzīvotu šinī zemē), jūs varētu būt tiesīgs pieprasīt atvilkumus par to personu. Ja piederīgais nav Kanadas iedzīvotājs, jums jāizpilda veidlapa (TIE-NR), ko varat saņemt rajona nodokļu birojā, un jāpievieno nodokļu veidlapai kopā ar visām nepieciešamām kvītīm. Šinī veidlapā jāmin šo piederīgo vārdi, adreses un vecums.

Ierakstiet pareizo informāciju labās puses ailē, izdariet rūpīgu kalkulāciju, pārbaudiet to vairākas reizes, izmantojiet brošūru.

Ja jums tomēr būtu grūtības, zvaniet sava rajona nodokļu birojam. Tur cilvēki labprāt jums dos vajadzīgo informāciju. Rajona biroju tālruņa numuri un adreses atrodas aizmugures lappusēs. Neaizmirstiet— ienākuma veidlapai jābūt nodotai pastā ne vēlāk kā pusnaktī 1976. g. 30. aprīlī.

Revenue Canada Taxation
Hon. Bud Cullen Minister

Revenu Canada Impôt
L'hon. Bud Cullen Ministre

KALAMAZŪ

● Latviešu kreditsabiedrībā pagājušā gadā iestājušies 20 jauni biedri. Noguldījumi pieauguši par 24,5 proc. un aizdevumu kopsumma palielinājusies par 38,5 proc. Par beztermiņa noguldījumiem pag. gadā izmaksāts 5,75 proc. augļu, kas ir augstākā beztermiņu noguldījumu likme kā jebkurā citā vietējā naudas iestādē. No peļņas 1400 dol. izmaksāts latviskās izglītības un kultūras veicināšanai. Kalamazū Latviešu skola jau vairākus gadus no vietas saņēmusi 200 dol. gadā. Nodaļas darbību vada V. Lietapurs un palīgs A. Rāva. Darba laiks ir sestdienās no pl. 9—11 Latviešu biedrības namā 2319 Amherst ielā.

● Ligita Roziņa Rietummičigenas universitātē ieguvusi M. A. gradu tirdzniecības zinātnēs un mājsaimniecībā ar divām arodapliecībām. Viņa jau 2 gadus māca Otsego vidusskolā.

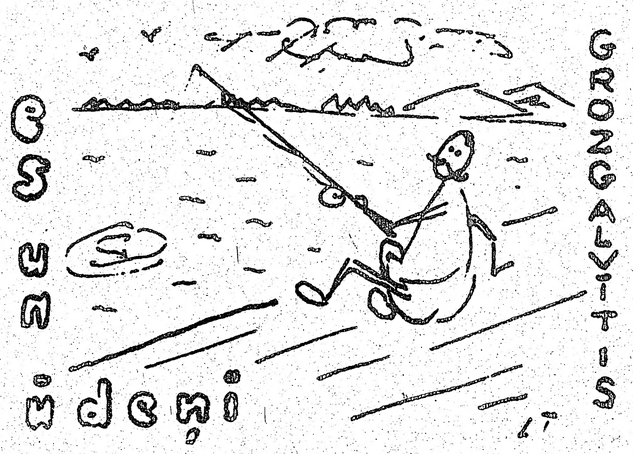

(Beigas)

PATS PIE „SAVA" EZERA

Kad ar 1966. gada 1. augustu, sasniedzis 67 gadus, pēc sirdslēkmes nekām aizgāju pensijā, cerēju, ka pēc atveseļošanās varēšu vairāk kavēties ezermalē nekā mājās. Aprēķināju, ka tas atmaksāsies. Bēkons un „čikeni" maksā naudu, bet ezers zivis izsniedz par velti. Jāprot tikai dabūt ārā no ūdens. Arī sliekas naudu nemaksāju. Dārzā zem rozēm naktīs, sevišķi lietainās, pie lākturīša gaismas varēja salasīt pietiekami.

Tad nu arī gandrīz vai katru dienu, izņemot svētdienas, jo tad traucēja zaļumnieki, vismaz trīs vai četras stundas pavadīju ezermalā. Ilgāk slaistīties nebija vērts — nebija miera.

Galvenie traucētāji bija peldētāji. Sevišķi „gerlas". Kad, pēc desmitiem rītā, tie — sevišķi tās, sāka ierasties, tad makšķerniekam „pietrūka gaisa". Bija jau gan arī tādas vietas, kurās peldētāji netraucēja, bet — kā par brīnumu, tajās „neturējās" zivis.

Tātad nu paliku uzticīgs savam Nocomis ezeram. Tas bija bagāts ar visādām zivīm. Galvenais — ātri sasniedzams.

Ejot no savas sapņu pils pa labi, gar sava kollēgas Mārtiņa Cerbuļa sapņu pili, vienu no savām galvenām zvejas vietām sasniedzu trīspadsmit minūtēs. Šajā vietā vislabāk kodās asari un bērši.

Otra vieta, kur vairāk kodās bullīši un sanfišas, bija jau divdesmit minūšu attālumā. Uz to bija jāsoļo garām Edvarta Tūtera sapņu pilij. Bet tur bieži vien mani aizkavēja gan dzejnieks, gan viņa Zelma. Kā nekā bija jāapstājas un jāparunā arī par preses lietām. Bet tas kavēja zvejošanu. Pa to laiku lielākās zivis varēja pārvietotie citur. Dzen tad nu pēdas! Beigās pieradināju sevi tā — uz ezeru gāju pa labi, gar Cebuļu Mārtiņa māju, mājās nācu gar dzejnieka Edvarta Tūtera māju.

Bija jau arī citi iemesli soļošanai gar dzejnieka māju. Lūk, Mārtiņš pats bija makšķernieks.. Pārnākot ar lomu un to satiekot, daudz lielīties nevarēju. Tas prata novērtēt manus lomus.

Ar dzejnieku bija savādāk. Tas nebija makšķernieks. Viņa acīs trīs vai piecas zivteles jau bija ievērojams panākums. Ar to jau viņa priekšā varēja palielīties. Bet ja kādreiz gadījās divdesmit, pat trīsdesmit, tad viņa acīs jau es skaitījos varonis. Saprotams, pašam arī bija jāpalīdz sevi cildināt. Bet... vecam makšķerniekam tādas lietas nav jāmāca. Ne vienmēr tas izdevās. Dievs šad tad mani arī „piebremzēja".

Tanī reizē, kad laimējās noķert septiņdesmit astoņus bullīšus, kad abi ar lauleni tos, — kādos trijos maisiņos stiepām mājup, tīšām pret dzejnieka māju apsēdos uz sava ķebliša, it kā atpūzdamies, cerībā, ka parādīsies Edvarts un mana slava nu sasniegs kalngalus. Bet nekā. Dzejnieks laikam bija aizbraucis pārbaudīt savu otru māju Parka avēnijā.

Šad tad, gan pa retam, aizstaigāju līdz pat ezera dienvidu galam, gaŗām Cedara avēnijas tiltam. Tas bija Andreja Leišes rajons. Tur tuvumā bija autobusa līnijas gala punkts. Andrejam uz ezera bija jābrauc ar diviem autobusiem, ar pārsēšanos. Man no savas tālākās vietas bija vēl jāsoļo divdesmit piecas minūtes.

Nocomis ezers šad tad pievilināja arī citus letiņus. Vārdus gan neatceros, bet ka tie bija tautieši, varēja secināt no izteicieniem: „Te nu gan ne velda nav!" — „Ja gribi ko te dabūt, pašam jākožas uz āķa" — „Ūdens gan te ir tāds pats slapjš kā Minnetonkā, bet zivju laikam nav."

Zivis jau nu bija, pat ne mazāk kā Minnetonkā, bet kungiem trūka pacietības. Tie bija aizmirsuši latviešu sakāmvārdu: „Labs nāk ar gaidīšanu."

Mārtiņš, kuŗam mans ezers bija vistuvāk, ne vairāk kā desmit minūšu gājienā, ezera „līdzīpašniekos" neskaitījās. Viņam pašam bija auto un viņš blandījās pa visu Minesotu. Varēju jau es arī pievienoties, bet tupēšana laivā man nepatika. Patīkamāk bija atlaisties krasta zālītē un skatīties zvaigznēs. Tikai ar vienu aci bija jāvaktē makšķeres kāta gals, vai tas nesāk līgoties. Piecīršanu nokavēt nevarēja.

Viss nu likās labi. Cerēju, ka zivis pietiks visam mūžam. Bet liktenis lietu kārtoja pēc sava prāta. 1971. gada jūnija pirmā nedēļa bija pēdējā manās makšķernieka gaitās. Jūnijā sešas nedēļas bija jāpavada divās slimnīcās. Vēl četri mēneši pagāja mājās tarstoties ap stenderēm, turoties pie krēsliem, lai no gultas tiktu līdz galdam.

Tad pamazām sāku atlabt. Bet arī tagad, pēc vairākiem gadiem, ir tā, ka varu dziedāt:

„Gars gan liekas spēcīgs būt,
Bet tās miesas vājas..."

Tagad nu par tādām lietām ka gaitu atmiņas par sešdesmit ties tikai atmiņās.

Ar to nu manas makšķernieka gaitu atmiņas par sešdesmit pieciem gadiem nobeidzu. Ņemiet par labu, ja kādam tās interesē.

Šo atmiņu rakstīšanu savā laikā ierosināja gan kaŗa, gan miera laika kaŗa biedri no Latvijas armijas laikiem.

Ja jau es desmit gadus varot stāstīt par savām kaŗavīra gaitām žurnālos Lāčplēsis, galvenokārt Kaŗa Invalidā, tad arī Latvija Amerikā lasītājiem varot pastāstīt par zvejnieka gaitām.

Tagad sievietēm ir līdzīgas tiesības saņemt aizdevumu. Lūk, ko Ontario province ir darījusi, lai to nodrošinātu.

Te Ontario provincē ikviena sieviete, precējusies vai ne, ir tiesīga saņemt aizdevumu pati uz sava vārda, ja viņas aizdevuma nodrošinājums, īpašums vai ienākums ir tāds pats kā vīrietim, ka saņemtu aizdevumu ar tādu pašu nodrošinājumu.

Tās ir jaunās Ontario provinces vadlīnijas — saņemt aizdevumu uz līdzīgu tiesību pamata.

Visi galvenie aizdevumu piešķīrēji provincē šīs vadlīnijas ir atzinuši uz tā pamata, ka vienlīdzīga aizdevuma piešķiršana ir tiesības, kaut arī aizdevums pats ir priekšrocība.

Praksē šīs vadlīnijas uzsver šādus galvenos principus:

- lai aizdevuma piešķiršanas ziņā vīrieši un sievietes būtu uz viena līmeņa.
- nepiešķirt sievietei aizdevumu tikai tāpēc, ka notikušas maiņas viņas laulības statusā.
- atturēties izprašņāt vai izmantot informāciju par gaidāmo ģimenes pieaugumu, izvērtējot aizdevuma piešķiršanu.
- laulātam pārim pieprasot aizdevumu, ja vajadzīgs, ņem vērā otra laulātā ienākumu.
- kā ienākuma avotu ņemt vērā arī alimenta un bērna pabalsta naudu.
- kādas personas kreditspēju neietekmē otra laulātā kreditspēja.
- aģentūrām, kas izsniedz informāciju par kreditspējām, lai vīram un sievai būtu ierīkotas atsevišķas kartotēkas.

Ja jūs vēlaties saņemt bezmaksas grāmatiņu, kas dod galvenos norādījumus un visu izskaidro par aizdevumu piešķiršanu sievietēm, rakstiet

Ontario 20
Queen's Park
Toronto, Ontario

MINISTRY OF CONSUMER
AND COMMERCIAL RELATIONS
SIDNEY MANDLEMAN, MINISTER

Province of Ontario
William Davis, Premier

VISJAUNĀKĀS GRĀMATAS

T. Lazdiņa — Teach Yourself Latvian	$2.95
J. Babris — In Human Touch (dzej. angļu val.)	$5.95
L. Muižniece — Pēdas, apcere	$3.75
K. Strods — Nedrīkstu raudāt—nevaru smiet, st.	$8.00
L. Bārene — Dzīves straumē, rom.	$7.25
Pauls Puzinas — gleznu mape	$25.00
A. Plaudis — Kaina bērni, rom.	$9.50
H. Vītols — Marta pali, esejas par V. Purvīti	$17.00
M. Čuibe — Torņu un drupu bezdelīgas	$8.50
K. Ieviņš — Medulājs, rom. 3. daļās	$12.00
H. Biezais — Ne ikkatrs, kas uz mani saka...	$12.00
J. Klīdzējs — Prezidents un Latvijas paaudze	$9.60
Ž. Unāms — Es viņu pazīstu, biogr. vārdn.	$12.75
Ž. Unāms — Zem Barbarosas šķēpa	$8.25
Al. Barons — Mana sieva, mans dēls? rom.	$8.00
A. Dziļums — Gaidi mani', rom.	$8.00
Z. Liepa — Zvaigžņu gaisma — sniega gaisma, dz.	$5.00
E. Aistars — Adatas ēnā, rom.	$8.00
Z. Mauriņa — Dzintargraudi, mīlest. st. un pārd.	$7.00
E. G. Uait — Audzināšana	$7.50
A. Baumanis — Grāfa kunga sūtnis, rom. I-II-II	$18.00
" — Saderinātie, rom. I-II	$12.00
" — Hernhūtieši, rom. I-II-III	$18.00
I. Petersons — Mežu vilki, part. cīņas	$8.50
A. Michelsons — Aklais Valentīns, rom.	$7.00
J. Širmanis — Roze un dadzīši, stāsti	$5.50
V. Toma — Pēc uguns, dzej.	$5.00
Arn. Rasa — Gaismas stars tumsā, apceres	$6.25
Vold. Richters — Vakardiena, atmiņu tēlojumi	$7.50
Māc. K. Briedis — Dieva Valstība ir Jūsu vidū	$7.00
P. Klāns — Kadet, uguni! atmiņas	$11.00
Dž. Makfersona — Osians, skotu eps.	$7.50
Edg. Dunsdorfs — The Baltic Dilemma	$12.50
A. Solžeņicins — Gulaga II daļa	$ 14.00
I. Barušs — Koka kaijas, dzej	$ 3.00
S. Steiners — Kaķu kāzas, latv. t. dz. virkne	$ 1.50
J. Jaunsudrabiņš — Piemini Latviju	$ 2.50
Andr. Eglītis, Velta Sniķere — No such place lasts summerlong, dzej. angļu valodā	$3.00
Art. Landsmanis — Pastāvēt vai iznīkt, Baltijas tautu destrukcija	$5.00
A. Balka — Varvīksnēm skanot, dzej.	$5.50
T. Zeltiņš — Nu ir tā stunda, rom.	$7.00
Dž. Barrons — KGB padomju aģenti	$9.00
J. Zariņš — Skaistais ģimnazijās laiks	$8.75
J. Babris — Draudzība uz spārna	$4.75
J. Babris — Friendship on the wing	$5.95
K. Ieviņš — Mežābeles koka kastīte, stāsti	$8.60
Sakārt. L. Valtere — Rokdarbu rokas grāmata	$20.00

DABŪJAMAS

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ

491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5,

Tālr. 921-7121

Pasta sūtījumiem jāpieskaita 10% līdz $10.00 un 5% virs $10.00

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.

Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19¾ märc. netto.

Liela mantu izvēle mūsu veikalā.

Biroja laiks pirmdien — piektd. no pl. 9.00 — 7.00, setdienās no pl. 9.00 — 5.00, trešdienās birojs slēgts.

Baltic Exporting Co.

482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.

M6R 2N5 Tālr.: 531-3098.

Ja esat nodomājuši iegādāties

Jaunu 1976. gada automašīnu,

apmeklējiet mūsu SKATES TELPAS

CHEVROLET - CHEVELLE - CAMARO
OLDSMOBILE - CHEVY II - VEGA

Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi

HANS PLAUDE Tālr. HO 6-1131

Robertson Motors Ltd.

1555 Danforth Av., Toronto 6,

PAVASARA **LE 1-7353**

delikatešu veikals un konditoreja

361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks St. ĶUKULS

A. BĒRZIŅŠ Realty Ltd.

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI, APDROŠINĀŠANA
OBLIGĀCIJAS UN NOTĀRS

316 Harbord Street, Toronto, Ont. Tel. 534-8447

BROADVIEW DELIKATESU VEIKALS

141 DANFORTH AVE.

Tel.: HO 5-9905 ***Ausma Miķelsone***

DĀVANAS KATRAM GADĪJUMAM

KERAMIKA, ROTAĻLIETAS, ADAS UN KOKA IZSTRĀDĀJUMI, AUDUMI, GRĀMATAS, APSVEIKUMU KARTĪTES

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCA

Latviešu namā, 491 College ielā, Toronto, Ont. M6G 1A5
Pieņem maksājumus par laikrakstu un sludinājumus.

921-7121

M. LUNSKY, O.D. M. Sc.
LOUIS LUNSKY, R.O.
OPTIĶI

Iepriekš pieteikties tālr. 921-3924

470 College St. (pie Bathurst) Toronto M6G 1A1

LASĪTĀJU VĒSTULES

(Turpinājums no 2. lp.)

tošanu latviešu pareizrakstības vārdnīcā tie ieguvuši „pilsoņu „tiesības" un latviešu valodā legālizēti. Tomēr ir pareiza V. Augusta netieši izteiktā doma, ka labāk būtu patapināto vārdu vietā lietot tīri latviskos vārdus, jo nozīmes ziņā patapinātie vārdi ne katrreiz izsaka pareizo domu. Arī no legālizētiem valodas ziediem" būtu jāizvairās, bet ne visiem un ne vienmēr tas izdodas. To rāda arī V. Augusta minētie piemēri.

Žanis Unāms Oldenburgā
Rietumvācijā

Reiz skauts — arvien skauts

Šai skautisma dibinātāja Bēden-Paula kādreiz dotajai sauksmei visu mūžu sekojis arī Alfrēds Zemgals. 16. februārī viņš atskatījās uz 60 skautu gaitās aizvadītiem gadiem. Sācis skautošanu bēgļu gaitās Krievijā, 1916. g. 16. februārī Zemgals atgriezies dzimtenē, 1918. g. piedalās pirmā latviešu skautu pulciņa organizēšanā Jelgavā. 1923. g. paaugstināts par vadītāju. Gadu vēlāk sācis karavīra gaitas Latvijas armijā; no karavīra pienākumiem brīvos brīžus veltī jaunatnes audzināšanai,

Alfreds Zemgals

vadīdams skautu vienības, roveru ciltis un Rīgas 2. skautu novadu. Beidzis vadītāju kursus, apbalvots ar Baltās lilijas un Pelēkā vilka ordeņiem. Skautu gaitas atjauno Rēgensburgā, Vācijā, kur nodibina Airītes (56.) vienību, vēlāk vada Tālavas (79.) vienību, Ventas novadu un Kursas (Bavārijas) apgabalu, bet starptautiskajā DP skautu apvienībā darbojas par sekretāru un prezidija locekli. Ieradies ASV, 1950. g. Konkordā noorganizēja skautu vienību, bet ar 1952. g. darbojās Daugavas (8.) vienībā Bostonā, līdztekus veikdams arī Daugmales (1.) novada priekšnieka pienākumus. 1955. g. apbalvots ar amerikāņu Sudraba bebra ordeni. Veicis pienākumus skautu centr. vadības birojā, bet patlaban ir ASV latviešu skautu jendas sevišķu uzdevumu vadītājs. Kopš 1955. g. piedalījies arī daudzās skautu pastmarku krājēju izstādēs ar Latvijas un latviešu skautu markām un aploksnēm, tā ievērojami daudzinādams mūsu tautas un valsts vārdu. Nesen pensionējies, dzīvo Bostonas tuvumā. **R. Č.**

Daugavas Vanagu nams
125 BROADVIEW AVE.
Tel. 465-5225
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
DAŽĀDI DZĒRIENI AR MALTĪTĒM KATRĀ IZVĒLĒ. SVĒTDIENAS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

Daugavas Vanagu klubs
atvērts biedriem un viesiem no pl. 12 dienā — 12 naktī, pirmd. līdz ceturtdienai iesk., piektd. un sestd. no pl. 12—1 naktī, svētdienās no pl. 12 — 9 vakarā.

kas? kur? ko?

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD
467 Sherbourne St. Toronto 5, Ont. 924-1408
RŪPIGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU
IZKĀRTOŠANA

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

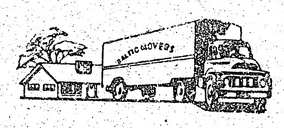

BALTIC MOVERS
TĀLR. 534-1403, Toronto

Town & Country R.E. Ltd., Realtor
V. PALMA pārstāvis

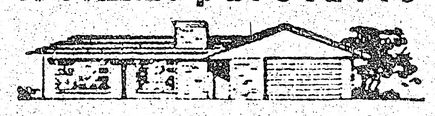

41 Heathcote Avenue, Willowdale, Ont. M2L 1Y9
Tel. 444-2447
Pērkot vai pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet uzticamai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

Alcan Building Products
Authorized Dealer
ALCAN

Māju īpašnieki!

Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku—bez starpniekiem

Ir trīs veidi, kā varat ietaupīt ar ALCAN SIDING:
1) Ietaupa darbu un laiku 2) Izolāciju un apkures izdevumus
3) Uzlabo izskatu un līdz ar to mājas vērtību, ieskaitot ALCAN 20 gadu garantiju.

△ LIETUS NOVADA CAURULES
△ LOGI
△ DURVIS
△ MARĶĪZES (Awnings)
△ JUMTA PĀRKARES (Sofit and fascia)

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2864
Īpašnieks Arturs Mīme
2226 Dundas St. W. Toronto, M6R 1X3

LATVIEŠU NAMS
491 College St., Toronto
IZĪRĒ TELPAS
sarīkojumiem viesībām kāj viesību galdus
Tel. 922-2931

Fotografisku darbu lieluzņēmums ar atzītu kvalitāti un reputāciju pat ārpus Kanadas
Atlaide
Benjamiņa filmu laboratorija
247 RICHMOND ST. E
TORONTO, ONT
M5A 1P2
Tel. (416) 863-1166

LATVIEŠU KAPA AKMEŅI

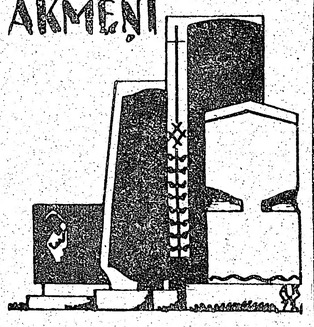

latvieša izpildījumā
A. A. Kopmanis
19 Millbrook Cr.
Toronto 6,
Tālr. 466-5126

A. Eglītis — TV RENTALS
19" $12.00 mēnesī
23" $12.00 mēnesī
krāsu $20.00 mēnesī
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1461
805 St. Clair Ave. W., Toronto, Ont., tel. 654-1154

VALUPE
DIMANTI — PULKSTEŅI
LATVISKAS ROTAS
Zeltkalve
Aldonas ĶIVLENIEKS-KORMS
Veikalā un darbnīcā 964½ Bloor St. W., Toronto 4, Ont., tālr. 533-2837

VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBI
- VIZĪTKARTES
- IELŪGUMI
- BIĻETES
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS UN APLOKSNES
- GRĀMATAS
- KALENDĀRI
- MĒNEŠRAKSTI
- AVĪZES
- UN LĪDZĪGI IESPIEDUMDARBI

VEICAM
- LAIKUS
- LABI
- UN PAR MĒRENĀM CENĀM

amber
PRINTERS AND PUBLISHERS LIMITED
SPIESTUVE UN KANTORIS:
125 BROADVIEW AVE., TORONTO, ONT. M4M 2E9
(416) 466-1514

Elza Avots
Broadview Wools, Arts & Crafts
674 Broadview Ave., dienvidrietumos no Danforth Ave.
Tālr. 469-2005
Piedāvā ■ dažādas vilnas dzijas (vietējās un ārzemju) un izstrādājumus.
■ dāvanas dažādiem gadījumiem
■ latviskus rokdarbus, audumus u. c.
■ materiālus latvisku rokdarbu un tautas tērpu izstrādāšanai.

SKYLINE REAL ESTATE LIMITED
I. JANKOVSKIS, PRES.
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI
APDROŠINĀŠANAS AĢENTŪRA
OBLIGĀCIJAS
ĪPAŠUMU NOVĒRTĒŠANA
Galvenais birojs:
87 Roncesvalles Ave
TORONTO 3, Ont.
533-8553

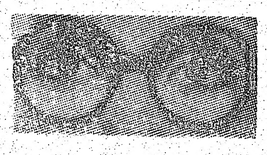

RATAS
— IGAUŅU OPTIĶIS
247 Danforth Avenue, Tel. 465-6251
Gatavo brilles pēc receptēm ● Acu pārbaude
Zeiss ● Rodenstock ● Christ. Dior rāmji
Speciālitāte — dubultlēcu brilles ● Kontaktlēcas (soft)
Pulksteņi: Omega, Tissot, Bulova. Latviešiem atlaide

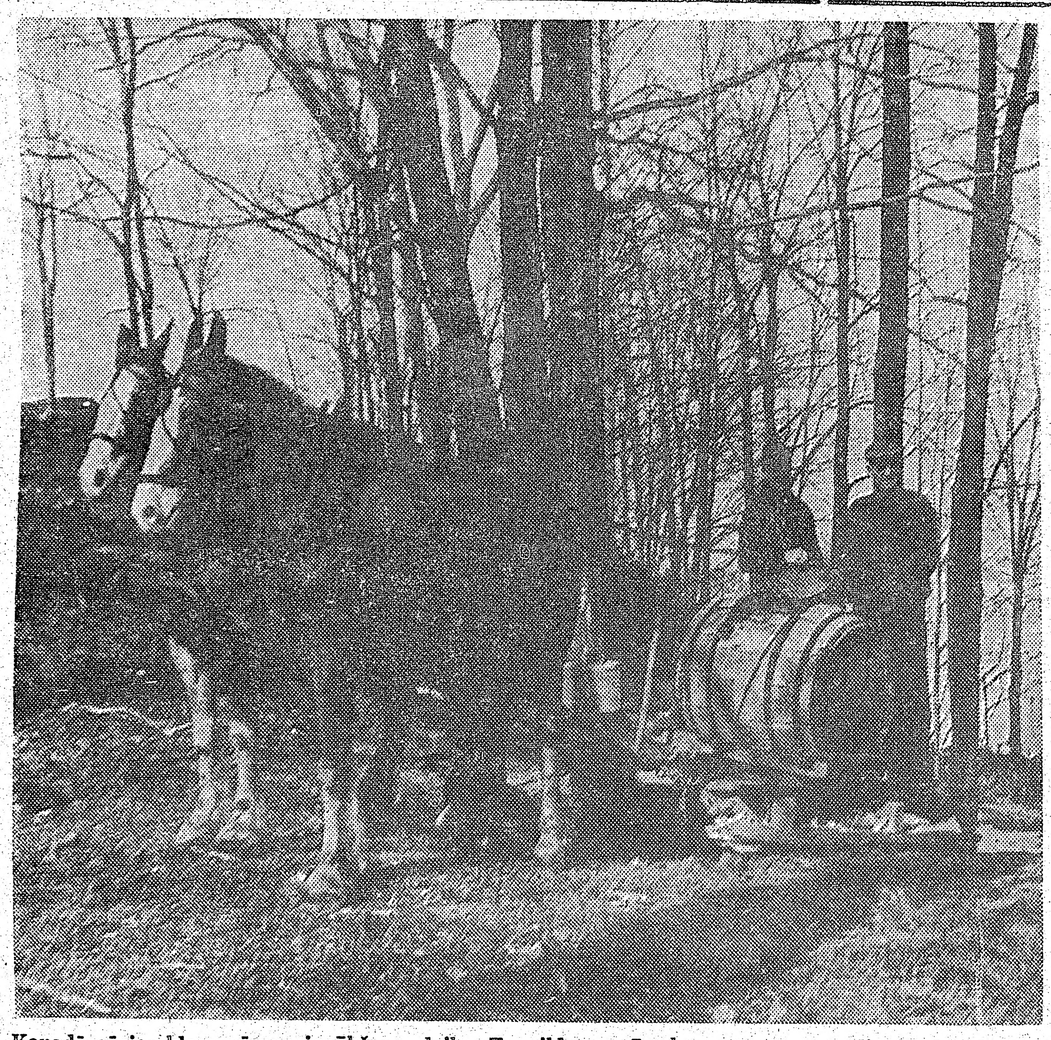

Kanadā sācies kļavu sīrupa ievākšanas laiks. To pilda mucās, kuŗu transportam lieto arī šinī zemē reti redzamo zirgu pajūgu. (Canadian Scene)

Atskan arī citas balsis

(Turpinājums no 1. lp.)

veica īpaši izraudzīta partijas centrālā komiteja. Te gan jāpiezīmē, ka pieminētiem 5000 delegātiem un ārzemju viesiem bija atļauts piespiestā sajūsmā turpat 10 minūtes ilgi sist plaukstas, kad kongresa slēgšanas dienā tiem paziņoja, ka par kompartijas ģenerālsekretāru un faktisko Pad. savienības valdnieku ievēlēts superkomūnists Leonīds Iļjičs Brežņevs.

Politbiroja sastāvs tagad palielināts uz 16 vīriem, un no vecā politbiroja locekļiem vilka pasi iedeva tikai laiksaimniecības ministram Dimitrijam Poļanskim. Acīm redzot tā bija Brežņeva atmaksa Poļanskim par pagājušā gada neražu. To, ka Pad. imperijas lauksaimniecības lielākā nelaime ir kolchozu sistēma, protams, noklusēja. Jaunajā politbirojā zīmīgā kārtā tagad reprezentēti divi liela kalibra partijas funkcionāri. Tie ir Ļeņingradas partijas šefs Romānovs (domājams, nav rada noslepkavotā cara ģimenei) un, pats galvenais, biedrs Ustinovs, kas atbildīgs par Pad. savienības bruņošanās rūpniecību. Pretēji iepriekš palaistām valodām, ka goda pilnā pensijā aizies vienīgais priekšrevolūcijas boļševiks latvietis Arvīds Pelše, tagad jau 77 gadu vecais Ļeņina laika pagrīdnieks arī turpmāk paliks politbirojā. Jaunā politbiroja locekļu caurmēra vecums ir turpat 60 gadu, Pelše ar 77 gadiem ir visvecākais, un Romānovs ar 53 gadiem ir visjaunākais sarkanā galma loceklis. Jaunā partijas centrālkomitejā vērā ņemamākā pārmaiņa ir 80 g. vecā armēņa Mikojāna aiziešana pensijā. Mikojāns pārdzīvoja visas Staļina laika tīrīšanas, pārdzīvoja Kruščeva periodu un līdz pat pēdējam laikam kā padomnieks baudīja paša Brežņeva uzticību. Domājams, ka rietumu pasaule ņems vērā kongresā akceptēto rezolūciju, ka Pad. savienības komūnistu partija un citas tai brālīgās komūnistu partijas atbalstīs brīvības cīnītājus — komūnistu pagrīdniekus visā pasaulē. Šiem kapitālistu un neitrālo valstu komūnistu partiju pagrīdniekiem par godu Maskavā uzcels pat lielu pieminekli. Padomju prese jau pasteigusies apgalvot, ka komūnistu pagrīdnieku atbrīvošana ārpus Pad. savienības robežām nekādā gadījumā nerunājot pretī pastāvošai Vašingtonas un Maskavas sadarbībai.

Amerikāņu slepenais dienests pagājušā nedēļā sagādāja pārsteigumu, paziņojot, ka pēc CIA informācijas Pad. savienība pagājušā gadā izdevusi divreiz vairāk līdzekļu nekā ASV militārie lietpratēji to bija pieņēmuši. Nevis 6 vai 8 proc., bet gan 15 proc. no visas padomju valsts produkcijas aiziet bruņošanās vajadzībām. Un tā arī izskaidrojams, kāpēc Brežņevs Maskavas kongresā nesolīja plašāka patēriņa preču nodrošinājumu un uzlabojumu padomju pilsoņiem. Viņš acīm redzot noklusēja to, ka politbirojs, ignorējot padomju pilsoņu vajadzības, pirmā vietā liek Pad. savienības militārās mašīnērijas stiprināšanu. Viena gada laikā padomju militāro spēku skaitliskais sastāvs pavairojies turpat par 1 milj. vīriem. Pagājušā gadā zem ieročiem atradās 3,5 milj. vīru, bet tagad to skaits ir vismaz 4,4 milj. Tiem jāpieskaita pāri par pusmiljonu lielā čekistu un robežsargu armija. Šāda milzīga bruņoto spēku un kara mašīnērijas uzturēšana gulstas uz nabaga padomju pilsoņu pleciem. Lieki atgādināt, ka viņiem nav nekādas teikšanas ne valdības, nedz arī valdības politikas izveidošanā.

Maskavas radiofons un partijas prese tajā pašā laikā vēl vienmēr baro savus pilsoņus ar propagandu, kas pauž rietumu demokratiju neizbēgamu iziršanu. Amerikas 200 gadu „brīvības" īstais gars esot kukuļu ņemšana, korupcija un morāls bankrots.

Pašās ASV jau iedegušās prezidenta vēlēšanu sacensību ugunis Forde Rēgenam ir tikai par „purna tiesu" priekšā. Zīmīgi, ka pēdējās nedēļās Fords nevienā runā nav pieminējis sadarbību. Kubas diktātoru Kastro, kas, kā zināms, ar Maskavas ziņu ielaidies Angolas afērā, Fords nosauca par starptautisku noziedznieku. Forda vienīgais republikāņu partijas pretkandidāts Rēgans priekšvēlēšanu runās pauž attieksmju revidēšanu ar Pad. savienību, asi kritizē ārlietu ministra Kisingera politiku un šaubās, vai detante vajadzīga. Demokratu prezidenta amata kārotāju priekšgalā Masačusetas priekšvēlēšanās negaidīti izvirzījās konservātīvais senātors Džeksons. Viņš ir raksturīgs pretkomūnists un vairākās runās uzsvēris, ka Pad. savienības ekspansijas apturēšanai ir jāliek svaru kausos viss Sav. valstu potenciālis, ieskaitot amerikāņu labības sūtījumu revīziju.

„Mēs atbalstām režīmu, kas gala rezultātā sapņo nokaut demokratiju un uzspiest mums savu režīmu, kaut arī pastāv illūzorā sadarbība. Ar saviem labības sūtījumiem mēs viņiem palīdzam pārvarēt lielāko saimniecisko krizi, kas citādi nepaliktu bez iekšpolitiskām sekām pašā Pad. savienībā. Tas nekavē Pad. savienību ieguldīt fantastiskas summas militārā mašīnērijā, kas būvēta agresīviem uzdevumiem. Ir jautājums, ja gadījumā Sav. valstis piemeklētu saimnieciska krize un neraža lauksaimniecībā, vai Pad. savienība tad steigtos mums palīgā ar saviem kviešu sūtījumiem? Nekad."

Kisingers atgriezies Vašingtonā no Latiņamerikas misijas. Šī misija Vidējo austrumu un citu politisko ekskursiju dēļ bija aizkavējusies turpat 3 gadus. Kisingera Latiņamerikas misijas rezultātu pozitīvā ailē jāieraksta brīdinājums Kastro nekūdīt un neatbalstīt komūnistu dumpiniekus nevienā šī kontinenta valstī. ASV nekavējoties reaģēšot ar visām nepieciešamām konsekvencēm. Attieksmju uzlabošanās ar Braziliju ir pozitīvs solis; citas Latiņamerikas valstis Kisingeru uzņēma pieklājīgi, bet vēsi. Nav noslēpums, ka daļa no apmeklēto valstu valdībām Kisingeru uzskata par diplomātu, kuŗa karjērai pienāks gals vēl šogad. Ja Fords zaudēs, Kisingeram būs jāaiziet. Ja Fords uzvarēs, jaunā administrācijā ārlietu ministra vieta esot paredzēta citam (Ričardsonam?).

Šī mēneša beigās Kisingers dosies visnepateicīgākā un grūtākā misijā — uz Melno kontinentu. Notikumi Angolā, Mozambikā, Somālijā, Rodēzijā un citur var radīt sekas, kas pat var attīstīties globālā konfrontācijā. Nav jāaizmirst, ka līdz šim politiskai pilngadībai nenobriedušā Afrikas kontinentā savu iespaidu centās izplest Pad. savienība un mazākā mērā sarkanā Ķīna. Tas nozīmē, ka Amerikā nebūtu draudzīgas valdības. Vašingtona Melnā kontinenta arēnā vēl atklāti savu cepuri nebija iemetusi. Vai Kisingers to darīs? Ja nē, tad ASV glēvi atteiksies no sacensības par labu Kremlim un Pekingai.

Beigās vēl pieminēsim, ka Vašingtonā no Kairo atgriezies ASV tirdzniecības ministrs Simons. Viņš tur parakstīja līgumu par 1855 bilj. dolaru palīdzību Ēģiptes valdībai nākamajos divi gados. Iegaumēsim labi Forda valdības locekļa zīmīgos vārdus pēc līguma parakstīšanas: „Asfars Sadats", teica Viljams Simons, „pārraujot saites ar Pad. savienību, apliecinājis sevi par tālredzīgāko un drosmīgāko valstsvīru." Jāšaubās, vai šī Simona politiskā ātombumba Kairo eksplodēja bez paša prezidenta Forda ziņas. Ja tā, tad pavasaŗa saules stari mums izliksies daudz stiprāki un gaišāki.

Aleksandrs Ķegumnieks

ASV prezidenta vēstījums igauņiem

ASV prezidents Džeralds Fords uzņēmies goda priekšsēža pienākumus lielajā igauņu sarīkojumā ESTO 76, kas notiks jūlija sākumā Baltimorā un ilgs vienu nedēļu. Šādu paziņojumu uz Baltā nama vēstuļu blankas ar prezidenta zīmogu un pašrocīgu parakstu igauņu valsts svētku pieņemšanā 20. februārī Igauņu namā pasniedza prezidenta pārstāvis ASV ārlietu ministrijas ierēdnis T. Gerts. Ziņojums bija rakstīts uz trim lapām un ir vienreizējs notikums ciņā par Baltijas valstu neatkarību.

Rakstā norādīts, ka ar šo sarīkojumu igauņi sveic Amerikas 200 gadu jubileju. „Mēs svinam amerikāņu brīvību", teikts rakstā. „Igauņi ar savu festivālu norāda uz ievērojamiem sasniegumiem, ko devuši miljoniem strādīgu immigrantu no visas pasaules, lai celtu Ameriku par lielu nāciju. Mums Amerika jāpadara stipra, kāda tā bija 1776. gadā, kad kārts tās brīvības šūpulis."

Lielu daļu vēstulē prezidents veltī Helsinku apstākļu un notikumu izskaidrošanai un norāda, ka viņš saprot lielās rūpes, kas nomāc igauņus attieksmē pret tēvzemi, ģimenēm un draugiem. Prezidents atgādina, ka bažas par Baltijas valstu stāvokļa maiņu nav pamatotas un ka ASV nav atzinusi Baltijas valstu inkorporāciju. ASV politika ir atbalstīt brīvības tieksmes un nacionālu neatkarību Austrumeiropas tautām. Tā esot arī viņa politika. Norādīts, ka netikšot atzīti nekādi territorijas ieguvumi, kas runā pretim starptautiskiem noteikumiem. Tālāk prezidents paskaidro: „Tiekoties Baltajā namā, es arī uzsvēru, ka nevar cerēt, ka Eiropas karte varētu drīz mainīties. Bet ASV nav šos principus atmetusi un nedomā kaut kādā veidā piekāpties. Es arī apgalvoju, ka šī zeme būs nomodā jautājumā par sadarbību. Šī zeme uzturēs drošākas un labākas attieksmes ar saviem konkurentiem, bet sasprieguma mazināšana var notikt tikai uz abpusējas vienošanās pamata."

Vēstules beigās norādīts, ka amerikāņi svētī savas neatkarības 200 gadu jubileju. Prezidents priecājoties, ka igauņi gatavo pasaules apmērā festivālu. Igauņi ar saviem pienesumiem ir kuplinājuši amerikāņu architektūru, mākslu, mūziku un citus talantus. Vēstules beigās teikts: „Sveicu jūs ciņā par visu cilvēku brīvību."

Igauņu pieņemšanā no Vašingtonas bija ieradies arī prezidenta speciālais asistents etniskos jautājumos Meirans Kuropka, kā arī ASV Apvienoto Nāciju misijas pārstāvis Katcens.

Viesus pieņemšanā sagaidīja Igaunijas ģenerālkonsuls Ernests Jāksons un Igauņu nacionālās komitejas priekšsēdis Ilmārs Plērs, kā arī igauņu tautumeitas. Gaidīto 100 viesu vietā bija ieradušies ap 150. Tur bija Taivanas (Nacionālās Ķīnas) ģenerālkonsuls Šachs, Džamaikas ģenerālkonsuls Groves, Ņujorkas pilsētas pārstāve Daukina, apspiesto tautu un kaiminzemju pārstāvji. No Vašingtonas bija ieradies Latvijas sūtniecības vadītājs Dr. A. Dinbergs, kā arī bijušais Latvijas valdības ministrs A. Bērziņš, no Ņujorkas ALA priekšsēdis A. Lejiņš, Baltiešu juristu apvienības priekšsēdis E. Kerno, Baltiešu sieviešu apvienības pārstāves H. Ozoliņa un M. Buša, I. Rupners no BATUN, Pasaules baltiešu apvienības priekšsēdis J. Valiunas un citi.

Igauņu pieņemšanā viesu sarunu temats bija prezidenta Forda vēstule igauņiem. Visi to atzina par labāko, kas Baltijas valstu neatkarības svinībās varātu notikt. Daži to uzskatīja par saistītu ar Forda vēlēšanu kampaņu, bet vairums atzina, ka Baltijas valstu pārstāvji ir uz pareizā ceļa ciņā par savu zemju neatkarību.

V. I.